

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΜΠΟΡΙΟΥ, ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ
ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ**

**ΕΘΝΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ
ΒΑΣΗ ΤΗΝ ΟΔΗΓΙΑ 2009/28/ΕΚ (2010-2020)**

ΙΟΥΝΙΟΣ 2010

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το άρθρο 4 της Οδηγίας 2009/28/ΕΚ απαιτεί να θεσπιστεί από κάθε κράτος μέλος εθνικό σχέδιο δράσης για την ανανεώσιμη ενέργεια. Στα εν λόγω σχέδια δράσης ορίζονται οι εθνικοί στόχοι των κρατών μελών για το μερίδιο ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές που θα καταναλώνεται στις μεταφορές, στην ηλεκτροπαραγωγή και στη θέρμανση και ψύξη το έτος 2020, λαμβανομένων υπόψη των επιπτώσεων άλλων μέτρων πολιτικής που αφορούν την ενεργειακή απόδοση στην τελική κατανάλωση ενέργειας, καθώς και τα κατάλληλα ληπτέα μέτρα για την επίτευξη αυτών των εθνικών συνολικών στόχων.

Το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού σε συνεργασία με όλους τους αρμόδιους φορείς όπως είναι τα Υπουργεία Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, Εσωτερικών, Οικονομικών, Συγκοινωνιών και Έργων, το Γραφείο Προγραμματισμού, τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου, την Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου και το Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς επεξεργάστηκαν διάφορα σενάρια σχετικά με τα πλάνα ανάπτυξης έργων για αξιοποίηση τεχνολογιών ΑΠΕ στους τομείς του ηλεκτρισμού, της θέρμανσης/ψύξης και των μεταφορών και επέλεξαν το βέλτιστο σενάριο για την Κύπρο. Η επιλογή έγινε με βάση τα ακόλουθα κριτήρια:

- την υποχρέωση της Κυπριακής Δημοκρατίας για επίτευξη των στόχων που τέθηκαν στην Οδηγία 2009/28/ΕΚ τόσο για το μερίδιο των ΑΠΕ στην τελική κατανάλωση ενέργειας όσο και το ποσοστό των ΑΠΕ στην κατανάλωση των μεταφορών,
- το εγγώριο δυναμικό των ΑΠΕ ανά τεχνολογία,
- το κόστος, την ωριμότητα, την απόδοση, την προοπτική, την εξέλιξη και την κοινωνική αποδοχή κάθε τεχνολογίας,
- το κόστος και την αποδοτικότερη αξιοποίηση των εσόδων του Ειδικού Ταμείου ΑΠΕ και ΕΞΕ,
- την ασφάλεια λειτουργίας του δικτύου και τις δυνατότητες που παρουσιάζει κάθε τεχνολογία όσο αφορά την εφεδρεία.

Το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού θα ετοιμάσει και θα υποβάλει και Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων για το Εθνικό Σχέδιο Δράσης.

1.	Σύνοψη εθνικής πολιτικής για την ανανεώσιμη ενέργεια	5
2.	Αναμενόμενη τελική κατανάλωση ενέργειας, 2010-2020	7
3.	Στόχοι ανανεώσιμης ενέργειας και πορείες	9
3.1.	Εθνικός συνολικός στόχος	9
3.2.	Τομεακοί στόχοι και πορείες.....	10
4.	Μέτρα για την επίτευξη των στόχων.....	13
4.1.	Επισκόπηση όλων των πολιτικών και των μέτρων για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές	13
4.2.	Ειδικά μέτρα για την τήρηση των απαιτήσεων των άρθρων 13,14,16 και των άρθρων 17 έως 21 της οδηγίας 2009/28/EK.....	20
4.2.1.	Διοικητικές διαδικασίες και χωροταξία (άρθρο 13 παράγραφος 1 της οδηγίας 2009/28/EK)	20
4.2.2.	Τεχνικές προδιαγραφές (άρθρο 13 παράγραφος 2 της οδηγίας 2009/28/EK)	31
4.2.3.	Κτίρια (άρθρο 13 παράγραφος 3 της οδηγίας 2009/28/EK)	32
4.2.4.	Παροχή πληροφοριών (άρθρα 14 παράγραφος 1, 14 παράγραφος 2 και 14 παράγραφος 4 της οδηγίας 2009/28/EK).....	37
4.2.5.	Πιστοποίηση εγκαταστατών (άρθρο 14 παράγραφος 3 της οδηγίας 2009/28/EK).....	43
4.2.6.	Ανάπτυξη υποδομής για την ηλεκτρική ενέργεια (άρθρο 16 παράγραφος 1 και άρθρο 16 παράγραφος 3 έως 6 της οδηγίας 2009/28/EK).....	44
4.2.7.	Λειτουργία του ηλεκτρικού δικτύου (άρθρο 16 παράγραφος 2 και άρθρο 16 παράγραφος 7 και 8 της οδηγίας 2009/28/EK)	49
4.2.8.	Ένταξη του βιοαερίου στο δίκτυο του φυσικού αερίου (άρθρο 16 παράγραφος 7 και άρθρο 16 παράγραφος 9 και παράγραφος 10 της οδηγίας 2009/28/EK).....	52
4.2.9.	Ανάπτυξη υποδομής τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης (άρθρο 16 παράγραφος 11 της οδηγίας 2009/28/EK)	53
4.2.10.	Βιοκαύσιμα και άλλα βιοϋγρά – κριτήρια αειφορίας και επαλήθευση συμμόρφωσης (άρθρα 17 έως 21 της οδηγίας 2009/28/EK)	53
4.3.	Συστήματα στήριξης για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στην ηλεκτρική ενέργεια, εφαρμοζόμενα από το κράτος μέλος ή από ομάδα κρατών μελών	57
4.4.	Καθεστώτα στήριξης για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στη θέρμανση και στην ψύξη, εφαρμοζόμενο από το κράτος μέλος ή από ομάδα κρατών μελών	78
4.5.	Καθεστώτα στήριξης για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στις μεταφορές, εφαρμοζόμενα από τα κράτη μέλη ή από ομάδα κρατών μελών	84
4.6.	Ειδικά μέτρα για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από βιομάζα	90
4.6.1.	Εφοδιασμός με βιομάζα: εγχωρίως και μέσω εμπορίου	91

4.6.2.	Μέτρα για την αύξηση διαθεσιμότητας βιομάζας, λαμβανόμενων υπόψη άλλων χρηστών βιομάζας (τομείς γεωργίας και βασιζόμενοι στη δασοπονία).....	95
4.7.	Προγραμματισμένη χρήση στατιστικών μεταβιβάσεων μεταξύ κρατών μελών και προγραμματισμένη συμμετοχή σε κοινά έργα με άλλα κράτη μέλη και με τρίτες χώρες.....	98
4.7.1.	Διαδικαστικά θέματα.....	98
4.7.2.	Εκτιμώμενη περίσσεια παραγωγής ανανεώσιμης ενέργειας σε σύγκριση με την ενδεικτική πορεία, η οποία θα μπορούσε να μεταβιβαστεί σε άλλα κράτη μέλη.....	99
4.7.3.	Εκτιμώμενο δυναμικό για κοινά έργα.....	100
4.7.4.	Εκτιμώμενη ζήτηση ανανεώσιμης ενέργειας που πρόκειται να ικανοποιηθεί με παραγωγή όχι εγχώρια.....	101
5.	Εκτιμήσεις.....	101
5.1.	Συνολικό μερίδιο που αναμένεται από κάθε τεχνολογία ανανεώσιμης ενέργειας για την εκπλήρωση των δεσμευτικών στόχων και της ενδεικτικής ενδιάμεσης πορείας για τα μερίδια ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στους τομείς ηλεκτροπαραγωγής, θέρμανσης και ψύξης και μεταφορών.....	101
5.2.	Συνολικό μερίδιο αναμενόμενο από μέτρα ενεργειακής απόδοσης και εξοικονόμησης ενέργειας, ώστε να εκπληρώνονται οι δεσμευτικοί στόχοι για το 2020 και η ενδεικτική ενδιάμεση πορεία για τα μερίδια ενέργειας από ανανεώσιμους πόρους στην ηλεκτρική ενέργεια, τη θέρμανση και ψύξη και τις μεταφορές.....	108
5.3.	Εκτίμηση των επιπτώσεων (προαιρετικό).....	108
5.4.	Κατάρτιση του εθνικού σχεδίου δράσης για την ανανεώσιμη ενέργεια και επακολούθηση της εφαρμογής του.....	108

1. ΣΥΝΟΨΗ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ

Δίδεται σύντομη επισκόπηση της εθνικής πολιτικής για την ανανεώσιμη ενέργεια, με περιγραφή των στόχων της πολιτικής (όπως ασφάλεια εφοδιασμού, περιβαλλοντικά, οικονομικά και κοινωνικά οφέλη) και των κύριων στρατηγικών γραμμών της δράσης.

Η ενεργειακή πολιτική της Κύπρου διαμορφώνεται από το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού σε συνεργασία με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς και εγκρίνεται από το Υπουργικό Συμβούλιο. Το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού εξετάζει τις ενεργειακές ανάγκες της χώρας, λαμβάνει υπόψη τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τις διεθνείς συνθήκες και συμβάσεις και καθορίζει τους βασικούς άξονες, που με τη σειρά τους προσδιορίζουν τους στόχους που πρέπει να υλοποιηθούν. Παράλληλα το ενεργειακό μοντέλο που εφαρμόζεται στην Κύπρο προσδίδει ιδιαίτερη έμφαση και στην κοινωνική διάσταση της ενεργειακής οικονομίας. Οι κύριοι πυλώνες στους οποίους εδράζεται η εθνική ενεργειακή πολιτική είναι:

- Η ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού
- Η ανταγωνιστικότητα
- Η προστασία του περιβάλλοντος

Ορισμένες από τις παραπάνω γενικές επιδιώξεις της εθνικής ενεργειακής στρατηγικής έχουν ήδη μετατραπεί, κατ' ακολουθία της ενεργειακής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σε συγκεκριμένους ποσοτικούς και δεσμευτικούς για τη χώρα στόχους με χρονικό ορόσημο το 2020:

- Συμμετοχή των ΑΠΕ στην τελική χρήση ενέργειας κατά 13%,
- Συμμετοχή των ΑΠΕ στην ενεργειακή κατανάλωση των οδικών μεταφορών κατά 10%,
- Μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά 5% σε σχέση με το 2005, για τις κατηγορίες εκτός πεδίου εφαρμογής του Συστήματος Εμπορίας Δικαιωμάτων Εκπομπής Αερίων του Θερμοκηπίου.

Ασφάλεια Ενεργειακού Εφοδιασμού

Δράσεις που αποσκοπούν στην επίτευξη αυτού του στόχου αποτελούν:

- Η διαφοροποίηση των ενεργειακών πηγών με την υλοποίηση του στρατηγικού στόχου εισαγωγής φυσικού αερίου στο ενεργειακό μίγμα της χώρας.
- Η ενίσχυση της ενεργειακής αυτάρκειας και η ενδυνάμωση του γεωστρατηγικού ρόλου της χώρας στην ευρύτερη περιοχή με την ανάπτυξη δράσεων για την έρευνα του ορυκτού ενεργειακού δυναμικού του νησιού.
- Η μεγιστοποίηση της αποτελεσματικής αξιοποίησης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, με σκοπό την αντικατάσταση ενέργειας από εισαγόμενες πηγές.
- Η εξοικονόμηση ενέργειας τόσο σε πρωτογενή μορφή όσο και στην τελική της χρήση.

- Η διασφάλιση επαρκούς εφεδρικού δυναμικού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας.
- Η ανάπτυξη ικανότητας αυτονομίας της χώρας σε σχέση με την εισαγωγή πρωτογενών καυσίμων με διατήρηση επαρκών αποθεμάτων ασφαλείας.

Ανταγωνιστικότητα

Μέτρα που συντείνουν στη δημιουργία μιας υγιούς ανταγωνιστικής ενεργειακής αγοράς αποτελούν:

- Η απελευθέρωση της αγοράς ηλεκτρισμού με στόχο την αύξηση της παραγωγικότητας και ανταγωνιστικότητας της εγχώριας οικονομίας, καθώς και τη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών στους καταναλωτές.
- Η ανάπτυξη ενεργειακών υποδομών και η βελτίωση των υποδομών μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας.
- Η αποτελεσματική ανάπτυξη μονάδων ΑΠΕ, βάσει χωροταξικού σχεδιασμού.
- Η υιοθέτηση επενδύσεων στον ενεργειακό τομέα με κριτήριο τη μεγιστοποίηση της αξιοποίησης των πόρων και του συνολικού οφέλους.
- Η απλοποίηση του συνόλου των αδειοδοτικών διαδικασιών.

Προστασία Περιβάλλοντος – Αειφόρος Ανάπτυξη

Η προστασία του περιβάλλοντος και η βιώσιμη ανάπτυξη διασφαλίζεται με την:

- Προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στην παραγωγή ηλεκτρισμού και θερμότητας, συμβάλλοντας σε σημαντική μείωση των εκπομπών ρύπων και θερμοκηπιακών αερίων.
- Η αποδοτική και ορθολογική χρήση της ενέργειας.
- Υποκατάσταση του πετρελαίου στον τομέα των μεταφορών από βιοκαύσιμα στο βαθμό που είναι δυνατό.
- Προώθηση της υψηλής απόδοσης συμπαραγωγής ηλεκτρισμού και θερμότητας στις βιομηχανίες, καθώς και σε μεγάλες εμπορικές μονάδες.
- Εφαρμογή αυστηρότερων προδιαγραφών στα καύσιμα μεταφορών, καθώς και του τύπου καυσίμου στον τομέα της ηλεκτροπαραγωγής.
- Προώθηση της χρήσης φυσικού αερίου (όταν θα είναι διαθέσιμο στην εγχώρια αγορά) στα μέσα δημόσιας μεταφοράς.
- Διεξαγωγή μελέτης για την στρατηγική εκτίμησης των επιπτώσεων στο Περιβάλλον από την εφαρμογή του παρόντος Σχεδίου.

2. ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΗ ΤΕΛΙΚΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ, 2010-2020

Πίνακας 1: Αναμενόμενη ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας της Κύπρου στη θέρμανση και ψύξη, την ηλεκτροπαραγωγή και τις μεταφορές μέχρι το έτος 2020, λαμβανομένων υπόψη των επιπτώσεων μέτρων ενεργειακής απόδοσης και εξοικονόμησης ενέργειας κατά το χρονικό διάστημα 2010-2020 (κΤΠ)

	2005	2010		2011		2012		2013		2014	
	έτος βάσης	εκδοχή αναφοράς	αυξημένη ενεργειακή απόδοση	εκδοχή αναφοράς	αυξημένη ενεργειακή απόδοση	εκδοχή αναφοράς	αυξημένη ενεργειακή απόδοση	εκδοχή αναφοράς	αυξημένη ενεργειακή απόδοση	εκδοχή αναφοράς	αυξημένη ενεργειακή απόδοση
(1) θέρμανση και ψύξη	530	480	480	483	480	489	484	499	492	508	499
(2) ηλεκτροπαραγωγή	374	464	463*	486	480*	508	497*	530	514*	551	531*
(3) μεταφορές κατά το άρθρο 3 παράγραφος 4 στοιχείο α)	682	721	720	722	716	731	720	744	727	757	736
(4) Ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας	1884	1921	1919	1949	1934	1991	1963	2043	2002	2096	2041
<i>Οι υπολογισμοί που ακολουθούν απαιτούνται επειδή η τελική κατανάλωση ενέργειας για την πολιτική αεροπορία στην Κύπρο υπερβαίνει το 6,18% (4,12% για τη Μάλτα και την Κύπρο):</i>											
Τελική κατανάλωση στην πολιτική αεροπορία	301	257	256	258	257	263	261	271	268	279	275
Μείωση για το όριο πολιτικής αεροπορίας κατά το άρθρο 5 παράγραφος 6	78	79	79	80	80	82	81	84	82	86	84
ΣΥΝΟΛΙΚΗ κατανάλωση μετά τη μείωση για το όριο πολιτικής αεροπορίας	1661	1744	1742	1771	1757	1810	1782	1857	1816	1904	1850

*Επίσημη πρόβλεψη Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς για τα έτη 2010-2019 (http://www.dsm.org.cy/nqcontent.cfm?a_id=2990&tt=graphic&lang=11)

	2015		2016		2017		2018		2019		2020	
	εκδοχή αναφοράς	αυξημένη ενεργειακή απόδοση	εκδοχή αναφοράς	αυξημένη ενεργειακή απόδοση	εκδοχή αναφοράς	αυξημένη ενεργειακή απόδοση	εκδοχή αναφοράς	αυξημένη ενεργειακή απόδοση	εκδοχή αναφοράς	αυξημένη ενεργειακή απόδοση	εκδοχή αναφοράς	αυξημένη ενεργειακή απόδοση
(1)θέρμανση και ψύξη	517	506	525	512	533	517	540	521	546	525	551	527
(2) ηλεκτροπαραγωγή	573	548*	595	564*	617	581*	639	598*	661	615*	683**	633*
(3)μεταφορές κατά το άρθρο 3 παράγραφος 4 στοιχείο α)	771	744	783	750	795	756	806	761	816	765	825	768
(4) Ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας	2150	2080	2199	2116	2247	2149	2293	2180	2338	2210	2380	2240
Οι υπολογισμοί που ακολουθούν απαιτούνται μόνο εάν η τελική κατανάλωση ενέργειας για την πολιτική αεροπορία αναμένεται να υπερβαίνει το 6,18% (4,12% για τη Μάλτα και την Κύπρο):												
Τελική κατανάλωση στην πολιτική αεροπορία	287	282	294	288	301	294	307	300	313	305	319	310
Μείωση για το όριο πολιτικής αεροπορίας κατά το άρθρο 5 παράγραφος 6	89	86	91	87	93	89	94	90	96	91	98	92
ΣΥΝΟΛΙΚΗ κατανάλωση μετά τη μείωση για το όριο πολιτικής αεροπορίας	1952	1884	1996	1915	2039	1943	2081	1971	2121	1997	2159	2023

*Επίσημη πρόβλεψη Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς για τα έτη 2010-2019 (http://www.dsm.org.cy/nqcontent.cfm?a_id=2990&tr=graphic&lang=11)

**Παραδοχή: 50 κτοε περισσότερος ηλεκτρισμός για το έτος 2020 από το σενάριο της αυξημένης ενεργειακής απόδοσης.

3. ΣΤΟΧΟΙ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΡΕΙΕΣ

3.1. Εθνικός συνολικός στόχος

Πίνακας 2: Εθνικός συνολικός στόχος για το μερίδιο ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στην ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας το έτος 2005 και το έτος 2020 (αριθμητικά δεδομένα λαμβανόμενα από το παράρτημα Ι μέρος Α της οδηγίας 2009/28/ΕΚ):

(Α) Μερίδιο ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στην ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας το έτος 2005 (S2005) (%)	2.9%
Β) Στόχος ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στην ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας το έτος 2020 (S2020) (%)	13%
(Γ) Αναμενόμενη συνολική προσαρμοσμένη κατανάλωση ενέργειας το έτος 2020 (από τον πίνακα 1, τελευταία θέση) (κΤΠΠ)	2023
(Δ) Αναμενόμενη ποσότητα ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές που αντιστοιχεί στο στόχο για το έτος 2020 (υπολογίζεται ως $B \times \Gamma$) (κΤΠΠ)	263

3.2. Τομεακοί στόχοι και πορείες

Πίνακας 3: Εθνικός στόχος για το 2020 και εκτιμώμενη πορεία της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στη θέρμανση και ψύξη, στην ηλεκτροπαραγωγή και στις μεταφορές

[illegible]

Πίνακας 4α: Πίνακας υπολογισμού για το μερίδιο της ανανεώσιμης ενέργειας κάθε τομέα στην τελική κατανάλωση ενέργειας (κΤΠΠ)

	2005	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
(Α) Αναμενόμενη ακαθάριστη τελική κατανάλωση ΑΠΕ για θέρμανση και ψύξη	48	78	81	86	91	96	101	106	110	115	119	124
(Β) Αναμενόμενη ακαθάριστη τελική κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ	0	20	21	22	31	39	46	53	63	74	87	101
(Γ) Αναμενόμενη τελική κατανάλωση ενέργειας από ΑΠΕ στις μεταφορές	0	16	17	18	20	21	23	26	29	32	35	38
(Δ) Αναμενόμενη συνολική κατανάλωση ΑΠΕ	48	114	119	126	142	156	170	185	202	221	241	263
(Ε) Αναμενόμενη μεταβίβαση ΑΠΕ προς άλλα κράτη μέλη	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
(ΣΤ) Αναμενόμενη μεταβίβαση ΑΠΕ από άλλα κράτη μέλη και τρίτες χώρες	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
(Ζ) Αναμενόμενη κατανάλωση ΑΠΕ προσαρμοσμένη για στόχο (Δ)-(Ε)+(ΣΤ)	48	114	119	126	142	156	170	185	202	221	241	263

Πίνακας 4β: Πίνακας υπολογισμού της ανανεώσιμης ενέργειας στο μερίδιο των μεταφορών (kTΠΠ)

	2005	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
(Γ) Αναμενόμενη κατανάλωση ΑΠΕ στις μεταφορές	0.00	15.68	16.84	18.17	19.62	21.12	22.65	25.78	28.93	32.09	35.26	38.42
(Η) Αναμενόμενη ηλεκτροπαραγωγή από ΑΠΕ στις οδικές μεταφορές	0.00	0.00	0.05	0.10	0.16	0.21	0.27	0.33	0.38	0.44	0.50	0.56
(Θ) Αναμενόμενη κατανάλωση βιοκαυσίμων από απόβλητα, κατάλοιπα, μη εδόδιμες κυτταρινούχες και λιγνιτοκυτταρινούχες ύλες στις μεταφορές	0.00	0.47	0.67	0.88	1.09	1.29	1.50	9.33	17.17	25.00	32.84	37.86
(Ι) Αναμενόμενο μερίδιο ΑΠΕ στις μεταφορές για το στόχο ΑΠΕ-Μ: (Γ)+(2,5-1)×(Η)+(2-1)×(Θ)	0.00	2,2%	2,4%	2,6%	2,8%	3,1%	3,3%	4,7%	6,2%	7,6%	9%	10%

4. ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΤΩΝ ΣΤΟΧΩΝ

4.1. Επισκόπηση όλων των πολιτικών και των μέτρων για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές

Πίνακας 5: Επισκόπηση όλων των πολιτικών και των μέτρων

Όνομα και στοιχεία αναφοράς του μέτρου	Τύπος μέτρου	Αναμενόμενο αποτέλεσμα	Στοχευόμενη ομάδα ή/και δραστηριότητα	Υφίσταται ή έχει προγραμματιστεί	Ημερομηνίες έναρξης και περάτωσης του μέτρου
Δημιουργία Ιδρύματος Ενέργειας Κύπρου. Το Ίδρυμα συστάθηκε στις 07.06.2000 σύμφωνα με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 51.295, ημερ. 23.02.2000, με σκοπό την ανάπτυξη και την προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στην Κύπρο. Μία από τις κυριότερες δραστηριότητες του Ιδρύματος Κύπρου είναι η συμμετοχή του σε διεθνή προγράμματα που σχετίζονται με την προώθηση των ΑΠΕ, η συνεργασία με παρόμοια Ινστιτούτα του εξωτερικού, η ανάληψη εφαρμοσμένης έρευνας και η παροχή τεχνικής βοήθειας και πληροφοριών που σχετίζονται με την προώθηση της χρήσης νέων, αποδοτικότερων ενεργειακών τεχνολογιών.	Ρυθμιστικό	Προώθηση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας	Όλοι οι πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας	Υφιστάμενο	Το Ίδρυμα λειτουργεί από τις 23.02.2000

<p>Ίδρυση και λειτουργία Ειδικού Ταμείου τα έσοδα του οποίου προέρχονται από επιβολή τέλους €0.0022 ανά καταναλισκόμενη κιλοβατώρα από όλες τις κατηγορίες καταναλωτών ηλεκτρισμού. Οι πόροι του Ταμείου διατίθενται αποκλειστικά για σκοπούς προώθησης των ΑΠΕ και της εξοικονόμησης ενέργειας.</p>	Ρυθμιστικό	Αύξηση της παραγωγής ενέργειας από ΑΠΕ	Όλοι οι πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας	Υφιστάμενο	Ο Νόμος και οι πρόνοιες του τέθηκαν σε πλήρη εφαρμογή από τον Αύγουστο του 2003
<p>Εγκαθίδρυση της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας Κύπρου (ΡΑΕΚ) με τη θέσπιση του περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμου του 2003, Ν.122(Ι)/2003.</p> <p>Η ΡΑΕΚ είναι ανεξάρτητη αρχή της Κυπριακής Δημοκρατίας, βασικός σκοπός της οποίας είναι η επίβλεψη της λειτουργίας της αγοράς ενέργειας σε ένα απελευθερωμένο περιβάλλον, χωρίς μονοπώλια.</p>	Ρυθμιστικό	<p>Χορήγηση, έλεγχος, επιβολή, ανάκληση, τροποποίηση αδειών παραγωγής ενέργειας</p> <p>Ρύθμιση διατιμήσεων, χρεώσεων και άλλων όρων και προϋποθέσεων που εφαρμόζονται από τους αδειούχους για οποιεσδήποτε υπηρεσίες παρέχονται σύμφωνα με τους όρους των αδειών τους</p> <p>Προστασία των συμφερόντων των καταναλωτών, προστασία του περιβάλλοντος, διασφάλιση ουσιαστικού ανταγωνισμού στην αγορά ηλεκτρισμού και αποφυγή δυσμενών διακρίσεων.</p> <p>Εξασφάλιση της ασφάλειας, συνέχειας, ποιότητας και αξιοπιστίας της παροχής ηλεκτρισμού. Προαγωγή της</p>	Επενδυτές και όλοι οι καταναλωτές ηλεκτρικής ενέργειας	Υφιστάμενο	Ο Νόμος και οι πρόνοιες του τέθηκαν σε πλήρη εφαρμογή από τον Αύγουστο του 2003

		χρήσης ανανεώσιμων μορφών ενέργειας. Ενθάρρυνση της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από μονάδες συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης			
Εγκαθίδρυση του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς (Δ.Σ.Μ) με τη θέσπιση του περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμου του 2003, Ν.122(Ι)/2003	Ρυθμιστικό	Αντικειμενική διαχείριση της εμπορίας ηλεκτρισμού στο ανταγωνιστικό περιβάλλον, στήριξη και προώθηση της ηλεκτροπαραγωγής από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας	Επενδυτές	Υφιστάμενο	Ο Νόμος και οι πρόνοιες του τέθηκαν σε πλήρη εφαρμογή από το 2003
Σχέδια Παροχής Χορηγιών	Χρηματοοικονομικό	Αύξηση δυναμικότητας ΑΠΕ	Βιομηχανίες, Επενδυτές, Τελικοί Καταναλωτές	Υφιστάμενο	α) 2004-2008 β) 2009-2013
Θέσπιση του περί Προώθησης της Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Νόμου του 2006," Ν174(Ι)/2006, Αρ. 4105, ημερομηνία δημοσίευσης στην επίσημη εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας 29.12.2006 Ο Νόμος παρέχει στην Κυπριακή Δημοκρατία το νομικό πλαίσιο για την ετοιμασία και εφαρμογή προγραμμάτων ενθάρρυνσης της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας μέσω συμπαραγωγής από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.	Ρυθμιστικό	Ενθάρρυνσης της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας μέσω συμπαραγωγής από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας	Βιομηχανία, επενδυτές	Υφιστάμενο	Ο Νόμος τέθηκε σε εφαρμογή από τις 29.12.2006

Υποχρέωση όπως ο Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς (ΔΣΜ) δίνει προτεραιότητα κατά την κατανομή του φορτίου στο σύστημα μεταφοράς και διανομής της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται μέσω συμπαραγωγής από ΑΠΕ σε εγκαταστάσεις παραγωγής ηλεκτρικής ισχύος μέχρι 7MW _ε . Το δικαίωμα αυτό ισχύει και στις περιπτώσεις πλεονάσματος ηλεκτρικής ενέργειας από αυτοπαραγωγή όπου η ηλεκτρική ενέργεια παράγεται μέσω συμπαραγωγής από ΑΠΕ. Στις περιπτώσεις πλεονάσματος αυτοπαραγωγής όπου η ηλεκτρική ενέργεια παράγεται μέσω συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης, το δικαίωμα προτεραιότητας ισχύει για εγκαταστάσεις μέχρι και 11MW _ε .	Ρυθμιστικό	Αύξηση της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται μέσω συμπαραγωγής από ΑΠΕ	Επενδυτές (παραγωγοί ηλεκτρικής ενέργειας από συμπαραγωγή από ΑΠΕ)	Υφιστάμενο	Η πρόνοια αυτή τέθηκε σε ισχύ από τις 29.12.2006
Υποχρέωση αγοράς κατά προτεραιότητα της ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ από την Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου νοουμένου ότι ικανοποιούνται οι τεχνικές προδιαγραφές που καθορίζονται σε κάθε περίπτωση	Ρυθμιστικό	Αύξηση της παραγωγής ενέργειας από ΑΠΕ	Επενδυτές (παραγωγοί ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ)	Υφιστάμενο	Ισχύει από το 2002
Δόμηση ειδικών διατιμήσεων για την αγορά ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από ΑΠΕ και συμπαραγωγή από ΑΠΕ, με ειδικά κίνητρα για κάθε τεχνολογία.	Χρηματοοικονομικό	Αύξηση της παραγωγής ενέργειας από ΑΠΕ	Επενδυτές (παραγωγοί ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ)	Υφιστάμενο	Ισχύει από το 2002

Καθορισμός ξεκάθαρων όρων σύνδεσης φωτοβολταϊκών συστημάτων, συστημάτων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από αξιοποίηση βιομάζας καθώς και άλλων συστημάτων ΑΠΕ με το δίκτυο.	Ρυθμιστικό	Αύξηση της παραγωγής ενέργειας από ΑΠΕ	Επενδυτές, Βιομηχανία	Υφιστάμενο	Ισχύει από το 2002
Ετοιμασία «νομικού πλαισίου για τον καθορισμό ολοκληρωμένης χωροθετικής πολιτικής για την εγκατάσταση ανεμογεννητριών, αιολικών πάρκων, φωτοβολταϊκών συστημάτων και άλλων μονάδων αξιοποίησης ΑΠΕ». Το πλαίσιο έχει εκδοθεί ως Εντολή 2 του 2006 με βάση τον περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμο Ακόμη για διευκόλυνση των ενδιαφερομένων επενδυτών το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως προχώρησε στην ετοιμασία χάρτη, με τις περιοχές όπου δεν επιτρέπεται η εγκατάσταση ανεμογεννητριών.	Ρυθμιστικό	Καθορισμός επιτρεπόμενων περιοχών για ανάπτυξη ΑΠΕ – Προστασία περιβαλλοντικά ευαίσθητων περιοχών	Όλοι οι πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας	Υφιστάμενο	Ισχύει από το 2006
Έκδοση Εγκυκλίου 3 του 2008 του Υπουργού Εσωτερικών με την οποία καθορίζονται τα κριτήρια για την αξιολόγηση αιτήσεων για τον καθορισμό των περιπτώσεων όπου η πολεοδομική άδεια θα θεωρείται δοσμένη.	Ρυθμιστικό	Σημαντικός περιορισμός του χρόνου εξέτασης και έγκρισης χορηγιών για μικρά φωτοβολταϊκά συστήματα	Επενδυτές	Υφιστάμενο	Ισχύει από το 2008

Υιοθέτηση του θεσμού του "One Stop Shop".	Ρυθμιστικό	Συντονισμός των τεχνοκρατικών υπηρεσιών για την επιτάχυνση των διαδικασιών και τη διευκόλυνση των επενδυτών	Επενδυτές	Υφιστάμενο	Ισχύει από το 2002
Απαλλαγή από την εξασφάλιση άδειας κατασκευής και λειτουργίας από τη ΡΑΕΚ αιολικών συστημάτων μέχρι 30kW, καθώς και φωτοβολταϊκών συστημάτων και συστημάτων βιομάζας μέχρι 20 kW	Ρυθμιστικό	Επιτάχυνση των διαδικασιών αδειοδότησης	Επενδυτές	Υφιστάμενο	
Τέλη αίτησης πολύ μικρών Μονάδων Φ/Β, Αιολικών, Βιομάζας	Χρηματοοικονομικό	Μειωμένο κόστος επένδυσης και ταχύτερες και μη αποτρεπτικές διαδικασίες πολύ μικρών μονάδων ΑΠΕ Πρωώθηση πολύ μικρών διεσπαρμένων μονάδων ΑΠΕ	Επενδυτές	Υφιστάμενο	
Τύπος αίτησης εξασφάλισης άδειας από την ΡΑΕΚ για Μονάδες ΑΠΕ με Ισχύ μέχρι 5MW	Ρυθμιστικό	Μειωμένο κόστος επένδυσης και ταχύτερες και μη αποτρεπτικές διαδικασίες μικρών μονάδων ΑΠΕ με Ισχύ μέχρι 5MW Πρωώθηση όλων των διαθέσιμων Τεχνολογιών ΑΠΕ μικρής κλίμακας	Επενδυτές	Υφιστάμενο	
Τέλη Σύνδεσης με το Δίκτυο Μονάδων ΑΠΕ	Χρηματοοικονομικό	Μειωμένο κόστος επένδυσης ΑΠΕ - Πρωώθηση ΑΠΕ για ηλεκτροπαραγωγή	Επενδυτές	Υφιστάμενο	

<p>Ίδρυση του Ενεργειακού Γραφείου Κυπρίων Πολιτών, το οποίο συγχρηματοδοτείται κατά 75% από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή μέσω του προγράμματος <Ευφυής ενέργεια για την Ευρώπη> και την Ένωση Κοινοτήτων Κύπρου.</p>	<p>Ήπιου Τύπου</p>	<p>Προώθηση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας</p>	<p>Όλοι οι πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας</p>	<p>Υφιστάμενο</p>	<p>Το Ενεργειακό Γραφείο λειτουργεί από τις 09.02.2009</p>
<p>Διαφωτιστικές εκστρατείες, διοργάνωση ημερίδων, σεμιναρίων για τις ΑΠΕ διοργάνωση εκθέσεων αναφορικά με εξελίξεις στις τεχνολογίες ΑΠΕ</p> <p>Τα μέτρα που αφορούν την πληροφόρηση του κοινού αναφορικά με τις ΑΠΕ περιγράφονται αναλυτικά στο ερώτημα 4.2.4.(ζ)</p>	<p>Ήπιου Τύπου</p>	<p>Προώθηση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας</p>	<p>Όλοι οι πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας</p>	<p>Υφιστάμενο</p>	

4.2. Ειδικά μέτρα για την τήρηση των απαιτήσεων των άρθρων 13,14,16 και των άρθρων 17 έως 21 της οδηγίας 2009/28/EK

4.2.1. Διοικητικές διαδικασίες και χωροταξικός σχεδιασμός (άρθρο 13 παράγραφος 1 της οδηγίας 2009/28/EK)

- (α) Κατάλογος υφιστάμενης εθνικής και, εφόσον υφίσταται, περιφερειακής νομοθεσίας για τις διαδικασίες έγκρισης, πιστοποίησης, αδειοδότησης και για το χωροταξικό σχεδιασμό, η οποία εφαρμόζεται για μονάδες και τη συναφή δικτυακή υποδομή μεταφοράς και διανομής:

Κατάλογος υφιστάμενης Εθνικής Νομοθεσίας:

A. Άδεια ή εξαίρεση από άδεια κατασκευής και λειτουργίας σταθμού παραγωγής ενέργειας

- Οι περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμοι του 2003 έως 2008, (N.122(I)/2003 & N.239(I)/2004 & N.143(I)/2005 & N.173(I)/2006 & N.92(I)/2008)
- Οι περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Κανονισμοί του 2004,
 - ο Έκδοση Αδειών Κ.Δ.Π.538/2004,
 - ο Τέλη Αδειών Κ.Δ.Π.467/2004,
 - ο Μητρώο Αδειών Κ.Δ.Π.466/2004,
 - ο Διαδικασίες χρέωσης Διατιμήσεων Ηλεκτρισμού Κ.Δ.Π.472/2004
 - ο Διεξαγωγή Ερευνών Κ.Δ.Π.465/2004,
 - ο Διοικητικά Πρόστιμα Κ.Δ.Π.468/2004,
 - ο Διαδικασία Υποβολής Παραπόνων Κ.Δ.Π.570/2005,
 - ο Δείκτες Απόδοσης Κ.Δ.Π.571/2005

B. Πολεοδομική άδεια - Χωροταξικός σχεδιασμός

Ο Περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμος ψηφίσθηκε το 1972 και τέθηκε σε πλήρη εφαρμογή το Δεκέμβριο 1990. Ο Νόμος προνοεί για μια συγκεκριμένη ιεραρχία Σχεδίων Ανάπτυξης, (Σχέδιο για τη Νήσο, Τοπικά Σχέδια και Σχέδια Περιοχής), με τα οποία επιδιώκεται η θέσπιση των πολεοδομικών και χωροταξικών πολιτικών που θα υποστηρίζουν τη φυσική ανάπτυξη της Κύπρου. Με βάση τη Νομοθεσία, ως Πολεοδομική Αρχή ορίζεται ο Υπουργός Εσωτερικών, ο οποίος εκχώρησε την εξουσία για εκπόνηση/τροποποίηση των Τοπικών Σχεδίων στο Πολεοδομικό Συμβούλιο. Το 1982 ο Νόμος τροποποιήθηκε με τη θεσμοθέτηση της Δήλωσης Πολιτικής, ως ενός γενικευμένου πλαισίου χωροταξικής και πολεοδομικής πολιτικής για την ύπαιθρο.

Η Δήλωση Πολιτικής αποτελείται σήμερα από γραπτό κείμενο, με συνοδευτικούς επεξηγηματικούς χάρτες και διαγράμματα, το οποίο περιλαμβάνει γενικές και εξειδικευμένες πολιτικές κατά θεματική ενότητα και τύπο ανάπτυξης. Αναπόσπαστο μέρος της Δήλωσης Πολιτικής αποτελούν, επίσης, τα λεπτομερή σχέδια Πολεοδομικών Ζωνών και άλλων ειδικών εγγράφων που δημοσιεύονται για επιμέρους διοικητικές περιοχές. Σε ορισμένες διοικητικές περιοχές δεν έχουν καθορισθεί Πολεοδομικές Ζώνες, αλλά μόνο Όριο Ανάπτυξης, ενώ σε άλλες το Όριο Ανάπτυξης προκύπτει μέσα από την ερμηνεία των προνοιών του γραπτού κειμένου της Δήλωσης Πολιτικής.

Νομοθεσίες

- Οι περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμοι αναφορικά με τον πολεοδομικό και χωροταξικό σχεδιασμό και την έκδοση πολεοδομικών αδειών
- Εντολή 2 του 2006 (αναφορικά με χωροθέτηση Μονάδων Παραγωγής Ενέργειας από ΑΠΕ), σύμφωνα με το άρθρο 6 του Περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμο που εκδίδει ο Υπουργός Εσωτερικών.
- Τροποποιημένο κείμενο δήλωσης πολιτικής (Σχέδιο Ανάπτυξης που τροποποιεί την πιο πάνω εντολή), με δημοσίευση 8/5/2009.
- Εγκύκλιος Υπουργού Εσωτερικών 3/2008 ημερ. 13 Μαΐου 2008 που αφορά εγκαταστάσεις φωτοβολταϊκών συστημάτων σε σχέση με τις οποίες δεν απαιτείται η υποβολή αίτησης για εξασφάλιση πολεοδομικής άδειας.
- Εγκύκλιος Υπουργού Εσωτερικών 3 ημερ. 14 Δεκεμβρίου 2009 που επίσης αφορά εγκαταστάσεις φωτοβολταϊκών συστημάτων σε σχέση με τις οποίες δεν απαιτείται η υποβολή αίτησης για εξασφάλιση πολεοδομικής άδειας.
- “Περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Γενικό Διάταγμα Ανάπτυξης” που εκδίδει ο Υπουργός Εσωτερικών σύμφωνα με το άρθρο 22 του περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμου (Κ.Δ.Π. 859/2003).

Γ. Οικοδομική άδεια

- Ο περί Ρύθμισης Οδών και Οικοδομών Νόμος και σχετικοί Κανονισμοί και Διατάγματα

Δ. Άδεια εκπομπής αέριων ρύπων για τις Μονάδες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από βιομάζα

- Ο περί Ελέγχου της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας Νόμος, Ν. 187(Ι)/2002
- Οι περί της Ολοκληρωμένης Πρόληψης και Ελέγχου της Ρύπανσης Νόμοι, Ν.56(Ι)/2003, Ν.15(Ι)/2006 και Ν. 12(Ι)/2008

Ε. Άδεια απόρριψης ή/και διαχείρισης αποβλήτων για τις Μονάδες Παραγωγής Ηλεκτρισμού από απόβλητα

- Οι περί της Ολοκληρωμένης Πρόληψης και Ελέγχου της Ρύπανσης Νόμοι, Ν.56(Ι)/2003, Ν.15(Ι)/2006 και Ν. 12(Ι)/2008

- Οι περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμοι του 2002 μέχρι το 2006, Ν.106(Ι)/2002, Ν.160(Ι)/2005 και Ν.76(Ι)/2006 Ν.22(Ι)/2007, Ν.11(Ι)/2008, Ν.68(Ι)/2009, Ν.78(Ι)/2009
- Ο Περί των Στερεών και Επικινδύνος Αποβλήτων Νόμος του 2002, Ν.215(Ι)/2002

ΣΤ. Εγγυήσεις προέλευσης

- Ο Περί της Προώθησης της Χρήσης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και της Εξοικονόμησης Ενέργειας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2006, Ν.162(Ι)/2006

Ζ. Εκτίμηση των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον για έργα ανανεώσιμων πηγών ενέργειας

Ο Νόμος για την Εκτίμηση των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα (Αρ. 140(Ι)/2005, ισχύει από τις 2 Δεκεμβρίου 2005. Ο Νόμος αυτός αντικατέστησε το Νόμο Αρ. 57(Ι)/2001, που ίσχυε από το 2001. Ο Νόμος εναρμονίζει τη νομοθεσία της Κυπριακής Δημοκρατίας με τις Οδηγίες 85/337/ΕΟΚ, 97/11/ΕΚ και 2003/35/ΕΚ, της Ευρωπαϊκής για το συγκεκριμένο θέμα.

Ο Νόμος αφορά τις περιπτώσεις αδειοδότησης έργων, κατάλογος των οποίων περιλαμβάνεται σε δύο Παραρτήματα (Παράρτημα Ι και ΙΙ). Πριν την έκδοση της απαιτούμενης άδειας για την προώθηση των έργων αυτών, ο Νόμος προνοεί, μέσω συγκεκριμένων διαδικασιών την αξιολόγηση των επιπτώσεων που μπορεί να επιφέρουν στο περιβάλλον.

Πρόνοιες και εφαρμογή του Νόμου

Το Παράρτημα Ι του Νόμου αναφέρεται, μεταξύ άλλων, στα έργα ΑΠΕ τα οποία ενδέχεται να επιφέρουν σοβαρές επιπτώσεις στο περιβάλλον και για τα οποία απαιτείται η ετοιμασία Μελέτης Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον (ΜΕΕΠ).

Το Παράρτημα ΙΙ του Νόμου περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, κατάλογο έργων ΑΠΕ, για τα οποία απαιτείται αρχικά η ετοιμασία Έκθεσης Προκαταρκτικής Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον (ΠΕΕΠ). Το έντυπο ΠΕΕΠ το οποίο πρέπει να συμπληρωθεί από τον αιτητή, έχει ετοιμαστεί από το Τμήμα Περιβάλλοντος και είναι διαθέσιμο προς όλους τους ενδιαφερόμενους.

Ανάλογα με την περίπτωση, η Μελέτη ή η Έκθεση κατατίθεται στο Τμήμα Περιβάλλοντος, μέσω της Πολεοδομικής Αρχής και το θέμα συζητείται σε συνεδρίαση της Επιτροπής Εκτίμησης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, η οποία έχει συσταθεί σύμφωνα με τις πρόνοιες του Νόμου.

Η Επιτροπή απαρτίζεται από 9 Τμήματα / Φορείς. Συγκεκριμένα, της Επιτροπής προεδρεύει το Τμήμα Περιβάλλοντος, ενώ μόνιμα μέλη είναι το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως, το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων, το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας, η Ομοσπονδία Περιβαλλοντικών και Οικολογικών Οργανώσεων, το ΕΤΕΚ και δυο μέλη με εξειδικευμένες γνώσεις που ορίζει ο Υπουργός.

Η Επιτροπή συνεδριάζει τακτικά και ανάλογα με το θέμα, εκτός από τα προαναφερόμενα μόνιμα μέλη, καλούνται και μετέχουν και εκπρόσωποι άλλων εξειδικευμένων Τμημάτων ή φορέων. Πάντοτε στις συνεδριάσεις καλείται εκπρόσωπος της αρχής τοπικής διοίκησης, στην περιοχή της οποίας το έργο προγραμματίζεται να εκτελεστεί ή λειτουργήσει.

Ο ρόλος της Επιτροπής είναι συμβουλευτικός προς την Περιβαλλοντική Αρχή, η οποία έχει και την τελική ευθύνη της ετοιμασίας της σχετικής Γνωμάτευσης, με την οποία η Περιβαλλοντική Αρχή μπορεί να εισηγηθεί όπως:

α) Αν το έργο εμπίπτει στο Παράρτημα I:

i) το έργο μη εκτελεστεί,

ii) συμπεριληφθούν συγκεκριμένοι όροι στην Πολεοδομική Άδεια που τυχόν δοθεί,
iii) αν πρόκειται για δημόσιο έργο, η κρατική υπηρεσία που θα εκτελέσει το έργο, εφαρμόσει συγκεκριμένα μέτρα για ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων στο περιβάλλον.

β) Αν το έργο εμπίπτει στο Παράρτημα II:

i) ετοιμαστεί Μελέτη Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον,
ii) συμπεριληφθούν συγκεκριμένοι όροι στην Πολεοδομική Άδεια που τυχόν δοθεί,
iii) αν πρόκειται για δημόσιο έργο, η κρατική υπηρεσία που θα εκτελέσει το έργο, εφαρμόσει συγκεκριμένα μέτρα για ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων στο περιβάλλον

Στις περιπτώσεις όπου η Πολεοδομική Αρχή ή η αρμόδια για το έργο κρατική υπηρεσία, διαφωνεί με την εφαρμογή οποιασδήποτε από τις ουσιώδεις εισηγήσεις της Περιβαλλοντικής Αρχής, το θέμα παραπέμπεται σε Υπουργική Επιτροπή η οποία αποφασίζει ανάλογα. Αν τα μέλη της Υπουργικής Επιτροπής δεν καταλήξουν σε κοινή απόφαση, το θέμα παραπέμπεται στο Υπουργικό Συμβούλιο για λήψη οριστικής απόφασης.

(β) Αρμόδιο(α) υπουργείο(α)/αρμόδια(ες) αρχή(ές) και σχετικές αρμοδιότητες στον αντίστοιχο τομέα:

- Η αδειοδότηση για την κατασκευή και λειτουργία των μονάδων παραγωγής ηλεκτρισμού είναι αρμοδιότητα της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας Κύπρου.
- Η τελική έγκριση του χωροταξικού σχεδιασμού και η έκδοση πολεοδομικής άδειας για τις εγκαταστάσεις Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας για παραγωγή ηλεκτρισμού είναι αρμοδιότητα του Υπουργού Εσωτερικών (για τη Δήλωση Πολιτικής) και του Τμήματος Πολεοδομίας & Οικήσεως (για την αδειοδότηση).
- Η οικοδομική άδεια είναι αρμοδιότητα των Επαρχιακών Διοικήσεων ή των Δήμων, ανάλογα με την περιοχή.
- Η Περιβαλλοντική έγκριση καθώς και οι άδειες απόρριψης και διαχείρισης αποβλήτων είναι αρμοδιότητα του Τμήματος Περιβάλλοντος του Υπουργείου Γεωργίας Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος.
- Η άδεια εκπομπών αέριων ρύπων είναι αρμοδιότητα του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

(γ) Προβλεπόμενη αναθεώρηση για τη λήψη των ενδεδειγμένων μέτρων που περιγράφονται στο άρθρο 13 παράγραφος 1 της οδηγίας 2009/28/EK μέχρι τις:

Τα περισσότερα μέτρα που περιγράφονται στο άρθρο 13 παράγραφος 1 έχουν ήδη μεταφερθεί στις πρόνοιες εθνικών νομοθεσιών.

Τα υπόλοιπα αναμένεται να ενσωματωθούν και να ισχύσουν με την ψήφιση από τη Βουλή των Αντιπροσώπων της νέα νομοθεσίας.

(δ) Περίληψη υφιστάμενων και προγραμματισμένων μέτρων σε περιφερειακό/τοπικό επίπεδο (εφόσον υπάρχουν):

Τα κυριότερα από τα υφιστάμενα μέτρα για την απλοποίηση των διαδικασιών αδειοδότησης όπως ο καθορισμός ξεκάθαρων όρων σύνδεσης φωτοβολταϊκών συστημάτων και άλλων συστημάτων ΑΠΕ με το δίκτυο, η έκδοση της Εγκυκλίου 3 του 2008 του Υπουργού Εσωτερικών με την οποία καθορίζονται τα κριτήρια βάση των οποίων θα πρέπει να υλοποιούνται οι εγκαταστάσεις μικρών φωτοβολταϊκών συστημάτων επί νέων ή υφιστάμενων οικοδομών έτσι ώστε να θεωρείται δοσμένη η πολεοδομική άδεια και η υιοθέτηση του θεσμού του "One Stop Shop", περιγράφηκαν εκτενώς στο ερώτημα 4.1.

Πρόσθετα, σύμφωνα με τους Περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμους του 2003 έως 2008, τους σχετικούς με την έκδοση Αδειών Κανονισμούς του 2004 και τις σχετικές αποφάσεις της ΡΑΕΚ αιολικά συστήματα μέχρι 30kW, καθώς και φωτοβολταϊκά συστήματα και συστήματα βιομάζας μέχρι 20 kW απαλλάσσονται από την υποχρέωση της εξασφάλισης άδειας από τη ΡΑΕΚ.

Παράλληλα, η διαδικασία αδειοδότησης μονάδων παραγωγής ηλεκτρισμού με χρήση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) συνολικής εγκατεστημένης ισχύς μέχρι και 5MW απαιτεί εξασφάλιση εξαίρεσης από άδεια, που είναι ένα απλό έντυπο, στο οποίο δεν ζητούνται πολλά στοιχεία.

Όσο αφορά την περιβαλλοντική μελέτη, αυτή δεν απαιτείται για τις ακόλουθες περιπτώσεις:

- Ανεμογεννήτριες με ισχύ μέχρι και 30KW (για ανεμογεννήτριες με ισχύ μεγαλύτερη από 31KW απαιτείται προκαταρκτική μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων),
- Φωτοβολταϊκά με ισχύ μέχρι και 100KW,
- Εγκαταστάσεις παραγωγής ηλεκτρισμού από αξιοποίηση βιομάζας με εγκατεστημένη ισχύ μέχρι και 20KW,
- Εγκαταστάσεις παραγωγής ηλεκτρισμού από κυματική ενέργεια και

Όλα τα πιο πάνω μέτρα απλούστευσαν σημαντικά τη διαδικασία αδειοδότησης.

- (ε) Υπάρχουν περιττά εμπόδια ή δυσανάλογες απαιτήσεις που έχουν εντοπιστεί όσον αφορά τις διαδικασίες έγκρισης, πιστοποίησης και αδειοδότησης που εφαρμόζονται για μονάδες και συναφή δικτυακή υποδομή μεταφοράς και διανομής για την ηλεκτροπαραγωγή, τη θέρμανση και ψύξη από ανανεώσιμες πηγές και για τις διεργασίες μετασχηματισμού βιομάζας προς βιοκαύσιμα ή άλλα ενεργειακά προϊόντα; Εάν υπάρχουν, ποια είναι;

Δεν έχουν παρατηρηθεί περιττά εμπόδια ή δυσανάλογες απαιτήσεις μέχρι στιγμής όσο αφορά τις διαδικασίες έγκρισης και αδειοδότησης.

- (στ) Ποιο επίπεδο διοίκησης (τοπικό, περιφερειακό και εθνικό) είναι αρμόδιο για την έγκριση, την πιστοποίηση και την αδειοδότηση εγκαταστάσεων ανανεώσιμης ενέργειας και για τον χωροταξικό σχεδιασμό; (Εάν εξαρτάται από τον τύπο εγκατάστασης, να αναφερθεί.) Εάν εμπλέκονται περισσότερα από ένα επίπεδα, πώς πραγματοποιείται ο συντονισμός μεταξύ των διάφορων επιπέδων; Πώς θα βελτιωθεί μελλοντικά ο συντονισμός μεταξύ διάφορων αρμόδιων αρχών;

Όπως αναφέρθηκε και στο ερώτημα 4.2.1.(β), οι άδειες κατασκευής και λειτουργίας των εγκαταστάσεων είναι αρμοδιότητα της ΡΑΕΚ. Η ΡΑΕΚ εκδίδει άδειες σε εθνικό επίπεδο. Ο χωροταξικός σχεδιασμός εγκαταστάσεων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας για παραγωγή ηλεκτρισμού είναι αρμοδιότητα του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως του Υπουργείου Εσωτερικών και γίνεται σε εθνικό επίπεδο. Οι πολεοδομικές άδειες εκδίδονται σε επαρχιακό επίπεδο από την εκάστοτε Πολεοδομική Αρχή. Οι οικοδομικές άδειες είναι αρμοδιότητα των Επαρχιακών Διοικήσεων ή των Δήμων, αναλόγως της περίπτωσης και συνεπώς εκδίδονται σε επαρχιακό ή και τοπικό επίπεδο.

Η Περιβαλλοντική έγκριση καθώς και οι άδειες απορριψης και διαχείρισης αποβλήτων είναι αρμοδιότητα του Τμήματος Περιβάλλοντος του Υπουργείου Γεωργίας Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος και εκδίδονται σε εθνικό επίπεδο. Τέλος, η άδεια εκπομπών αέριων ρύπων από μονάδες παραγωγής ενέργειας από βιομάζα είναι αρμοδιότητα του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και εκδίδονται σε εθνικό επίπεδο.

Ο συντονισμός μεταξύ των διαφόρων αρμόδιων αρχών και επιπέδων επιτυγχάνεται μέσω του θεσμού του One-Stop Shop. Παράλληλα, όλες οι αρμόδιες αρχές κατά τη διαδικασία αξιολόγησης μίας αίτησης, βρίσκονται σε συνεχή επαφή και ανταλλάσσουν απόψεις επί του θέματος.

- (ζ) Πώς διασφαλίζεται η διαθεσιμότητα περιεκτικής πληροφόρησης σχετικά με την εξέταση αιτήσεων έγκρισης, πιστοποίησης και αδειοδότησης και για την παροχή βοήθειας σε αιτούντες; Τι είδους πληροφορίες και βοήθεια είναι διαθέσιμες σε δυνητικούς αιτούντες όσον αφορά τις αιτήσεις τους για νέες εγκαταστάσεις ανανεώσιμης ενέργειας;

Όλες οι αρμόδιες αρχές οι οποίες είναι υπεύθυνες για την έγκριση και αδειοδότηση μονάδων παραγωγής ενέργειας από ΑΠΕ διαθέτουν ιστοσελίδες στις οποίες δίνονται όλες οι απαιτούμενες πληροφορίες στους δυνητικούς αιτητές.

Αναλυτικότερα, η εξέταση αιτήσεων αδειοδότησης από την ΡΑΕΚ γίνεται χωρίς διακρίσεις, με κριτήρια τα οποία προβλέπονται στην Νομοθεσία, είναι δημοσιευμένα στην ιστοσελίδα της ΡΑΕΚ (www.cera.org.cy) και είναι εκ των προτέρων γνωστά στους αιτητές. Πρόσθετα στην ιστοσελίδα της ΡΑΕΚ είναι αναρτημένες όλες οι πληροφορίες αναφορικά με τη διαδικασία αδειοδότησης, τα έντυπα αιτήσεων, τις αιτήσεις που υποβλήθηκαν, εξετάστηκαν, απορρίφθηκαν ή έλαβαν άδεια.

Πρόσθετα, η Εντολή Αρ. 2 του 2006 και ο Συμβουλευτικός/Ενδεικτικός Χάρτης για ανάπτυξη αιολικών πάρκων που ετοίμασε το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως, βρίσκονται στην ιστοσελίδα του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως www.moi.gov.cy/trp. Η εγκύκλιος 3/2008 βρίσκεται στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Εσωτερικών www.moi.gov.cy. Εκτός από τη νομοθεσία, τη διαδικασία της αδειοδότησης και τα έντυπα αίτησης, στην ιστοσελίδα www.publicaccess.trp.moi.gov.cy, το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως δίνει τη δυνατότητα στο κοινό να παρακολουθήσει τα κύρια στάδια της πορείας της αίτησης για χορήγηση πολεοδομικής άδειας με την καταχώρηση του αριθμού της πολιτικής ταυτότητας.

Το Τμήμα Περιβάλλοντος στην ιστοσελίδα του (http://www.moa.gov.cy/moa/agriculture.nsf/All/32844F80870DBFE4C2256F72003E_DBE0?OpenDocument) δημοσιεύει γενικές πληροφορίες αναφορικά με τη διαδικασία έκδοσης περιβαλλοντικής άδειας, τη νομοθεσία, τα έντυπα αίτησης, κατευθυντήριες γραμμές για την ετοιμασία μελέτης εκτίμησης επιπτώσεων στο περιβάλλον, καθώς και τις άδειες που εκδόθηκαν.

- η) Πώς διευκολύνεται ο οριζόντιος συντονισμός μεταξύ διάφορων διοικητικών οργάνων, αρμόδιων για τα διάφορα μέρη της άδειας; Πόσες φάσεις διαδικασίας απαιτούνται για τη λήψη της τελικής έγκρισης/κάθε απαιτούμενης άδειας; Υπάρχει μονοαπευθυντική θυρίδα για το συντονισμό όλων των φάσεων; Ανακοινώνονται εκ των προτέρων χρονοδιαγράμματα για τη διεκπεραίωση των αιτήσεων; Ποιος ο μέσος χρόνος για τη λήψη απόφασης σχετικά με την αίτηση;

Ο συντονισμός μεταξύ των διάφορων αρμόδιων αρχών και επιπέδων επιτυγχάνεται μέσω του θεσμού του One-Stop Shop. Παράλληλα, όλες οι αρμόδιες αρχές κατά τη διαδικασία αξιολόγησης μίας αίτησης, βρίσκονται σε συνεχή επαφή και ανταλλάσσουν απόψεις επί του θέματος. Υπάρχουν χρονοδιαγράμματα στις διαδικασίες αδειοδότησης από τη ΡΑΕΚ, την Πολεοδομική Αρχή και την Περιβαλλοντική Αρχή, οι οποίες και ανακοινώνονται στους αιτητές. Στη συνέχεια δίνεται αναλυτικά η διαδικασία για τη λήψη κάθε απαιτούμενης άδειας και ο χρόνος για τη λήψη της απόφασης από τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ ΡΑΕΚ:

ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ ΑΠΕ:

Η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει εγκαταστάσεις:

1. Φωτοβολταϊκών Συστημάτων και συστημάτων Βιομάζας ισχύος μέχρι 20KW,
2. Αιολικών Συστημάτων ισχύος μέχρι 30KW,

Σύμφωνα με απόφαση της ΡΑΕΚ οι πιο πάνω κατηγορίες απαλλάσσονται πλήρως από την υποχρέωση υποβολής αίτησης και εξασφάλισης οποιασδήποτε άδειας από την ΡΑΕΚ, υπό την προϋπόθεση βέβαια, ότι εξασφαλίζονται όλες οι άλλες προβλεπόμενες άδειες και εγκρίσεις από τις όλες τις άλλες εμπλεκόμενες αρχές της Δημοκρατίας.

ΜΟΝΑΔΕΣ ΑΠΕ ΙΣΧΥΟΣ ΜΕΧΡΙ 5MW:

Η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει όλες τις τεχνολογίες παραγωγής ηλεκτρισμού με χρήση ΑΠΕ με συνολική εγκατεστημένη ισχύ μέχρι 5MW.

Για τις εγκαταστάσεις που εμπίπτουν σε αυτή την κατηγορία, οι ενδιαφερόμενοι πρέπει να υποβάλουν αίτηση σε ειδικό έντυπο στη ΡΑΕΚ για να τους χορηγηθεί Εξάιρεση από Άδεια. Η αίτηση πρέπει να συνοδεύεται από:

1. το προβλεπόμενο τέλος αίτησης, το οποίο ανέρχεται για κάθε αίτηση στα €170.86,
2. τα στοιχεία του αιτητή
3. Τεχνοοικονομική Μελέτη και Μελέτη Βιωσιμότητας
4. Στοιχεία για την διαθεσιμότητα της απαιτούμενης πρωτογενούς ενέργειας,
5. Χωροταξικό σχεδιασμό του έργου και διαθεσιμότητα του οικοπέδου εγκατάστασης
6. Πρόγραμμα εργασιών
7. Πιθανές πηγές χρηματοδότησης
8. Περιβαλλοντική Μελέτη, όπου αυτό εφαρμόζεται,

ΜΟΝΑΔΕΣ ΑΠΕ ΙΣΧΥΟΣ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗΣ ΑΠΟ 5MW:

Για τις εγκαταστάσεις που εμπίπτουν σε αυτή την κατηγορία, οι ενδιαφερόμενοι πρέπει να υποβάλουν αίτηση σε ειδικό έντυπο στη ΡΑΕΚ για να τους χορηγηθεί Άδεια. Η αίτηση πρέπει να συνοδεύεται από:

1. το προβλεπόμενο τέλος αίτησης, το οποίο υπολογίζεται σύμφωνα με την αιτούμενη Ισχύ για κάθε αίτηση και είναι €0.08543 ανά εγκατεστημένο KW, με ελάχιστο ποσό ανά αίτηση €170.86
2. τα στοιχεία του αιτητή
3. Τεχνοοικονομική Μελέτη και Μελέτη Βιωσιμότητας
4. Στοιχεία για την διαθεσιμότητα της απαιτούμενης πρωτογενούς ενέργειας,
5. Χωροταξικό σχεδιασμό του έργου και διαθεσιμότητα του οικοπέδου εγκατάστασης
6. Πρόγραμμα εργασιών
7. Πιθανές πηγές χρηματοδότησης
8. Περιβαλλοντική Μελέτη, όπου αυτό εφαρμόζεται,

Εντός πέντε (5) ημερών από την υποβολή της αίτησης στη ΡΑΕΚ ο αιτητής πρέπει να δημοσιεύσει σε καθημερινή εφημερίδα για δύο συνεχόμενες ημέρες ειδικό έντυπο με το οποίο θα πληροφορεί το κοινό για την υποβολή και τα στοιχεία της αίτησης του στην ΡΑΕΚ και ότι ο φάκελος της αίτησης βρίσκεται στη ΡΑΕΚ και το κοινό μπορεί να τον επιθεωρήσει.

Η ΡΑΕΚ εξετάζει τα στοιχεία της αίτησης και εντός δύο μηνών από την υποβολή της αίτησης μπορεί να ζητήσει επιπρόσθετα στοιχεία από τον αιτητή. Εάν η ΡΑΕΚ δεν ζητήσει οποιαδήποτε επιπρόσθετα στοιχεία η αίτηση θεωρείται πλήρης.

Όταν η αίτηση θεωρηθεί από την ΡΑΕΚ ότι είναι πλήρης ο αιτητής πρέπει να δημοσιεύσει και πάλιν, σε καθημερινή εφημερίδα για δύο συνεχόμενες ημέρες ειδικό έντυπο με το οποίο θα πληροφορεί το κοινό ότι η αίτηση του έχει θεωρηθεί από την ΡΑΕΚ ότι είναι πλήρης και ότι το κοινό για περίοδο που δεν πρέπει να είναι λιγότερη από δεκαπέντε ημέρες μπορεί να επιθεωρήσει τον φάκελο της αίτησης και να υποβάλει στη ΡΑΕΚ οποιαδήποτε πληροφορία ή ένσταση για το προτεινόμενο έργο.

ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ ΣΤΗΝ ΡΑΕΚ:

Οι αιτήσεις που υποβάλλονται στη ΡΑΕΚ για παροχή Άδειας ή Εξαίρεσης από άδεια για Κατασκευή και Λειτουργία Σταθμού Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας, από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ) ή Εγκαταστάσεις Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας, πρέπει να συνοδεύονται από τους πιο κάτω τύπους Περιβαλλοντικών Μελετών:

Α. Μελέτη Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον (ΜΕΕΠ) για:

- Ανεμογεννήτριες με ισχύ μεγαλύτερη από 1MW (1000KW),
- Φωτοβολταϊκά με ισχύ μεγαλύτερη από 100KW,

- Εγκαταστάσεις για την παραγωγή υδροηλεκτρικής ενέργειας,
- Εγκαταστάσεις Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας,

Β. Προκαταρκτική Μελέτη Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον (ΠΕΕΠ) για:

- Ανεμογεννήτριες με ισχύ μεγαλύτερη από 30KW μέχρι και 100KW

Γ. Για όλες τις άλλες περιπτώσεις που δεν αναφέρονται πιο πάνω λόγου χάρη:

- Ανεμογεννήτριες με ισχύ μεγαλύτερη από 100KW μέχρι και 1MW (1000KW),
- Φωτοβολταϊκά με ισχύ μεγαλύτερη από 20KW μέχρι και 100KW,
- Εγκαταστάσεις παραγωγής ηλεκτρισμού από αξιοποίηση βιομάζας πάνω από 20KW,
- Εγκαταστάσεις παραγωγής ηλεκτρισμού από κυματική ενέργεια,

η ΡΑΕΚ αν κρίνει αναγκαίο ζητά τις γραπτές απόψεις της Υπηρεσίας Περιβάλλοντος του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος για κάθε περίπτωση ξεχωριστά.

Η ΡΑΕΚ διατηρεί το δικαίωμα να ζητήσει εάν κρίνει αναγκαίο, οποιαδήποτε επιπρόσθετα στοιχεία όσον αφορά περιβαλλοντικές παραμέτρους στα πλαίσια της Περιβαλλοντικής Μελέτης για την ορθή εξέταση της κάθε αίτησης ξεχωριστά.

Η ΡΑΕΚ έχει στην διάθεση της τρεις μήνες από την ημερομηνία που μια αίτηση έχει θεωρηθεί πλήρης για να την αξιολογήσει και να εκδώσει απόφαση έκδοσης άδειας ή απόρριψης της αίτησης. Η ΡΑΕΚ μπορεί να αποφασίζει παράταση της πιο πάνω χρονικής περιόδου αξιολόγησης και λήψης απόφασης της σε σχέση με την αίτηση. Η περίοδος παράτασης δεν πρέπει να ξεπερνά τους τρεις μήνες. Ο αιτητής ενημερώνεται γραπτώς από την ΡΑΕΚ.

Η απόφαση της ΡΑΕΚ δημοσιεύεται στην επίσημη εφημερίδα της Δημοκρατίας και την ιστοσελίδα της ΡΑΕΚ και κοινοποιείται γραπτώς στον αιτητή. Η ΡΑΕΚ εντός σαράντα ημερών από την λήψη της απόφασης έκδοσης άδειας πρέπει να εκδώσει την σχετική άδεια.

Το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως έχει επίσης στη διάθεση του διάστημα τριών μηνών για την εξέταση μίας αίτησης.

- (θ) Λαμβάνονται υπόψη κατά τις διαδικασίες έγκρισης οι ιδιαιτερότητες των διάφορων τεχνολογιών ανανεώσιμης ενέργειας; Εάν ναι, να περιγραφεί ο τρόπος. Εάν όχι, προβλέπεται να λαμβάνονται υπόψη μελλοντικά;

Οι ιδιαιτερότητες, η τεχνολογική εξέλιξη, η διαθεσιμότητα και ωριμότητα των διαφόρων τεχνολογιών Ανανεώσιμης Ενέργειας λαμβάνονται υπόψη κατά την εξέταση και αξιολόγηση της τεchnοοικονομικής μελέτης που συνοδεύει κάθε αίτηση που υποβάλλεται.

- (ι) Υπάρχουν ειδικές διαδικασίες, παραδείγματος χάρη απλή γνωστοποίηση, για μικρές, αποκεντρωμένες εγκαταστάσεις (όπως ηλιακοί συλλέκτες σε κτίρια ή λέβητες βιομάζας

σε κτίρια); Εάν ναι, να περιγραφούν οι φάσεις της διαδικασίας. Είναι οι κανόνες δημοσιοποιημένοι και διαθέσιμοι στους πολίτες; Πού δημοσιεύονται; Προγραμματίζεται η εισαγωγή απλουστευμένων διαδικασιών γνωστοποίησης μελλοντικά; Εάν ναι, για ποιους τύπους εγκατάστασης/συστήματος; (Είναι δυνατή η καταμέτρηση καθαρής ενέργειας;)

Οι πολύ μικρές εγκαταστάσεις παραγωγής ηλεκτρισμού από ΑΠΕ που αφορούν:

1. Φωτοβολταϊκά συστήματα και συστήματα Βιομάζας ισχύος μέχρι 20KW,
2. Αιολικά συστήματα ισχύος μέχρι 30KW,

σύμφωνα με απόφαση της ΡΑΕΚ απαλλάσσονται πλήρως από την υποχρέωση υποβολής αίτησης και εξασφάλισης οποιασδήποτε άδειας από την ΡΑΕΚ, υπό την προϋπόθεση βέβαια, ότι εξασφαλίζονται όλες οι άλλες προβλεπόμενες άδειες και εγκρίσεις από τις όλες τις άλλες εμπλεκόμενες αρχές της Δημοκρατίας.

Πρόσθετα, εάν τα φωτοβολταϊκά συστήματα με ισχύ μέχρι 100kW τοποθετηθούν σε νέα ή υφιστάμενη οικοδομή ή στο έδαφος εντός του τεμαχίου που βρίσκεται η οικοδομή (για την οποία έχει εξασφαλιστεί πολεοδομική και οικοδομική άδεια) σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις της Εγκυκλίου 3 του 2008 του Υπουργού Εσωτερικών η πολεοδομική άδεια θεωρείται δοσμένη. Νοείται ότι πρέπει να εξασφαλιστεί άδεια οικοδομής.

Παράλληλα το Διάταγμα Ανάπτυξης θεωρεί ότι η πολεοδομική άδεια είναι δοσμένη και στην περίπτωση εγκατάστασης ανεμόμετρων που δεν υπερβαίνουν τα 30 μέτρα. Απαιτείται όμως οικοδομική άδεια και έγκριση από το Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας.

- (ια) Πού δημοσιεύεται το ποσό των τελών των σχετικών με αιτήσεις για έγκριση/άδειες κάθε είδους όσον αφορά νέες εγκαταστάσεις; Είναι τα τέλη συσχετισμένα προς τις διοικητικές δαπάνες χορήγησης των αδειών αυτών; Υπάρχει σχέδιο αναθεώρησης αυτών των τελών;

Τα Τέλη αίτησης προς την ΡΑΕΚ καθορίζονται στο Κανονισμό «Τέλη Αδειών» Κ.Δ.Π.467/2004 και είναι δημοσιευμένα στην ιστοσελίδα της ΡΑΕΚ (www.cera.org.cy).

Τα τέλη (Κανονισμός 3 των περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας – Δικαιώματα – Κανονισμοί του 2005) έχουν δημοσιευτεί στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας αρ. 3965 ημερ. 11/3/2005, με ΚΔΠ 119/2005. Επιπλέον, υπάρχουν και στην ιστοσελίδα του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως. Τα δικαιώματα που καθορίζονται στους Κανονισμούς του 2005 αναθεωρούνται κάθε πενταετία και κατατίθενται στη Βουλή των Αντιπροσώπων για έγκριση.

- (ιβ) Υπάρχει επίσημη καθοδήγηση προς τοπικά και περιφερειακά διοικητικά όργανα, όσον αφορά τον προγραμματισμό, τη μελέτη, την κατασκευή και την ανακαίνιση βιομηχανικών και οικιστικών περιοχών, σχετικά με την εγκατάσταση εξοπλισμού και συστημάτων που χρησιμοποιούν ανανεώσιμες πηγές ενέργειας για την

ηλεκτροπαραγωγή καθώς και τη θέρμανση και ψύξη, περιλαμβανόμενων της τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης; Εφόσον δεν υπάρχει επίσημη καθοδήγηση ή η υπάρχουσα είναι ανεπαρκής, πώς και πότε θα αντιμετωπιστεί αυτή η ανάγκη;

Το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού βρίσκεται σε συνεχή επαφή με όλους τους εμπλεκόμενους δημόσιους φορείς και παρέχει συστάσεις/συμβουλές για θέματα ενσωμάτωσης συστημάτων ΑΠΕ στα κτίρια. Όπως αναφέρθηκε και στον πίνακα 5 της παραγράφου 4.1, ο Υπουργός Εσωτερικών έχει εκδόσει την Εντολή Αρ. 2 το 2006 και την Εγκύκλιο Αρ. 3 το 2008, βάσει των οποίων καθορίζεται η χωροθετική πολιτική για εγκαταστάσεις συστημάτων ηλεκτροπαραγωγής από ΑΠΕ καθώς επίσης και οι αποδεκτοί τρόποι ενσωμάτωσης φωτοβολταϊκών συστημάτων στα κτίρια.

Παράλληλα, η Υπηρεσία Ενέργειας εκδίδει κάθε χρόνο Οδηγούς Ενεργειακών Επενδύσεων για κάθε κατηγορία επένδυσης για την οποία παρέχεται χορηγία/επιδότηση, οι οποίοι είναι διαθέσιμοι προς όλους τους ενδιαφερόμενους. Οι εν λόγω Οδηγοί περιέχουν στοιχεία τόσο για τις απαιτούμενες ενέργειες όσο και για τις απαιτούμενες άδειες και πιστοποιητικά που πρέπει να εξασφαλίσουν οι επενδυτές για να δύνανται να λάβουν την χορηγία / επιδότηση.

Επιπρόσθετα το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού επισκέπτεται σε τακτά χρονικά διαστήματα δήμους, κοινότητες και οργανωμένα σύνολα (π.χ. Ομοσπονδία Εργοδοτών και Βιομηχάνων, Κυπριακό Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο) με σκοπό την ενημέρωση και την καθοδήγησή τους για τις δυνατότητες αξιοποίησης των ΑΠΕ τόσο για ηλεκτροπαραγωγή όσο και για θέρμανση/ψύξη.

Τέλος κάθε χρόνο συνδιοργανώνεται από το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, την ΟΕΒ, την Επιτροπή Διαχείρισης του Ειδικού Ταμείου ΑΠΕ και την ΑΗΚ η εξειδικευμένη έκθεση «Savenergy», κατά τη διάρκεια της οποίας οι επισκέπτες έχουν την ευκαιρία να ενημερωθούν για τα συστήματα ΑΠΕ και εξοικονόμησης ενέργειας.

- (1γ) Υπάρχει ειδική κατάρτιση για υπάλληλους χειριζόμενους διαδικασίες έγκρισης, πιστοποίησης και αδειοδότησης εγκαταστάσεων ανανεώσιμης ενέργειας;

Ναι, υπάρχει ειδική κατάρτιση για τους υπαλλήλους που χειρίζονται τις διαδικασίες έγκρισης και αδειοδότησης εγκαταστάσεων ανανεώσιμης ενέργειας.

4.2.2. Τεχνικές προδιαγραφές (άρθρο 13 παράγραφος 2 της οδηγίας 2009/28/ΕΚ)

- (α) Για την υπαγωγή τους σε καθεστώς στήριξης, πρέπει οι τεχνολογίες ανανεώσιμης ενέργειας να πληρούν ορισμένα ποιοτικά πρότυπα; Εάν ναι, να αναφερθούν οι εγκαταστάσεις και τα ποιοτικά πρότυπα. Πρόκειται για εθνικά ή περιφερειακά πρότυπα που υπερβαίνουν τα ευρωπαϊκά πρότυπα;

Για να θεωρείται μία αίτηση επιλέξιμη και να δικαιούται να ενταχθεί στα Σχέδια Παροχής Χορηγιών για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ θα πρέπει να έχει όρους σύνδεσης με την Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου ή το Διαχειριστή Συστήματος

Μεταφοράς (ΔΣΜ) και να προσκομίσει Σχετική Δήλωση Συμμόρφωσης (Declaration of Conformity), όπως απαιτείται στην Ευρωπαϊκή Οδηγία 93/68/ECC CE Marking .

Όλα τα συστήματα ΑΠΕ τα οποία ενώνονται με το δίκτυο της ΑΗΚ πρέπει να πληρούν τους όρους σύνδεσης της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου και του διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς.

Για μικρά συστήματα ΑΠΕ οι μετατροπείς τάσης θα πρέπει να είναι συμβατοί με τα ακόλουθα πρότυπα:

Για να επιτραπεί η διασύνδεση της Ηλεκτρικής Εγκατάστασης ενός Φ/Κ συστήματος μέχρι 150 KWp με το Δίκτυο Χαμηλή Τάσης (ΧΤ) της ΑΗΚ για την όσο δυνατή μεγαλύτερη ασφάλεια και αποδοτικότητα βασίζεται κυρίως στο Πρότυπο IEC 60364-7-712. Τονίζεται ότι στο μέρος AC μιας Φ/Κ εγκατάστασης, ισχύουν οι κανονισμοί της 16ης έκδοσης του Ινστιτούτου Μηχανικής και Τεχνολογίας (IET) της Μ. Βρετανίας.

Πρότυπα:

Η κατασκευή, εγκατάσταση και λειτουργία των φωτοβολταϊκών συστημάτων διέπεται από τα ακόλουθα πρότυπα:

- IEC 61215: Crystalline Silicon Terrestrial Photovoltaic (PV) modules Design and Type Approval.
- IEC 61646: Thin Films PV modules
- IEC 61730:, Part 2 : Requirements for Testing
- IEC 60439-1: Low Voltage Switchgear and Control-gear assemblies
- EN 5160: Power Quality
- Ευρωπαϊκή Οδηγία: 73/23/ECC: Electrical Apparatus Low Voltage Directive
- Ευρωπαϊκή Οδηγία: 89/336/EEC: Electromagnetic Compatibility
- Ευρωπαϊκή Οδηγία: 93/68/EEC: CE Marking
- Engineering Recommendation G77/1

Τα πιο πάνω αποδεικνύονται με τη Σχετική Δήλωση Συμμόρφωσης (Declaration of Conformity), όπως απαιτείται στην Ευρωπαϊκή Οδηγία 93/68/ECC CE Marking

Διεθνή πρότυπα απαιτούνται και για μεγάλες εγκαταστάσεις Αιολικών Πάρκων καθώς και Βιομάζας και τηρούν τους κανόνες Μεταφοράς και Διανομής.

4.2.3. Κτίρια (άρθρο 13 παράγραφος 3 της οδηγίας 2009/28/EK)

- (α) Αναφορά σε υφιστάμενη εθνική και περιφερειακή νομοθεσία (εφόσον υπάρχει) και περίληψη τοπικής νομοθεσίας σχετικής με την αύξηση του μεριδίου ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στον τομέα των κτιρίων:

Στο περί Ρύθμισης της Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίων (Απαιτήσεις ελάχιστης ενεργειακής απόδοσης κτιρίου) Διάταγμα του 2009 (Κ.Δ.Π. 446/2009) αναφέρονται τα ακόλουθα:

- Υποχρεωτική εγκατάσταση ηλιακού συστήματος για ικανοποίηση των αναγκών σε ζεστό νερό χρήσης, σε κάθε νέο κτίριο το οποίο χρησιμοποιείται ως κατοικία,

σύμφωνα με τον Τεχνικό Οδηγό Ηλιακών Συστημάτων και σύμφωνα με τους όρους της αρμόδιας Οικοδομικής Αρχής.

- Τοποθέτηση πρόνοιας για χρήση συστημάτων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ σε κάθε νέο κτίριο. Η πρόνοια πρέπει να τοποθετείται σε συνεννόηση με τον προμηθευτή ηλεκτρικής ενέργειας και να περιλαμβάνει:
 - την τοποθέτηση στο κτίριο μεγαλύτερου κιβωτίου μετρητών ηλεκτρισμού ώστε να υπάρχει πρόσθετος διαθέσιμος χώρος για εγκατάσταση του μετρητή συστήματος ΑΠΕ.
 - την τοποθέτηση κατάλληλης σωλήνωσης η οποία να ξεκινά από το κιβώτιο μετρητών και να καταλήγει στη μελλοντική πιθανή θέση εγκατάστασης του συστήματος ΑΠΕ.

(β) Αρμόδιο(α) υπουργείο(α)/αρμόδια(ες) αρχή(ές):

Υπηρεσία Ενέργειας – Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού

(γ) Αναθεώρηση κανόνων, ενδεχομένως, προγραμματισμένη μέχρι τις: [ημερομηνία]

Προγραμματισμένη αναθεώρηση το αργότερο μέχρι τα μέσα του 2012

(δ) Περίληψη των υφιστάμενων και προγραμματισμένων μέτρων σε περιφερειακό/τοπικό επίπεδο:

Τα υφιστάμενα μέτρα για την αύξηση του μεριδίου ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στον τομέα των κτιρίων είναι η απαλλαγή από την εξασφάλιση άδειας κατασκευής και λειτουργίας από τη ΡΑΕΚ αιολικών συστημάτων μέχρι 30kW, καθώς και φωτοβολταϊκών συστημάτων και συστημάτων βιομάζας μέχρι 20 kW, η απαλλαγή από την υποχρέωση έκδοσης πολεοδομικής άδειας για φωτοβολταϊκά συστήματα μέχρι 20 kW νοουμένου ότι εγκαθίστανται με συγκεκριμένο τρόπο, τα Σχέδια Χορηγιών για την εγκατάσταση συστημάτων ΑΠΕ στα κτίρια και το Διάταγμα για την υποχρεωτική εγκατάσταση.

Προγραμματίζεται η έκδοση Σχεδίου Δράσης για κτίρια με σχεδόν μηδενική κατανάλωση ενέργειας (στο οποίο θα περιλαμβάνεται ελάχιστα επίπεδα ενέργειας από ΑΠΕ).

- (ε) Υφίστανται σε κανονισμούς και κώδικες για κτίρια ελάχιστα επίπεδα για τη χρήση ανανεώσιμης ενέργειας; Σε ποιες γεωγραφικές περιοχές υπάρχουν και σε τι συνίστανται αυτές οι απαιτήσεις; (Να δοθεί συνοπτική περιγραφή). Ειδικότερα, ποια μέτρα έχουν ενσωματωθεί σε αυτούς τους κώδικες, ώστε να διασφαλίζεται ότι θα αυξηθεί το μερίδιο ανανεώσιμης ενέργειας χρησιμοποιούμενης στον κτιριακό τομέα; Ποια είναι τα μελλοντικά σχέδια όσον αφορά αυτές τις απαιτήσεις/αυτά τα μέτρα;

Στο παρόν στάδιο δεν έχουν τεθεί ελάχιστα επίπεδα για τη χρήση ανανεώσιμης ενέργειας στα κτίρια. Η μοναδική υποχρέωση είναι αυτή που περιγράφεται στο ερώτημα 4.2.3.(α) για την υποχρεωτική εγκατάσταση ηλιακών συστημάτων για ικανοποίηση των αναγκών σε ζεστό νερό χρήσης, σε κάθε νέο κτίριο το οποίο χρησιμοποιείται ως κατοικία και η υποχρέωση τοποθέτησης πρόνοιας για χρήση συστημάτων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ σε κάθε νέο κτίριο. Η υποχρέωση ισχύει για όλες τις περιοχές του νησιού.

Στην προγραμματισμένη αναθεώρηση της νομοθεσίας για τη ενεργειακή απόδοση των κτιρίων η οποία αναμένεται να γίνει το αργότερο μέχρι τα μέσα του 2012, καθώς και στο Σχέδιο Δράσης για κτίρια με σχεδόν μηδενική κατανάλωση ενέργειας, αναμένεται να εισαχθούν υποχρεώσεις ελάχιστης ποσότητας ενέργειας από ΑΠΕ σε όλα τα νέα κτίρια.

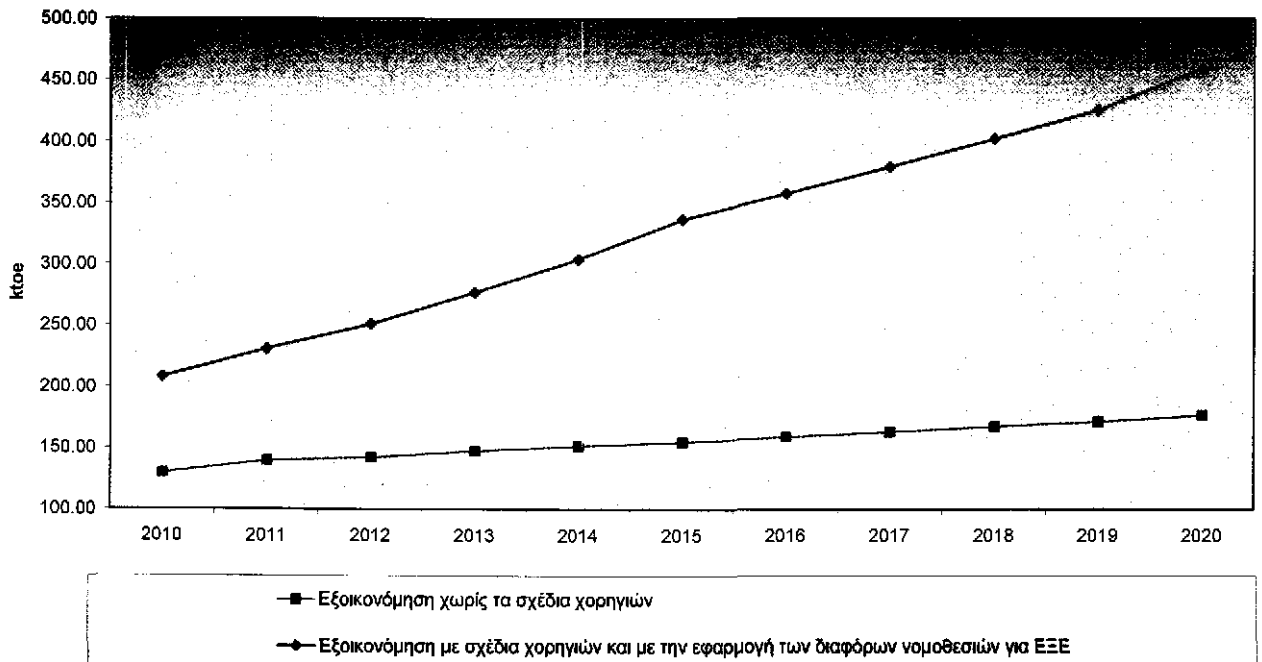
- (στ) Ποια η προβλεπόμενη αύξηση της χρήσης ανανεώσιμης ενέργειας σε κτίρια μέχρι το έτος 2020; (Αν είναι δυνατόν, να γίνει διαφοροποίηση μεταξύ κατοικιών - «μονοκατοικίες» και «πολυκατοικίες», εμπορικών καταστημάτων, δημόσιων καταστημάτων και βιομηχανιών.)

Πίνακας 6 Εκτιμώμενο μερίδιο ανανεώσιμης ενέργειας στον τομέα των κτιρίων (%)

	2005	2010	2015	2020
Κατοικίες	20,8	32,1	36,8	41,5
Υπηρεσίες και Βιομηχανία	1,5	7,0	10,3	13,4
ΣΥΝΟΛΟ	9,03	15,4	20,5	23,9

Στο πιο πάνω υπολογισμό δεν έχει συμπεριληφθεί η συνεισφορά στη μείωση της τελικής κατανάλωσης ενέργειας στα κτίρια από τα μέτρα ενθάρρυνσης για εξοικονόμηση ενέργειας, αλλά ούτε και τα μελλοντικά μέτρα που θα παρθούν με βάση το Σχέδιο Δράσης για κτίρια με σχεδόν μηδενική κατανάλωση ενέργειας. Στην ακόλουθη γραφική φαίνεται η συνεισφορά της εξοικονόμησης με την εφαρμογή και χωρίς την εφαρμογή των σχεδίων χορηγιών καθώς και η επιπλέον συνεισφορά της εξοικονόμησης ενέργειας από τα υποχρεωτικά μέτρα για εξοικονόμηση ενέργειας.

Εξοικονόμηση με βάση την νομοθεσία και τα σχέδια χορηγιών

- (ζ) Έχουν ληφθεί υπόψη στην εθνική πολιτική υποχρεώσεις όσον αφορά ελάχιστα επίπεδα ανανεώσιμης ενέργειας σε νέα και πρόσφατα ανακαινισμένα κτίρια; Εάν ναι, ποια είναι τα σχετικά επίπεδα; Εάν όχι, πώς θα αξιοποιηθούν μέχρι το έτος 2015 οι δυνατότητες που προσφέρει αυτή η πολιτική επιλογή;

Ισχύει ότι και στο ερώτημα 4.2.3.(ε)

- (στ) Να περιγραφτούν προγράμματα για τη διασφάλιση του υποδειγματικού ρόλου των δημόσιων κτιρίων σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο με χρήση εγκαταστάσεων ανανεώσιμης ενέργειας ή με την ανάδειξή τους ως κτιρίων μηδενικής ενέργειας από το έτος 2012 και μετά. (Να ληφθούν υπόψη οι απαιτήσεις με βάση την οδηγία για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων).

Η Υπηρεσία Ενέργειας έχει εξασφαλίσει την έγκριση για χρηματοδότηση από τα Διαρθρωτικά Ταμεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης των ακόλουθων έργων:

- Εγκατάσταση Φωτοβολταϊκών συστημάτων σε δημόσια κτίρια, σχολεία και στρατόπεδα. Πρόκειται για εγκατάσταση φωτοβολταϊκών συστημάτων στις οροφές 13 Δημοσίων Κτιρίων, 48 Σχολείων και 4 Στρατοπέδων. Η συνολική δυναμικότητα των συστημάτων είναι 1100 KW. Το συνολικό κόστος του έργου ανήλθε στα 5 εκατομμύρια ευρώ. Οι εγκαταστάσεις ολοκληρώθηκαν τον Ιούνιο του 2010

- Εγκατάσταση Ηλιακών Συστημάτων Ψύξης και Θέρμανσης Χώρου σε δημόσια κτίρια. Ο συνολικός προϋπολογισμός του έργου είναι ένα εκατομμύριο ευρώ και θα πραγματοποιηθούν εγκαταστάσεις σε 2 δημόσια κτίρια.

Στην προγραμματισμένη αναθεώρηση της νομοθεσίας για τη ενεργειακή απόδοση των κτιρίων η οποία αναμένεται να γίνει το αργότερο μέχρι τα μέσα του 2012, καθώς και στο Σχέδιο Δράσης για κτίρια με σχεδόν μηδενική κατανάλωση ενέργειας, αναμένεται να εισαχθούν υποχρεώσεις ελάχιστης ποσότητας ενέργειας από ΑΠΕ σε όλα τα δημόσια κτίρια.

Πρόσθετα στην αναθεώρηση των Πράσινων Δημόσιων Συμβάσεων (2010-2012) έχουν εισαχθεί τα ακόλουθα μέτρα:

- Εγκατάσταση φωτοβολταϊκών συστημάτων στις οροφές κυβερνητικών κτιρίων. Αφορά την εγκατάσταση φωτοβολταϊκών συστημάτων κυρίως σε οροφές σχολείων και στρατοπέδων. Στόχος είναι το 50% των κτιρίων αυτών να αποκτήσουν φωτοβολταϊκά συστήματα.
- Εγκατάσταση ηλιακών πλαισίων αρχικά σε 6 σχολεία για προθέρμανση του συστήματος κεντρικής θέρμανσης των σχολείων. Αναμένεται ότι με την ολοκλήρωση της οικονομικής αξιολόγησης θα ενταχθεί μεγαλύτερος αριθμός σχολείων στο μέτρο αυτό.

- (η) Πώς προωθούνται οι τεχνολογίες ανανεώσιμης ενέργειας με υψηλή ενεργειακή απόδοση στα κτίρια; (Μέτρα του είδους αυτού μπορεί να αφορούν λέβητες βιομάζας, αντλίες θερμότητας και ηλιακό θερμικό εξοπλισμό που πληρούν τις απαιτήσεις οικολογικής σήμανσης ή άλλων προτύπων που έχουν αναπτυχθεί σε εθνικό ή κοινοτικό επίπεδο [βλ. κείμενο άρθρου 13 παράγραφος 6]).

Στο παρόν στάδιο οι τεχνολογίες ανανεώσιμης ενέργειας με υψηλή ενεργειακή απόδοση προωθούνται μέσω των Σχεδίων Χορηγιών. Κατά τη διάρκεια της αξιολόγησης της αίτησης που υποβάλλεται για να τύχει οικονομικής στήριξης, ένα από τα κριτήρια που λαμβάνεται υπόψη είναι η αξιοπιστία και η ενεργειακή απόδοση της τεχνολογίας. Η βαρύτητα του κριτηρίου αυτού είναι πολύ μεγάλη γιατί παίρνει το 55% της συνολικής βαθμολογίας. Οι αιτήσεις για να εξασφαλίσουν έγκριση και να τύχουν οικονομικής στήριξης πρέπει να λάβουν τουλάχιστο το 50% του συντελεστή βαρύτητας του κάθε κριτηρίου.

Με την ψήφιση της νέας νομοθεσίας με την οποία θα μεταφερθούν στο εθνικό δίκαιο οι πρόνοιες της Οδηγίας 2009/28/EK θα ενσωματωθούν και οι απαιτήσεις οι οποίες θα αφορούν τη χρήση οικολογικών σημάτων ή άλλων κατάλληλων πιστοποιητικών και προτύπων για την προώθηση και χρήση συστημάτων και εξοπλισμού ανανεώσιμων πηγών ενέργειας με υψηλή ενεργειακή απόδοση.

4.2.4. Παροχή πληροφοριών (άρθρο 14 παράγραφος 1, 14 παράγραφος 2 και 14 παράγραφος 4 της οδηγίας 2009/28/EK)

- (α) Αναφορά σε υφιστάμενη εθνική ή/και περιφερειακή νομοθεσία (αν υπάρχει) όσον αφορά απαιτήσεις παροχής πληροφοριών σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 14 της οδηγίας 2009/28/EK:

Η απαίτηση παροχής πληροφοριών σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 14 της οδηγίας 2009/28/EK, έχει ενσωματωθεί στις πρόνοιες της νέα εθνικής νομοθεσίας η οποία ετοιμάζεται με σκοπό τη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο των προνοιών της Οδηγίας 2009/28/EK.

- (β) Αρμόδιο(α) όργανο(α) για τη διάδοση πληροφοριών σε εθνικό/περιφερειακό/τοπικό επίπεδο:

Αρμόδια αρχή έχει οριστεί η Υπηρεσία Ενέργειας του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού.

- (γ) Περίληψη των υφιστάμενων και προγραμματισμένων μέτρων σε περιφερειακό/τοπικό επίπεδο (εφόσον υπάρχουν):

Τα υφιστάμενα προγράμματα περιγράφονται αναλυτικά στο ερώτημα 4.2.4.(ζ)

- (δ) Να αναφερθεί ο τρόπος με τον οποίο καθίστανται διαθέσιμες σε όλους τους ενδιαφερομένους (καταναλωτές, κατασκευαστές, εγκαταστάτες, αρχιτέκτονες, προμηθευτές συναφούς εξοπλισμού και οχημάτων) οι πληροφορίες σχετικά με υποστηρικτικά μέτρα για τη χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στην ηλεκτροπαραγωγή, τη θέρμανση και ψύξη και στις μεταφορές. Ποιος είναι υπεύθυνος για την ορθότητα και τη δημοσίευση αυτών των πληροφοριών; Υπάρχουν ειδικές πηγές πληροφόρησης για τις διάφορες ομάδες-στόχους, όπως τελικούς καταναλωτές, κατασκευαστές, διαχειριστές ακίνητης περιουσίας, κτηματομεσίτες, εγκαταστάτες, αρχιτέκτονες, κάτοχους γεωργικών εκμεταλλεύσεων, προμηθευτές εξοπλισμού που χρησιμοποιεί ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, δημόσια διοίκηση; Υφίστανται ήδη εκστρατείες ενημέρωσης ή μόνιμα κέντρα ενημέρωσης, ή έχουν προγραμματιστεί για το μέλλον;

Με την έγκριση των διαφόρων υποστηρικτικών μέτρων για τη χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας όπως είναι για παράδειγμα τα Σχέδια Χορηγιών, όλες οι απαραίτητες πληροφορίες δημοσιεύονται στην ιστοσελίδα του Ιδρύματος Ενέργειας Κύπρου (www.cie.org.cy) ή /και στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού (www.mcit.gov.cy).

Πρόσθετα οργανώνονται σε ετήσια βάση ημερίδες σε όλες τις μεγάλες πόλεις της Κύπρου στις οποίες γίνεται αναλυτική παρουσίαση των Σχεδίων Χορηγιών.

Παράλληλα με τα πιο πάνω η Υπηρεσία Ενέργειας συμμετέχει κάθε χρόνο στην εξειδικευμένη έκθεση SAVENERGY καθώς και στη Διεθνή Έκθεση Κύπρου όπου

γίνεται παρουσίαση των τελευταίων εξελίξεων όσο αφορά τις τεχνολογίες ΑΠΕ και τα Σχέδια Χορηγιών.

Τέλος για την αποτελεσματικότερη διεκπεραίωση των υποθέσεων των πολιτών με την Υπηρεσία Ενέργειας, ετοιμάζονται κάθε χρόνο ο "Οδηγός του Πολίτη" της Υπηρεσίας Ενέργειας, στον οποίο δίνονται όλες οι πληροφορίες αναφορικά με τη διαδικασία υποβολής αίτησης και τις προϋποθέσεις για ένταξη σε κάποιο από τα Σχέδια Χορηγιών

- (ε) Ποιος είναι υπεύθυνος για τη δημοσίευση πληροφοριών σχετικά με τα καθαρά οφέλη, το κόστος και την ενεργειακή απόδοση του εξοπλισμού και των συστημάτων που χρησιμοποιούν ανανεώσιμες πηγές ενέργειας για θέρμανση, ψύξη και ηλεκτροπαραγωγή; (Ο προμηθευτής του εξοπλισμού ή του συστήματος, δημόσιο όργανο, ή άλλος;)

Όσον αφορά του ηλιακούς θερμοσίφωνες, αρμόδιος για την παροχή τέτοιων πληροφοριών είναι ο προμηθευτής, βάσει νομοθεσίας (ο περί Εμπορικών περιγραφών νόμος)

- (στ) Πώς παρέχεται σε μελετητές και αρχιτέκτονες καθοδήγηση που θα τους βοηθήσει στην ορθή εξέταση του βέλτιστου συνδυασμού ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, τεχνολογιών υψηλής απόδοσης και τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης κατά τον προγραμματισμό, τη μελέτη, την κατασκευή και την ανακαίνιση βιομηχανικών ή οικιστικών περιοχών; Ποιος είναι υπεύθυνος γι' αυτό;

Η Υπηρεσία Ενέργειας διοργανώνει και πραγματοποιεί σε συνεργασία με διάφορους φορείς εκπαιδευτικές διαλέξεις σε θέματα ΑΠΕ και ΕΞΕ, που απευθύνονται σε συγκεκριμένες ομάδες πολιτών. Μέσα στο 2010 πραγματοποιήθηκε με επιτυχία πρόγραμμα εκπαίδευσης σε άνεργους μηχανικούς διάρκειας 50 ωρών, σε συνεργασία με το Κέντρο Παραγωγικότητας και την Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού. Η Υπηρεσία Ενέργειας συνεργάζεται επίσης και με άλλους φορείς (ΕΤΕΚ, Πανεπιστήμια, Δήμους κλπ) για πραγματοποίηση εκδηλώσεων/ημερίδων σε θέματα που σχετίζονται με ΑΠΕ και ΕΞΕ.

Πρόσθετα η Υπηρεσία Ενέργειας διοργανώνει κάθε χρόνο σε συνεργασία με την Ομοσπονδία Εργοδοτών και Βιομηχάνων Κύπρου και με τη στήριξη της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου, στους χώρους της Διεθνούς Έκθεσης Κύπρου, εξειδικευμένη έκθεση συστημάτων εξοικονόμησης ενέργειας και εκμετάλλευσης των ΑΠΕ (Savenenergy). Στην έκθεση αυτή οι διάφορες ομάδες πολιτών έχουν την ευκαιρία να ενημερωθούν από κοντά για τις τελευταίες εξελίξεις που αφορούν τις τεχνολογίες ΑΠΕ.

Παράλληλα, η Υπηρεσία Ενέργειας, ετοιμάζει κάθε χρόνο ενημερωτικά τρίπτυχα οδηγούς σχετικά με την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων, την εξοικονόμηση ενέργειας στις μεταφορές, τα αιολικά, ηλιακά και φωτοβολταϊκά συστήματα, τη

συμπαγωγή θερμότητας και ηλεκτρισμού, και την αξιοποίηση βιομάζας και βιοαερίου για ηλεκτροπαραγωγή, τα οποία και διαθέτει δωρεάν σε όλους τους ενδιαφερόμενους.

- (ζ) Να περιγραφτούν τα υφιστάμενα και προγραμματισμένα προγράμματα ενημέρωσης, ευαισθητοποίησης και κατάρτισης για πολίτες σχετικά με τα οφέλη και τα πρακτικά πλεονεκτήματα της ανάπτυξης και χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές. Ποιος είναι ο ρόλος των περιφερειακών και τοπικών παραγόντων στη μελέτη και τη διαχείριση αυτών των προγραμμάτων;

Η Υπηρεσία Ενέργειας θεωρεί ότι ένας βασικός παράγοντας βελτίωσης της αποδοτικότητας του ενεργειακού μας συστήματος είναι και η ενημέρωση του κοινού με σκοπό την ευαισθητοποίηση του για τα θέματα ενέργειας και κλιματικών αλλαγών. Είναι γι' αυτό το λόγο που η Υπηρεσία έχει καθιερώσει τα ακόλουθα προγράμματα ενημέρωσης, ευαισθητοποίησης και κατάρτισης του κοινού:

✓ Εκστρατεία Ενημέρωσης στο Δημόσιο και Ευρύτερο Δημόσιο Τομέα

Η Υπηρεσία Ενέργειας εφαρμόζει συντονισμένο πρόγραμμα για καλλιέργεια ενεργειακής συνείδησης και τη μείωση της κατανάλωσης ενέργειας στα κτίρια του Δημοσίου και Ευρύτερου Δημοσίου Τομέα, με στόχο ο Δημόσιος Τομέας να διαδραματίσει υποδειγματικό ρόλο όσον αφορά τη κατανάλωση ενέργειας. Για το σκοπό αυτό έχουν μέχρι σήμερα οριστεί 245 υπεύθυνοι λειτουργοί εξοικονόμησης ενέργειας στα διάφορα κτίρια των φορέων του Δημοσίου και Ευρύτερου Δημοσίου Τομέα. Οι λειτουργοί αυτοί τυγχάνουν εκπαίδευσης από την Υπηρεσία Ενέργειας όσον αφορά την εφαρμογή μέτρων με στόχο την μείωση της ενεργειακής κατανάλωσης και έχουν αναλάβει δράση για όσον το δυνατό μεγαλύτερη εφαρμογή τους στα κτίρια των φορέων που εκπροσωπούν. Μεταξύ άλλων ενημερώνονται για τα υποστηρικτικά που εφαρμόζει το κράτος μέτρα για χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και χρήση εξοπλισμού εξοικονόμησης ενέργειας (Σχέδιο Χορηγιών ΑΠΕ και ΕΞΕ) και καθοδηγούνται για τον τρόπο με τον οποίο μπορούν να συμμετάσχουν σε αυτά οι οργανισμοί του δημόσιου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα. Οι δράσεις που εφαρμόζονται και οι ενεργειακές καταναλώσεις των κτιρίων αυτών παρακολουθούνται ετησίως, μέσω της «ετήσιας έκθεσης ενεργειακών καταναλώσεων και δράσεων» που υποβάλλεται κάθε τέλος του χρόνου στην Υπηρεσία Ενέργειας. Οι λειτουργοί εξοικονόμησης ενέργειας παρακολουθούν επίσης την εφαρμογή της εθνικής νομοθεσίας για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων όσον αφορά τα δημόσια κτίρια και τα κτίρια του ευρύτερου δημόσιου τομέα.

Η Υπηρεσία Ενέργειας διοργανώνει ετησίως ημερίδα με θέμα «Εξοικονόμηση Ενέργειας στο Δημόσιο και Ευρύτερο Δημόσιο Τομέα» στην οποία συμμετέχουν οι Λειτουργοί Εξοικονόμησης Ενέργειας του Δημοσίου και Ευρύτερου Δημοσίου Τομέα, με ανοικτή πρόσκληση προς το κοινό και φορείς του Ιδιωτικού Τομέα. Στόχος της ημερίδας είναι η συνεχής εκπαίδευση των λειτουργών αυτών αλλά και όλων των παρευρισκόμενων σε θέματα εξοικονόμησης ενέργειας. Η ημερίδα περιλαμβάνει επίδειξη των δράσεων που έχουν ληφθεί από τους φορείς του

Δημόσιου και Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα, την εξοικονόμηση ενέργειας που έχει επιτευχθεί και τον προγραμματισμό των νέων δράσεων τους, με στόχο την ενημέρωση των πολιτών και των ιδιωτικών φορέων και τον παραδειγματισμό τους για λήψη ανάλογων δράσεων. Σε ειδικό χώρο στην ιστοσελίδα την Υπηρεσίας Ενέργειας (www.mcit.gov.cy) έχει αναρτηθεί όλο το εκπαιδευτικό υλικό, οδηγοί εξοικονόμησης ενέργειας, οι σχετικές ανακοινώσεις που τους αποστέλλονται κατά καιρούς, τηλέφωνα επικοινωνίας με τους αρμόδιους λειτουργούς της Υπηρεσίας Ενέργειας, το έντυπο της ετήσια έκθεσης και ο κατάλογος των λειτουργιών εξοικονόμησης ενέργειας με στόχο την συνεχή ενημέρωση και επικοινωνία της Υπηρεσίας Ενέργειας με τους λειτουργούς. Η ανάρτηση του καταλόγου παρέχει επίσης τη δυνατότητα ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των λειτουργιών. Η Υπηρεσία Ενέργειας συμμετέχει επίσης σε σχετικές ημερίδες και άλλες συναντήσεις που διοργανώνουν οι φορείς που συμμετέχουν στο πρόγραμμα.

✓ Εκστρατεία και προγράμματα εκπαίδευσης και ενημέρωσης μαθητών 5 ως 18 χρονών

Η Υπηρεσία Ενέργειας ξεκίνησε από το 2010 εκστρατεία διαλέξεων για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και την εξοικονόμηση ενέργειας σε δημόσια και ιδιωτικά σχολεία όλης της Κύπρου. Μέσω του ειδικού εντύπου που έχει αποσταλεί στο Υπουργείο Παιδείας και έχει επίσης αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του ΥΕΒΤ, όλα τα σχολεία της Κύπρου μπορούν να ζητήσουν την πραγματοποίηση διάλεξης. Ήδη 128 διαλέξεις σε σχολεία (νηπιαγωγεία, δημοτικά, γυμνάσια, λύκεια, τεχνικές σχολές) έχουν διευθετηθεί, ενώ αρκετά σχολεία έχουν ήδη επισκεφτεί το Κέντρο Εφαρμογών Ενέργειας όπου πέραν της διάλεξης οι μαθητές έχουν την ευκαιρία να δουν από κοντά πως λειτουργεί το Εργαστήριο Ελέγχου Ηλιακών Συστημάτων. Επιπλέον, προχώρησε στη δημιουργία δύο εκπαιδευτικών βιβλίων και δύο αντίστοιχων εκπαιδευτικών ηλεκτρονικών/διαδικτυακών προγραμμάτων (www.cie.org.cy) σε θέματα ενέργειας, που απευθύνονται σε μαθητές μέσης και τεχνικής εκπαίδευσης (ηλικίες 13-18 χρονών) καθώς και σε μαθητές δημοτικής και προδημοτικής εκπαίδευσης (ηλικίες 5-12 χρονών). Μέσω του προγράμματος και του βιβλίου (ηλικίες 13-18 χρονών) παρέχονται σημαντικές γνώσεις για το ρόλο και τη σημασία της ενέργειας, τις ορυκτές-συμβατικές και τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, την ενεργειακή απόδοση και τους τρόπους εξοικονόμησης ενέργειας, τις νέες τεχνολογικές εξελίξεις, το ενεργειακό σύστημα της Κύπρου και πολλά άλλα θέματα ενέργειας. Το διαδικτυακό πρόγραμμα και το βιβλίο, μπορούν επίσης να χρησιμοποιηθούν και από οποιονδήποτε πολίτη επιθυμεί να λάβει, με απλά λόγια, χρήσιμες γνώσεις για την ενέργεια. Όσον αφορά τις ηλικίες 5-12 χρονών, στόχος του βιβλίου είναι να δοθούν με απλά και κατανοητά λόγια καθώς και με πολλές εικόνες, οι θεμελιώδεις γνώσεις που θα πρέπει να έχουν τα παιδιά αυτών των ηλικιών για το ρόλο της ενέργειας και τα προβλήματα που δημιουργούνται από τη χρήση της, τις συμβατικές (μη ανανεώσιμες) και τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και πως αυτές χρησιμοποιούνται στη χώρα μας καθώς και τη σημασία και τους τρόπους της εξοικονόμησης ενέργειας. Στο τέλος του βιβλίου, κρίθηκε σκόπιμο να ενσωματωθεί ενότητα με παιχνίδια και δραστηριότητες, έτσι ώστε να παίζοντας να εξοικειωθούν ακόμα περισσότερο τα παιδιά με τα θέματα της ενέργειας. Έχουν επίσης ετοιμαστεί ειδικά έντυπα για παιδιά που διανέμονται στα σχολεία (Οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας με απλά

λόγια, ο δωδεκάλογος του μαθητή για εξοικονόμηση ενέργειας). Όλα τα προγράμματα και τα βιβλία και τα έντυπα διατίθενται δωρεάν.

Σχετική ανακοίνωση για το εκπαιδευτικό πρόγραμμα στο διαδίκτυο και τις διαλέξεις σε σχολεία έχει αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του ΥΕΒΤ, ενώ ανακοίνωση και παρουσίαση του εκπαιδευτικού προγράμματος έγινε κατά τη διάρκεια της τελετής κατά την οποία δόθηκαν σε σχολεία μικρά εκπαιδευτικά φωτοβολταϊκά συστήματα, στα πλαίσια του προγράμματος εγκατάστασης φωτοβολταϊκών συστημάτων στις οροφές δημοσίων σχολείων.

Επιπλέον, με στόχο να παρακινηθεί το ενδιαφέρον των μαθητών για βαθύτερη ενασχόληση με τα θέματα αυτά, από τη νέα σχολική χρονιά, οι διαλέξεις στα σχολεία θα συνεχιστούν και παράλληλα θα διεξάγεται ετήσιος διαγωνισμός μεταξύ των σχολείων μέσης και τεχνική εκπαίδευσης για έργα μαθητών που σχετίζονται με τις ΑΠΕ ή την ΕΞΕ. Τα έργα θα αξιολογούνται από ειδική επιτροπή και θα απονέμονται χρηματικά βραβεία σε 3 σχολεία, ύψους 800, 600 και 300 ευρώ, κατά τη διάρκεια επίσημης τελετής. Το συνολικό ετήσιο κόστος των βραβείων (1700 ευρώ) θα καταβάλλεται από το Ειδικό Ταμείο ΑΠΕ και ΕΞΕ. Οι όροι συμμετοχής στο διαγωνισμό και τα κριτήρια επιλογής θα ανακοινώνονται επίσημα κατά την έναρξη της σχολικής χρονιάς μέσω του Υπουργείου Παιδείας.

Η Υπηρεσία Ενέργειας συμμετέχει επίσης σε εκδηλώσεις και ημερίδες που διοργανώνουν τα σχολεία σε σχέση με τις ΑΠΕ και την ΕΞΕ

✓ Ετήσια έκθεση συστημάτων εξοικονόμησης ενέργειας και τεχνολογιών ΑΠΕ (Savenergy)

Στα πλαίσια των προσπάθειών για προώθηση της ορθολογικής χρήσης της ενέργειας και για ενθάρρυνση της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, η Υπηρεσία Ενέργειας διοργανώνει κάθε χρόνο σε συνεργασία με την Ομοσπονδία Εργοδοτών και Βιομηχάνων Κύπρου και με τη στήριξη της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου, στους χώρους της Διεθνούς Έκθεσης Κύπρου, εξειδικευμένη έκθεση συστημάτων εξοικονόμησης ενέργειας και εκμετάλλευσης των ΑΠΕ (Savenergy). Η συμμετοχή μεγάλου αριθμού εκθετών, η αθρόα προσέλευση του κοινού και το μεγάλο γενικά ενδιαφέρον που επιδεικνύεται, κατατάσσουν την έκθεση εξοικονόμησης ενέργειας ως την πλέον ουσιαστική δραστηριότητα ενημέρωσης/ευαισθητοποίησης του κοινού σε θέματα που αφορούν την εξοικονόμηση ενέργειας και την αξιοποίηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Η Υπηρεσία Ενέργειας συμμετέχει επίσης κάθε χρόνο στη Διεθνή Έκθεση Κύπρου, όπου γίνεται διαφώτιση του κοινού για τις ΑΠΕ και την ΕΞΕ.

✓ Βραβείο Εξοικονόμησης ενέργειας

Η Υπηρεσία Ενέργειας σε συνεργασία με την Ομοσπονδία Εργοδοτών και Βιομηχάνων Κύπρου (ΟΕΒ) προχώρησε στην καθιέρωση ειδικού Ετήσιου Βραβείου Εξοικονόμησης Ενέργειας. Σκοπός του θεσμού είναι η αναγνώριση και επιβράβευση των επιχειρήσεων/νοικοκυριών που καταβάλλουν προσπάθειες για

αποδοτικότερη χρήση της ενέργειας στα υποστατικά τους. Ένα βραβείο θα απονέμεται σε επιχείρηση και ένα σε νοικοκυριό που θα πετυχαίνουν τα καλύτερα αποτελέσματα στον τομέα της εξοικονόμησης ενέργειας βάσει προκαθορισμένων κριτηρίων.

✓ Εκστρατεία ενημέρωσης πολιτών για τις Πρόνοιες του Σχεδίου Χορηγιών ΑΠΕ και ΕΞΕ και τις τεχνολογίες ΑΠΕ

Κάθε χρόνο με την έναρξη λειτουργία του Σχεδίου Χορηγιών ΑΠΕ και ΕΞΕ, διοργανώνονται ημερίδες διαφώτισης σε διάφορες πόλεις και χωριά της Κύπρου, στις οποίες συμμετέχουν πλήθος κόσμου που επιθυμεί να ενημερωθεί για τις δυνατότητες επιχορήγησης των συστημάτων ΑΠΕ και ΕΞΕ.

✓ Διαφωτιστικό Υλικό

Για ανάπτυξη ενεργειακής συνείδησης αλλά και για την αποτελεσματικότερη διεκπεραίωση των υποθέσεων των πολιτών με την Υπηρεσία Ενέργειας, ετοιμάζονται κάθε χρόνο ο "Οδηγός του Πολίτη" της Υπηρεσίας Ενέργειας, τα "Ενεργειακά Δρώμενα", καθώς και ενημερωτικά τρίπτυχα οδηγοί σχετικά με την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων, την εξοικονόμηση ενέργειας στις μεταφορές, τα αιολικά, ηλιακά και φωτοβολταϊκά συστήματα, τη συμπαραγωγή θερμότητας και ηλεκτρισμού, και την αξιοποίηση βιομάζας και βιοαερίου για ηλεκτροπαραγωγή, κ.ο.κ. Τα περισσότερα από αυτά είναι διαθέσιμα και στην ιστοσελίδα του ΥΕΒΤ (www.mcit.gov.cy)

Επίσης διοργανώνονται διαφημιστικές εκστρατείες στα μέσα μαζικής ενημέρωσης με στόχο τη συνεχή ενημέρωση των πολιτών για τη σημασία της εξοικονόμησης ενέργειας και των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

✓ Εκστρατεία προώθησης της εξοικονόμησης ενέργειας στο φωτισμό

Στα πλαίσια της εκστρατείας του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού για προώθηση της εξοικονόμησης ενέργειας, το 2010 θα παραχωρηθούν 6 δωρεάν, λαμπτήρες φθορισμού (CFL) στους οικιακούς καταναλωτές και σε μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς. Συνολικά για την περίοδο 2010-2011 θα διατεθούν περίπου 1,300,000 λαμπτήρες φθορισμού. Σημειώνεται εξάλλου ότι το 2007 είχαν επίσης διατεθεί 300,000 οικονομικοί λαμπτήρες CFL και το 2008 άλλες 360,000 λαμπτήρες. Επιπλέον με χορηγία του Σχεδίου Χορηγιών ΑΠΕ και ΕΞΕ, αρκετοί δήμοι έχουν προχωρήσει σε αντικατάσταση των συστημάτων φωτισμού σε διάφορα πάρκα με εγκατάσταση συστημάτων φωτισμού με χρήση φωτοβολταϊκών συστημάτων και οικονομικών λαμπτήρων.

✓ Διοργάνωση εκπαιδευτικών διαλέξεων και διαφωτιστικών ημερίδων

Η Υπηρεσία Ενέργειας διοργανώνει και πραγματοποιεί σε συνεργασία με διάφορους φορείς εκπαιδευτικές διαλέξεις σε θέματα ΑΠΕ και ΕΞΕ, που απευθύνονται σε συγκεκριμένες ομάδες πολιτών. Μέσα στο 2010 πραγματοποιήθηκε με επιτυχία πρόγραμμα εκπαίδευσης σε άνεργους μηχανικούς

διάρκειας 50 ωρών, σε συνεργασία με το Κέντρο Παραγωγικότητας και την Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού. Η Υπηρεσία Ενέργειας συνεργάζεται επίσης και με άλλους φορείς (ΕΤΕΚ, Πανεπιστήμια, Δήμους κλπ) για πραγματοποίηση εκδηλώσεων/ημερίδων σε θέματα που σχετίζονται με ΑΠΕ και ΕΞΕ. Όλες οι παρουσιάσεις αναρτώνται και στις ιστοσελίδες www.mcit.gov.cy , www.cie.org.cy.

✓ Παράλληλα με τις προσπάθειες της Υπηρεσίας Ενέργειας, ο Σύνδεσμος Αιολικής Ενέργειας έχει θέσει ως στόχο όπου εγκατασταθεί αιολικό πάρκο να κατασκευαστεί αίθουσα διδασκαλίας και εκπαίδευσης με σκοπό να χρησιμοποιείται από σχολεία, κολλέγια και πανεπιστήμια τόσο της Κύπρου όσο και του εξωτερικού για επιμόρφωση των σπουδαστών και του κόσμου γενικά με θέματα που αφορούν την αιολική ενέργεια αποκτώντας περιβαλλοντική συνείδηση και βοηθώντας στον εκπαιδευτικό τουρισμό.

4.2.5. Πιστοποίηση εγκαταστατών (άρθρο 14 παράγραφος 3 της οδηγίας 2009/28/ΕΚ)

- (α) Αναφορά σε υφιστάμενη εθνική ή/και περιφερειακή νομοθεσία (εάν υπάρχει) όσον αφορά την πιστοποίηση ή ισοδύναμα συστήματα βεβαίωσης καταλληλότητας (χαρακτηρισμού) για εγκαταστάτες, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 14 παράγραφος 3 της οδηγίας 2009/28/ΕΚ:

Στο παρόν στάδιο δεν υπάρχει υφιστάμενη εθνική νομοθεσία ή μηχανισμός σύστασης τέτοιου είδους συστημάτων πιστοποίησης/βεβαίωσης καταλληλότητας για τους εγκαταστάτες. Η απαίτηση αυτή έχει ενσωματωθεί στις πρόνοιες της νέα εθνικής νομοθεσίας η οποία ετοιμάζεται με σκοπό τη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο των προνοιών της Οδηγίας 2009/28/ΕΚ. Στην εν λόγω εναρμονιστική νομοθεσία θα καθορίζεται η διαδικασία πιστοποίησης, το περιεχόμενο της κατάρτισης που οδηγεί στην πιστοποίηση της επαγγελματικής επάρκειας, τη χρονική διάρκεια των πιστοποιητικών, τη διαδικασία ανανέωσης καθώς και τα απαραίτητα προσόντα που πρέπει να κατέχουν οι εγκαταστάτες.

- (β) Όργανο(α) αρμόδιο(α) όσον αφορά τη σύσταση και την έγκριση μέχρι το έτος 2012 συστημάτων πιστοποίησης/βεβαίωσης καταλληλότητας για εγκαταστάτες μικρών λεβήτων βιομάζας και εστιών, ηλιακών φωτοβολταϊκών και ηλιακών θερμικών συστημάτων, γεωθερμικών συστημάτων μικρού βάθους και αντλιών θερμότητας:

Αρμόδια αρχή έχει οριστεί η Υπηρεσία Ενέργειας του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού.

- (γ) Υπάρχουν τέτοιου είδους συστήματα πιστοποίησης/βεβαίωσης καταλληλότητας; Εάν ναι, να περιγραφούν.

Στο παρόν στάδιο δεν υπάρχουν τέτοιου είδους συστήματα πιστοποίησης.

- (δ) Υπάρχουν για τα συστήματα αυτά πληροφορίες διαθέσιμες στο κοινό; Υπάρχουν δημοσιευμένοι κατάλογοι πιστοποιημένων ή αναγνωρισμένων εγκαταστατών; Εάν ναι πού; Υπάρχουν άλλα συστήματα αποδεκτά ως ισοδύναμα προς το εθνικό/περιφερειακό σύστημα;

Στην ιστοσελίδα του Ιδρύματος Ενέργειας Κύπρου (www.cie.org.cy) βρίσκεται δημοσιευμένος κατάλογος με τους υφιστάμενους εγκαταστάτες.

Περισσότερες πληροφορίες όσο αφορά τους πιστοποιημένους / αναγνωρισμένους εγκαταστάτες θα είναι δυνατό να αναρτηθούν με την ολοκλήρωση της εναρμόνισης της Οδηγίας 2009/28/ΕΚ με το εθνικό δίκαιο.

- (ε) Περίληψη υφιστάμενων και προγραμματισμένων μέτρων σε περιφερειακό /τοπικό επίπεδο (εφόσον υπάρχουν).

Δεν υπάρχουν υφιστάμενα μέτρα στον τομέα αυτό.

Στα προγραμματιζόμενα μέτρα είναι η μεταφορά στο εθνικό δίκαιο όλων των προνοιών της Οδηγίας 2009/28/ΕΚ που αφορούν τη σύσταση και την έγκριση μέχρι το έτος 2012 συστημάτων πιστοποίησης/βεβαίωσης καταλληλότητας για εγκαταστάτες μικρών λεβήτων βιομάζας και εστιών, ηλιακών φωτοβολταϊκών και ηλιακών θερμικών συστημάτων, γεωθερμικών συστημάτων μικρού βάθους και αντλιών θερμότητας.

Στις προγραμματιζόμενες δράσεις εμπίπτουν επίσης η δημιουργία και λειτουργία του συστήματος πιστοποίησης/βεβαίωσης καταλληλότητας για εγκαταστάτες μικρών συστημάτων ΑΠΕ, η σύσταση και τήρηση του μητρώου των πιστοποιημένων εγκαταστατών καθώς και η διαφωτιστική / ενημερωτική εκστρατεία για το θέμα.

4.2.6. Ανάπτυξη υποδομής για την ηλεκτρική ενέργεια (άρθρο 16 παράγραφος 1 και άρθρο 16 παράγραφοι 3 έως 6 της οδηγίας 2009/28/ΕΚ)

- (α) Αναφορά σε υφιστάμενη εθνική νομοθεσία όσον αφορά απαιτήσεις σχετικές με τα ενεργειακά δίκτυα (άρθρο 16):

Οι απαιτήσεις περιλαμβάνονται στους Κανόνες Μεταφοράς και Διανομής (ΚΜΔ).

Υπάρχει επίσης πρότυπο κείμενο της Σύμβασης Σύνδεσης που διέπει τις υποχρεώσεις του παραγωγού και του ΔΣΜ υπάρχει δημοσιευμένο στην ιστοσελίδα του ΔΣΜ.

- (β) Πώς εξασφαλίζεται ότι τα δίκτυα μεταφοράς και διανομής θα αναπτυχθούν έτσι ώστε να ενσωματωθεί η στοχευόμενη ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές με ταυτόχρονη διατήρηση της ασφαλούς λειτουργίας του συστήματος ηλεκτρικής ενέργειας; Πώς περιλαμβάνεται η απαίτηση αυτή στον περιοδικό προγραμματισμό δικτύου των φορέων εκμετάλλευσης μεταφοράς και διανομής;

Σύμφωνα με την πρωτογενή νομοθεσία, ο ΔΣΜ ετοιμάζει το Δεκαετές Πρόγραμμα Ανάπτυξης Συστήματος Μεταφοράς. Η μελέτη περιλαμβάνει μοντελοποίηση του συστήματος και ανάλυση για τα 10 χρόνια που ακολουθούν. Η αναμενόμενη παραγωγή από ΑΠΕ περιλαμβάνεται στη μοντελοποίηση μαζί με τα έργα υποδομής δικτύου που απαιτούνται για τη σύνδεση της. Το Δεκαετές Πρόγραμμα Ανάπτυξης Συστήματος Μεταφοράς περιλαμβάνει όλα τα έργα ανάπτυξης του δικτύου που κρίνονται απαραίτητα ώστε να διατηρηθεί ένα ασφαλές και αξιόπιστο σύστημα το οποίο θα λαμβάνει υπόψη τα νέα έργα ΑΠΕ. Ο ΔΣΜ ακολουθεί τις οδηγίες/κατευθυντήριες γραμμές της ΕΕ ώστε να διασφαλίζεται ότι τα νέα έργα υποδομής σχεδιάζονται και προγραμματίζονται με τρόπο που να διευκολύνουν τη βέλτιστη οικονομική και λειτουργική σύνδεση έργων ΑΠΕ.

- (γ) Ποιος θα είναι ο ρόλος των ευφυών δικτύων, των εργαλείων τεχνολογίας πληροφοριών και των μέσων αποθήκευσης; Πώς θα διασφαλιστεί η ανάπτυξή τους;

Τα ευφυή δίκτυα, τα εργαλεία τεχνολογίας πληροφοριών και τα μέσα αποθήκευσης θα παρέχουν στο ΔΣΜ «on-line» πληροφόρηση και δεδομένα τα οποία θα βοηθούν στην οικονομική διαχείριση της παραγωγής. Αυτό θα οδηγήσει σε εξοικονόμηση καυσίμων, διατήρηση της ελάχιστης απαιτούμενης εφεδρείας και περιορισμό των ρυπογόνων εκπομπών. Ο ΔΣΜ στηρίζει την παροχή κινήτρων σε Συστήματα Αντλησιοταμείωσης που θα παρέχουν/εξασφαλίζουν λειτουργική εφεδρεία. Το πρόγραμμα «δέσμευσης μονάδων» (unit commitment) και η αποδοτική κατανομή της παραγωγής (μέσω λογισμικού) συμβάλλουν στη βέλτιστη οικονομική διαχείριση του Συστήματος.

Βλ. Επίσης την απάντηση στο 4.2.7(γ) για συστήματα ενεργειακής αποθήκευσης.

- (δ) Έχει προγραμματιστεί η ενίσχυση της ικανότητας διασύνδεσης με γειτονικές χώρες; Εάν ναι, ποιοι είναι οι διασυνδεόμενοι, για ποια ικανότητα και μέχρι πότε;

Η Κυπριακή Δημοκρατία επί του παρόντος δεν έχει σχέδια για μελλοντική διασύνδεση με άλλες χώρες, λόγω της απότομης και μεγάλης αύξησης του βάθους των θαλασσών της σε μικρή απόσταση από την ξηρά, πράγμα που καθιστά τέτοιου είδους διασυνδέσεις οικονομικά ανέφικτες.

Μελετούνται όμως συνεχώς τρόποι για να ξεπεραστούν τα εμπόδια αυτά με τις καινούριες τεχνολογίες που υπάρχουν, λαμβάνοντας υπόψη και το οικονομικό κόστος που συνεπάγεται μία τέτοια πράξη.

- (ε) Πώς αντιμετωπίζεται η επιτάχυνση των διαδικασιών έγκρισης υποδομής δικτύου; Ποία η τρέχουσα κατάσταση και ο μέσος χρόνος για τη χορήγηση έγκρισης; Πώς θα βελτιωθεί η κατάσταση; *(Να αναφερθούν η υφιστάμενη κατάσταση και η νομοθεσία, οι συμφορήσεις που έχουν εντοπιστεί και τα σχέδια εκσυγχρονισμού της διαδικασίας με χρονικό πλαίσιο εφαρμογής και αναμενόμενα αποτελέσματα.)*

Η υφιστάμενη κατάσταση όσο αφορά τις διαδικασίες έγκρισης υποδομής δικτύου καθώς και οι συμφορήσεις που έχουν παρατηρηθεί είναι οι ακόλουθες: Οι αιτήσεις για έγκριση και οι διαδικασίες για ανάπτυξη της υποδομής δικτύου είναι περίπλοκες και χρονοβόρες καθότι περιλαμβάνουν την εμπλοκή διάφορων φορέων (π.χ. Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως, Περιβαλλοντικούς Φορείς και άλλα κυβερνητικά Τμήματα). Το χρονικό πλαίσιο και η διαδικασία για απόκτηση εγκρίσεων για τα νέα έργα δικτύου που απαιτούνται για τη σύνδεση παραγωγών από ΑΠΕ (και γενικότερα οποιονδήποτε νέο παραγωγό) παρακολουθείται στενά από το ΔΣΜ ξεχωριστά για κάθε αίτηση. Το μέσο χρονικό διάστημα για χορήγηση των αδειών/εγκρίσεων για τα νέα έργα υποδομής δικτύου (υποσταθμός και γραμμή) καθορίζεται από το Τμήμα Πολεοδομίας – ο χρόνος αυτός κυμαίνεται συνήθως μεταξύ 1 και 4 χρόνων, ανάλογα με τον τύπο, την τοποθεσία και/ή την πορεία των έργων σύνδεσης. Υπάρχουν περιπτώσεις κατά τις οποίες ο χρόνος αυτός μπορεί να πάρει και 10 χρόνια. Σε πολλές περιπτώσεις οι καθυστερήσεις οφείλονται στην απόκτηση της πολεοδομικής άδειας και Αδειών Διέλευσης για τη γραμμή σύνδεσης και ενίοτε λόγω αντιδράσεων από τις τοπικές κοινότητες. Για σκοπούς ανάπτυξης του δικτύου, προσφέρονται μέτρα αντιστάθμισης από την ΑΗΚ στις επηρεαζόμενες κοινότητες.

Μελλοντικά σχέδια: ο ΔΣΜ μαζί με τη ΡΑΕΚ και την ΑΗΚ συζητούν τρόπους για να ξεπεραστεί η αντίδραση σε εναέριες γραμμές μεταφοράς που διέρχονται από ιδιωτικά τεμάχια γης. Αυτά τα προβλήματα σχετίζονται και με την ανάπτυξη/προώθηση των ΑΠΕ.

- (στ) Πώς διασφαλίζεται ο συντονισμός μεταξύ έγκρισης υποδομής δικτύου και άλλων διαδικασιών διοικητικού προγραμματισμού;

Η έγκριση για την υποδομή δικτύου βασίζεται στο Δεκαετές Πρόγραμμα Ανάπτυξης Συστήματος Μεταφοράς, το οποίο λαμβάνει υπόψη διάφορους παράγοντες όπως κέντρα φορτίου, πολεοδομικές ζώνες, επίδραση στο περιβάλλον, ασφάλεια στην τροφοδότηση κ.ά. Η ισχύουσα νομοθεσία διέπει την ανάπτυξη του δικτύου καθώς και τη συνεργασία μεταξύ ΔΣΜ και Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς (ΙΣΜ).

- (ζ) Προβλέπονται δικαιώματα προτεραιότητας σύνδεσης ή εφεδρική ικανότητα σύνδεσης για νέες εγκαταστάσεις που παράγουν ηλεκτρική ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές;

Όλες οι νέες εγκαταστάσεις ΑΠΕ έχουν προτεραιότητα στη σύνδεση στο δίκτυο. Οι σχετικές διαδικασίες σύνδεσης διαχειρίζονται με τη μέγιστη δυνατή προτεραιότητα.

- (η) Υπάρχουν εγκαταστάσεις με ανανεώσιμες πηγές έτοιμες να συνδεθούν επιγραμμικά, οι οποίες όμως δεν έχουν ακόμη συνδεθεί λόγω περιορισμών ικανότητας του δικτύου; Εάν συμβαίνει αυτό, να αναφερθούν τα μέτρα που λαμβάνονται για την επίλυσή του και το σχετικό χρονικό πλαίσιο.

Επί του παρόντος δεν υπάρχουν τέτοιοι περιορισμοί. Ένας από τους στόχους του Δεκαετούς Προγράμματος Ανάπτυξης Συστήματος Μεταφοράς είναι να διασφαλίσει ότι δεν θα υπάρξουν τέτοιοι περιορισμοί. Εντός του 2010 αναμένεται να συνδεθεί το πρώτο αιολικό πάρκο στο Ηλεκτρικό Σύστημα της Κύπρου με τη μέθοδο της εισαγωγής-εξαγωγής σε υφιστάμενο κύκλωμα γραμμής μεταφοράς.

- (θ) Έχουν καταρτίσει και δημοσιεύσει οι φορείς εκμετάλλευσης του συστήματος μεταφοράς και διανομής τους κανόνες σχετικά με τον επιμερισμό και την ανάληψη των δαπανών για τις τεχνικές προσαρμογές του δικτύου; Εάν ναι, πού; Πώς διασφαλίζεται ότι οι κανόνες αυτοί βασίζονται σε αντικειμενικά, διαφανή και αμερόληπτα κριτήρια; Υπάρχουν ειδικοί κανόνες για παραγωγούς εγκαταστημένους σε απόκεντρες περιοχές και σε περιοχές με χαμηλή πυκνότητα πληθυσμού; (Οι κανόνες ανάληψης δαπάνης καθορίζουν το μέρος των δαπανών που καλύπτεται από τη μονάδα παραγωγής που επιθυμεί να συνδεθεί και το μέρος που καλύπτεται από το φορέα εκμετάλλευσης του συστήματος μεταφοράς και διανομής. Οι κανόνες επιμερισμού δαπάνης ορίζουν τον τρόπο με τον οποίο η αναγκαία δαπάνη πρέπει να κατανέμεται μεταξύ παραγωγών που συνδέθηκαν μεταγενέστερα και οι οποίοι επωφελούνται όλοι από τις ίδιες βελτιώσεις ή νέες γραμμές.)

Οι μοναδιαίες τιμές εξοπλισμού που απαιτείται για τη σύνδεση παραγωγών στο δίκτυο είναι δημοσιευμένες στην ιστοσελίδα του ΔΣΜ.

Ανάληψη δαπάνης: Η μέθοδος κοστολόγησης βασίζεται κατά κύριο λόγο στη μέθοδο της ρηχής σύνδεσης. Εξαιρέσεις υπάρχουν σε περιπτώσεις που η διασύνδεση λαμβάνει χώρα σε ηλεκτρολογικά απομονωμένες περιοχές. Το κόστος της σύνδεσης υπολογίζεται στη βάση της τεχνικά αποδεκτής λύσης με το ελάχιστο κόστος. Για την περεταίρω προώθηση των επενδύσεων σε ΑΠΕ, έχουν δοθεί οικονομικά κίνητρα από το ΔΣΜ σε συνεννόηση με τη ΡΑΕΚ. Ως εκ τούτου, το κόστος σύνδεσης επιμερίζεται κατά 50%-50% μεταξύ του ΙΣΜ και του Παραγωγού. Ο ΙΣΜ καλύπτει αυτό το κόστος μέσω των Χρεώσεων Χρήσης Δικτύου. Οι Χρεώσεις Χρήσης Δικτύου αναλαμβάνονται από όλους τους προμηθευτές (εκτός από αυτούς που αφορούν ΑΠΕ) και μετακυλίνουν στους πελάτες τους, σύμφωνα με το Άρθρο T16.7.2 των ΚΜΔ. Η ανάληψη της δαπάνης και τα οικονομικά κίνητρα περιλαμβάνουν όλα τα άμεσα και έμμεσα έξοδα (π.χ. το κόστος του υποσταθμού και της γραμμής σύνδεσης, το κόστος των σχετικών μελετών/ σχεδίων, το κόστος των αδειών και εγκρίσεων).

Επιμερισμός δαπάνης: ο ΔΣΜ ενθαρρύνει υφιστάμενους αιτητές αιολικών πάρκων οι οποίοι επιθυμούν σύνδεση στην ίδια περιοχή να αιτηθούν ταυτόχρονα για σύνδεση τους στο δίκτυο, έτσι ώστε να κατανεμηθεί δικαιοτέρα μεταξύ τους το κόστος σύνδεσης τους στο δίκτυο. Το κόστος επιμερίζεται στη βάση της επιστρεπτέας δαπάνης, δηλ. ο πρώτος αιτητής αναλαμβάνει το κόστος της σύνδεσης και αν σε κατοπινό στάδιο οποιοσδήποτε άλλος αιτητής (ΑΠΕ ή όχι) αιτηθεί σύνδεση εντός 5

χρόνων από την πρώτη σύνδεση, τότε ο πρώτος αιτητής δικαιούται επιστροφή μέρους της δαπάνης του, που καταβάλλεται από τους κατοπινούς αιτητές.

Σε όλες τις περιπτώσεις ΑΠΕ εφαρμόζεται η πολιτική του 50%-50% που περιγράφτηκε πιο πάνω.

- (ι) Να περιγραφεί ο τρόπος με τον οποίο οι δαπάνες σύνδεσης και τεχνικής προσαρμογής καταλογίζονται σε παραγωγούς ή/και φορείς εκμετάλλευσης συστήματος μεταφοράς ή/και διανομής. Πώς μπορούν οι φορείς εκμετάλλευσης να ανακτήσουν αυτές τις επενδυτικές δαπάνες; Έχει προγραμματιστεί μελλοντικά τροποποίηση των εν λόγω κανόνων ανάληψης δαπανών; Ποιες μεταβολές προβλέπετε και ποια αποτελέσματα αναμένονται; (Υπάρχουν διάφορες εναλλακτικές λύσεις για τον επιμερισμό των δαπανών σύνδεσης στο δίκτυο. Τα κράτη μέλη ενδέχεται να επιλέξουν μία από αυτές ή συνδυασμό τους. Σύμφωνα με τη χρέωση «βάθους» των δαπανών σύνδεσης, ο κατασκευαστής της εγκατάστασης που παράγει ηλεκτρική ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές επωμίζεται διάφορες δαπάνες σχετικές με την υποδομή δικτύου (σύνδεση στο δίκτυο, βελτίωση του δικτύου, και επέκταση). Άλλη προσέγγιση αποτελεί η «ρηχή» χρέωση δαπανών σύνδεσης, που σημαίνει ότι ο κατασκευαστής επωμίζεται μόνο τις δαπάνες σύνδεσης στο δίκτυο, αλλά όχι τις δαπάνες βελτίωσης και επέκτασης (αυτές ενσωματώνονται στα τιμολόγια δικτύου και καταβάλλονται από τους πελάτες). Άλλη παραλλαγή είναι η κοινωνικοποίηση όλων των δαπανών σύνδεσης και η κάλυψή τους μέσω των τιμολογίων δικτύου).

Επειδή οι ισχύουσες Χρεώσεις Χρήσης Δικτύου (Μεταφοράς και Διανομής) δεν χρεώνονται στους παραγωγούς από ΑΠΕ και επειδή η απόφαση της ΡΑΕΚ είναι να χρεώνει τα έξοδα αυτά στους πελάτες, όλες οι Χρεώσεις Χρήσης Δικτύου (Μεταφοράς και Διανομής) θα καλύπτονται από τη ζήτηση των πελατών, η οποία θα συλλέγεται από το ΔΣΜ και ΔΣΔ και θα μεταβιβάζεται στον Ιδιοκτήτη Δικτύου σε μηνιαία βάση, για την περάτωση του αναπτυξιακού προγράμματος.

- (ια) Υπάρχουν κανόνες επιμερισμού των δαπανών μεταξύ αρχικά και μεταγενέστερα συνδεδεμένων παραγωγών; Εάν όχι, πώς λαμβάνονται υπόψη τα οφέλη για τους παραγωγούς που συνδέθηκαν μεταγενέστερα;

Η μεθοδολογία αναφορικά με το κόστος σύνδεσης και επιμερισμό των δαπανών είναι υπό ετοιμασία στο ΔΣΜ. Η μέθοδος της επιστρεπτέας χρέωσης εφαρμόζεται όπως περιγράφεται πιο πάνω στην παρ. (θ). Έτσι, ο πρώτος αιτητής (ο πρώτος που θα του εκδοθούν όροι σύνδεσης) αναλαμβάνει το κόστος της σύνδεσης. Εάν εντός 5 χρόνων από την ενεργοποίηση του νέων έργων δικτύου ληφθεί από το ΔΣΜ αίτηση σύνδεσης, τότε οι αιτητές αυτοί αναλαμβάνουν αναλογικά μέρος του κόστους, που καταβάλλεται ανάλογα στον πρώτο αιτητή.

- (ιβ) Πώς θα διασφαλιστεί ότι οι φορείς εκμετάλλευσης συστήματος μεταφοράς και διανομής παρέχουν στους νέους παραγωγούς που επιθυμούν να συνδεθούν τις

αναγκαίες πληροφορίες σχετικά με τις δαπάνες, ακριβές χρονοδιάγραμμα για τη διεκπεραίωση των αιτήσεών τους και ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα για τη σύνδεσή τους στο δίκτυο;

Χρονοδιάγραμμα για τη διεκπεραίωση των αιτήσεων και πληροφορίες σχετικά με τις δαπάνες: για επίσπευση των διαδικασιών και πληροφόρηση των αιτητών (νέων παραγωγών) για το κόστος σύνδεσης, η διαδικασία υποβολής και χειρισμού της αίτησης ετοιμάστηκε από το ΔΣΜ. Η διαδικασία επιτρέπει στο ΔΣΜ να εκδώσει προκαταρκτικούς όρους σύνδεσης και να ενημερώσει κάθε αιτητή για το κατά προσέγγιση κόστος της σύνδεσης, εντός ορισμένων ημερών από την υποβολή της αίτησης. Επιπρόσθετα, η διαδικασία επιτρέπει στον παραγωγό να προωθήσει τις διαδικασίες έγκρισης και /ή ανάγκες χρηματοδότησης ταυτόχρονα με την έκδοση όρων από το ΔΣΜ.

Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα για σύνδεση στο δίκτυο: ο ΔΣΜ βεβαιώνει τους παραγωγούς ότι ο νέος υποσταθμός δικτύου (αναγκαίος για να συνδέσει τον παραγωγό στο υφιστάμενο δίκτυο) μπορεί να κατασκευαστεί εντός 18 μηνών από την ημέρα που θα χορηγηθούν όλες οι απαραίτητες κυβερνητικές άδειες καθώς και άλλες εγκρίσεις/ άδειες. Επιπλέον, ο παραγωγός έχει τη δυνατότητα να προχωρήσει ο ίδιος σε προκήρυξη διαγωνισμού/ προσφορών και άλλων διαδικασιών για την κατασκευή του νέου υποσταθμού δικτύου (το άρθρο 16(5) της Οδηγίας 2009/28/EK είναι σχετικό). Έτσι ο παραγωγός έχει τη δυνατότητα να ελέγξει καλύτερα το χρονοδιάγραμμα και το πρόγραμμα κατασκευής. Η γραμμή σύνδεσης κατασκευάζεται από την ΑΗΚ (ΙΣΜ) υπό την παρακολούθηση του ΔΣΜ. Η διαδικασία αδειοδότησης είναι πιο χρονοβόρα από την περίοδο κατασκευής.

4.2.7. Λειτουργία του ηλεκτρικού δικτύου (άρθρο 16 παράγραφος 2 και άρθρο 16 παράγραφοι 7 και 8 της οδηγίας 2009/28/EK)

- (α) Πώς εξασφαλίζουν οι φορείς εκμετάλλευσης συστήματος μεταφοράς και διανομής τη μεταφορά και διανομή ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας; Διασφαλίζεται πρόσβαση κατά προτεραιότητα ή εγγυημένη πρόσβαση;

Για παραγωγούς από ΑΠΕ και συμπαραγωγή η πρόσβαση κατά προτεραιότητα είναι εγγυημένη από την νομοθεσία (ΚΜΔ άρθρο T16.5). Επίσης, μέσω των Σχεδίων Χορηγιών που έχουν εγκαθιδρύσει τα «feed-in tariffs», όλη η ενέργεια που παράγεται από ΑΠΕ και συμπαραγωγή διοχετεύεται στο δίκτυο μέσω υποχρεωτικής αγοράς της ενέργειας από την ΑΗΚ, νοουμένου ότι το επιτρέπει η ασφάλεια του δικτύου.

- (β) Πώς διασφαλίζεται ότι κατά την κατανομή εγκαταστάσεων ηλεκτροπαραγωγής οι φορείς εκμετάλλευσης συστήματος μεταφοράς δίδουν προτεραιότητα στις εγκαταστάσεις που χρησιμοποιούν ανανεώσιμες πηγές ενέργειας;

Κατά την ετοιμασία του Προγράμματος Παραγωγής για την ημέρα κατανομής, οι παραγωγοί από ΑΠΕ υποβάλλουν στο ΔΣΜ Δηλώσεις Προγραμματισμού Παραγωγής σύμφωνα με το άρθρο T14.7 των ΚΜΔ. Όλη η ενέργεια που παράγεται

από ΑΠΕ έχει προτεραιότητα στην κατανομή εκτός αν τίθεται σε κίνδυνο η ασφάλεια και αξιοπιστία του συστήματος.

- (γ) Πώς λαμβάνονται επιχειρησιακά μέτρα σχετικά με το δίκτυο και την αγορά, προκειμένου να ελαχιστοποιούνται οι περιορισμοί της ηλεκτροπαραγωγής από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας; Ποια είδη μέτρων έχουν προγραμματιστεί και πότε αναμένεται η εφαρμογή τους; *(Αγορά και σχεδιασμός δικτύου που καθιστούν δυνατή την ένταξη διάφορων πηγών θα ήταν δυνατόν να καλύπτουν μέτρα όπως η εμπορία εγγύτερα στον πραγματικό χρόνο (μετάβαση από πρόβλεψη για την επόμενη ημέρα σε πρόβλεψη κατά τη διάρκεια της ημέρας και επαναπρογραμματισμός μονάδων ηλεκτροπαραγωγής), εξασφάλιση επαρκούς ικανότητας διασυννοριακής διασύνδεσης και εμπορίου, βελτιωμένη συνεργασία γειτονικών φορέων εκμετάλλευσης συστημάτων, η χρήση βελτιωμένων εργαλείων επικοινωνίας και ελέγχου, η διοίκηση με στροφή προς τη ζήτηση και ενεργός συμμετοχή στην πλευρά της ζήτησης σε αγορές (με αμφίδρομα συστήματα επικοινωνίας – ευφυής καταμέτρηση), αυξημένη κατανεμημένη παραγωγή και οικιακή αποθήκευση (παραδείγματος χάρι ηλεκτρικά αυτοκίνητα) με ενεργή διοίκηση δικτύων διανομής (ευφυή δίκτυα).)*

Σύμφωνα με την πρωτογενή νομοθεσία δεν επιτρέπεται επί του παρόντος περιορισμός της ηλεκτροπαραγωγής από ΑΠΕ εκτός εάν τίθεται σε κίνδυνο η ασφάλεια του συστήματος. Ο ΔΣΜ προβλέπει ότι με τη λειτουργία μεγάλων αιολικών/ηλιοθερμικών πάρκων ενδέχεται να δημιουργηθούν προβλήματα λόγω και του γεγονότος ότι το ηλεκτρικό δίκτυο στην Κύπρο είναι απομονωμένο. Τέτοια προβλήματα θα σχετίζονται με οικονομικά αλλά και θέματα ασφάλειας του δικτύου (π.χ. τεχνικό ελάχιστο συμβατικών μονάδων βάσης κατά τις περιόδους χαμηλής ζήτησης). Ο ΔΣΜ γνωρίζει τα μελλοντικά προβλήματα καθώς και τον τρόπο αντιμετώπισης τους. Μολαταύτα, ο ΔΣΜ έχει επιλέξει να μην προωθήσει αλλαγές στη νομοθεσία για καθιέρωση λειτουργικών ορίων στην ηλεκτροπαραγωγή από ΑΠΕ με σκοπό να αξιολογήσει το θέμα μετά τη λειτουργία των πρώτων παραγωγών ΑΠΕ για τη λήψη αποφάσεων προσαρμοσμένων στις ιδιαιτερότητες του Ηλεκτρικού Δικτύου της Κύπρου.

Ο ΔΣΜ ενθαρρύνει τη χρήση συστημάτων αποθήκευσης ενέργειας έτσι ώστε να επιτραπεί μεγαλύτερη παραγωγή από ΑΠΕ κατά τις περιόδους χαμηλής ζήτησης. Αυτό θα μειώσει τους περιορισμούς στην ηλεκτροπαραγωγή από ΑΠΕ κατά τις περιόδους χαμηλής ζήτησης όταν θερμικές μονάδες βάσης θα πρέπει να παραμένουν σε λειτουργία. Η ΑΗΚ είναι υποχρεωμένη να αγοράζει όλη την παραγόμενη ενέργεια από ΑΠΕ διασφαλίζοντας έτσι εύκολη πρόσβαση τους στην αγορά. Επίσης η ΑΗΚ προωθεί την αυξημένη χρήση ηλεκτρισμού κατά τη διάρκεια περιόδων χαμηλής ζήτησης μέσω διαφοροποιημένων χρεώσεων που ισχύουν κατά τη διάρκεια της μέρας για θέρμανση, άντληση νερού και άλλες εμπορικές ή βιομηχανικές χρήσεις/ ανάγκες. Αυτά τα μέτρα βοηθούν στο να μειωθεί ο περιορισμός της ηλεκτροπαραγωγής από ΑΠΕ όπως επεξηγήθηκε πιο πάνω.

- (δ) Είναι ενήμερη σχετικά με τα μέτρα αυτά η ρυθμιστική αρχή ενέργειας; Διαθέτει αρμοδιότητα παρακολούθησης και βελτίωσης της εφαρμογής των εν λόγω μέτρων;

Η ΡΑΕΚ εγκρίνει όλες τις ταρίφες, τους Κανόνες Μεταφοράς και Διανομής και τους Κανόνες Αγοράς Ηλεκτρισμού, οι οποίοι βεβαιώνουν ότι οι Οδηγίες (της ΕΕ) για τις ΑΠΕ ικανοποιούνται. Η ΡΑΕΚ μπορεί να ζητήσει από το ΔΣΜ να εφαρμόσει επιπρόσθετα μέτρα για την ενθάρρυνση της ηλεκτροπαραγωγής από ΑΠΕ μέσω αλλαγών στους υφιστάμενους ΚΜΔ και Κανόνες Αγοράς όπως τίθενται σε ισχύ από την πρωτογενή νομοθεσία (περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμοι του 2003 έως 2008).

- (ε) Έχουν ενσωματωθεί στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας οι μονάδες ηλεκτροπαραγωγής από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας; Θα μπορούσατε να περιγράψετε τον τρόπο; Ποιες είναι οι υποχρεώσεις τους όσον αφορά τη συμμετοχή στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας;

Η ΡΑΕΚ εξετάζει τη διαμόρφωση των Κανόνων Αγοράς, έτσι ώστε να διασφαλίζεται η καταλληλότερη και η ορθότερη διαδικασία που θα ακολουθείται για την ένταξη και συμμετοχή νέων μονάδων παραγωγής ηλεκτρισμού από ΑΠΕ στο σύστημα αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας σύμφωνα με τη διεθνή πρακτική, λαμβάνοντας πολύ σοβαρά υπόψη, μεταξύ άλλων, την ευστάθεια και ασφάλεια εφοδιασμού του ηλεκτρικού συστήματος με την αυξανόμενη διείσδυση των τεχνολογιών ΑΠΕ ηλεκτροπαραγωγής, την οικονομική επιβάρυνση στον καταναλωτή καθώς και την αποφυγή στρέβλωσης της αγοράς ηλεκτρισμού.

Μονάδες ηλεκτροπαραγωγής από ΑΠΕ πρέπει να εγγραφούν από το ΔΣΜ στο Μητρώο Παραγωγής (άρθρο 3.1 των Κανόνων Αγοράς Ηλεκτρισμού) εάν είναι απευθείας συνδεδεμένες με το δίκτυο μεταφορά και στο Μητρώο Διακίνησης Ισχύος (άρθρο 3.3 των Κανόνων Αγοράς Ηλεκτρισμού) εάν είναι συνδεδεμένες με το δίκτυο διανομής. Οι Δηλώσεις Προγραμματισμού Παραγωγής πρέπει να υποβάλλονται σύμφωνα με το άρθρο T14.7.11 των ΚΜΔ και η ΑΗΚ οφείλει να αγοράζει όλη την παραγόμενη ενέργεια σε τιμές που εγκρίνονται από τη ΡΑΕΚ. Οι επιλέγοντες πελάτες μπορούν να επιλέξουν να αγοράσουν ενέργεια από αδειοδοτημένους προμηθευτές, όπως προνοείται από την πρωτογενή νομοθεσία.

- (στ) Ποιοι είναι οι κανόνες χρέωσης δαπανών μεταφοράς και διανομής σε παραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές;

Σε μια προσπάθεια της ΡΑΕΚ και του ΔΣΜ να ενθαρρύνουν τις ΑΠΕ, όλοι οι παραγωγοί από ΑΠΕ εξαιρούνται από την καταβολή των χρεώσεων αυτών, δηλ. από τις Χρεώσεις Χρήσης Δικτύου (Μεταφοράς και Διανομής) και τις Χρεώσεις Επικουρικών Υπηρεσιών, σύμφωνα με το άρθρο T16.7.3 των ΚΜΔ.

4.2.8. Ένταξη του βιοαερίου στο δίκτυο φυσικού αερίου (άρθρο 16 παράγραφος 7 και άρθρο 16 παράγραφοι 9 και 10 της οδηγίας 2009/28/ΕΚ)

- (α) Πώς εξασφαλίζεται ότι κατά την εφαρμογή τιμολογίων μεταφοράς και διανομής δεν γίνεται διάκριση σε βάρος του αερίου του προερχόμενου από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας;

Η ΡΑΕΚ (Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου) ως η αρμόδια αρχή για την έγκριση των διατιμήσεων και χρεώσεων στον τομέα του Φυσικού Αερίου μέσω της κατάλληλης Μεθοδολογίας αναφορικά με τα τιμολόγια μεταφοράς και διανομής, η οποία θα δημοσιευτεί σε κατοπινό στάδιο, θα διασφαλίσει ότι δεν θα γίνεται οποιαδήποτε διάκριση σε βάρος του αερίου που προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, νοούμενου ότι το εν λόγω βιοαέριο πληροί τις απαραίτητες προϋποθέσεις (πχ. το βιοαέριο έχει καθαριστεί και αναβαθμιστεί σε ποιότητα φυσικού αερίου). Νοείται ότι θα υπάρχει ισότιμη αντιμετώπιση του βιοαερίου και του φυσικού αερίου ούτως ώστε το βιοαέριο να μπορεί να αξιοποιείται πλήρως μετά τη διοχέτευσή του στο δίκτυο φυσικού αερίου.

- (β) Έχει πραγματοποιηθεί εκτίμηση της ανάγκης επέκτασης της δικτυακής υποδομής αερίου ώστε να διευκολυνθεί η ένταξη του αερίου του προερχόμενου από ανανεώσιμες πηγές; Ποιο είναι το αποτέλεσμα; Εάν όχι, θα πραγματοποιηθεί η εκτίμηση αυτή;

Το θέμα των δικτύων φυσικού αερίου βρίσκεται σε προκαταρκτικό στάδιο και ο σχεδιασμός των αγωγών φυσικού αερίου θα επικεντρωθεί σε πρώτη φάση στην κατασκευή τριών (3) αγωγών προς τους ηλεκτροπαραγωγούς σταθμούς της ΑΗΚ (Βασιλικού, Δεκέλειας, Μονής). Ήδη η ΔΕΦΑ (οργανισμός που έχει την ευθύνη εισαγωγής και διανομής/μεταφοράς του φυσικού αερίου) έχει προχωρήσει με την προκήρυξη διαγωνισμού για την αγορά υπηρεσιών για Συμβουλευτικές Υπηρεσίες για Ανάπτυξη Δικτύου Μεταφοράς και Διανομής Φυσικού Αερίου και στην παρούσα φάση βρίσκεται στο στάδιο της αξιολόγησης.

Το εγχώριο δυναμικό βιομάζας (κτηνοτροφικά και βιομηχανικά απόβλητα) έχει καταγραφεί στα πλαίσια της Μελέτης για το Σχέδιο Δράσης της Βιομάζας (2006) καθώς και της Τελικής Έκθεσης Εκτίμησης Εθνικού Δυναμικού Συμπαγωγής στην Κύπρο (2009). Από τα αποτελέσματα των πιο πάνω μελετών διαφαίνεται ότι το εν λόγω δυναμικό έχει καλυφθεί από τις αδειοδοτημένες μονάδες παραγωγής ηλεκτρισμού από βιομάζα/βιοαέριο. Παραμένει όμως το δυναμικό παραγωγής βιοαερίου από τους ΧΥΤΑ (Χώρους Υγειονομικής Ταφής Αποβλήτων).

Επιπρόσθετα, φαίνεται εκ πρώτης όψεως ότι το παραγόμενο βιοαέριο από ΧΥΤΑ ή αστικά απόβλητα δεν πρόκειται να επηρεάσει το σχεδιασμό των 3 προγραμματισμένων αγωγών φυσικού αερίου, λόγω του ότι το διαθέσιμο δυναμικό της βιομάζας (αστικά απόβλητα και απορρίμματα-ΧΥΤΑ) δεν είναι ιδιαίτερα σημαντικό (όπως έχει καταγραφεί στα πλαίσια της Μελέτης για το Σχέδιο Δράσης της Βιομάζας – 2006 και της Τελικής Έκθεσης Εκτίμησης Εθνικού Δυναμικού Συμπαγωγής στην Κύπρο – 2009). Σε κατοπινό στάδιο βέβαια, όπου αναμένεται

να εξετασθεί το ενδεχόμενο επέκτασης της δικτυακής υποδομής αερίου, θα μελετηθεί εις βάθος το εν λόγω θέμα.

- (γ) Έχουν δημοσιευθεί τεχνικοί κανόνες για τη σύνδεση στο δίκτυο και τα τιμολόγια σύνδεσης όσον αφορά το βιοαέριο; Πού έχουν δημοσιευθεί αυτοί οι κανόνες;

Η ΡΑΕΚ μεριμνά για την ετοιμασία Τεχνικών Κανόνων που ορίζουν τις ελάχιστες απαιτήσεις τεχνικού σχεδιασμού και λειτουργίας για τη σύνδεση με το δίκτυο εγκαταστάσεων υδροποιημένου φυσικού αερίου, εγκαταστάσεων αποθήκευσης, άλλων δικτύων μεταφοράς ή διανομής και απευθείας αγωγών φυσικού αερίου. Στους εν λόγω Τεχνικούς Κανόνες θα συμπεριληφθεί το θέμα ένταξης βιοαερίου στο δίκτυο. Οι Τεχνικοί Κανόνες θα διασφαλίζουν τη λειτουργικότητα των δικτύων και θα είναι αντικειμενικοί και αμερόληπτοι.

Επιπρόσθετα, η ΡΑΕΚ πρόκειται να επιμεληθεί το θέμα της σύνδεσης στο δίκτυο και των τιμολογίων σύνδεσης για το βιοαέριο.

4.2.9. Ανάπτυξη υποδομής τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης (άρθρο 16 παράγραφος 11 της οδηγίας 2009/28/EK)

- (α) Να δοθεί εκτίμηση της ανάγκης για νέα υποδομή τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης που χρησιμοποιεί ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και συμβάλλει στην εκπλήρωση του στόχου για το 2020. Με βάση την εκτίμηση αυτή, υπάρχουν σχέδια προώθησης τέτοιου είδους υποδομής μελλοντικά; Ποιά τα αναμενόμενα μερίδια μεγάλων εγκαταστάσεων βιομάζας, ηλιακών και γεωθερμικών στα συστήματα τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης;

Στην Κύπρο σήμερα δεν υπάρχουν συστήματα τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης. Εντούτοις η μελέτη δυναμικού συμπαραγωγής που έγινε σε συμμόρφωση με την Οδηγία 2004/8/EK έχει εκτιμήσει ένα δυναμικό τηλεθέρμανσης 60MW θερμικό φορτίο κοντά στους σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής, για αξιοποίηση του θερμικού φορτίου των ηλεκτροπαραγωγών αυτών σταθμών, το οποίο σήμερα παραμένει ανεκμετάλλευτο. Στο παρόν στάδιο το δυναμικό αυτό δεν αναμένεται ότι θα συμβάλει στην εκπλήρωση του στόχου για το 2020.

4.2.10. Βιοκαύσιμα και άλλα βιοϋγρά – κριτήρια αειφορίας και επαλήθευση συμμόρφωσης (άρθρα 17 έως 21 της οδηγίας 2009/28/EK)

- (α) Πώς είναι δυνατή η εφαρμογή των κριτηρίων αειφορίας για τα βιοκαύσιμα και τα βιοϋγρά σε εθνικό επίπεδο; (Έχει προγραμματιστεί νομοθεσία όσον αφορά την εφαρμογή; Ποια θα είναι η θεσμική διεύθυνση;)

Η Οδηγία 98/70/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13^{ης} Οκτωβρίου 1998 σχετικά με την ποιότητα των καυσίμων βενζίνης και ντίζελ και την τροποποίηση της Οδηγίας 93/12/ΕΟΚ του Συμβουλίου, καθώς και οι εκάστοτε τροποποιήσεις αυτής, έχουν μεταφερθεί στην Κυπριακή νομοθεσία με τους περί Προδιαγραφών Πετρελαιοειδών και Καυσίμων Νόμους του 2003 έως το 2009. Η

νομοθεσία αυτή παρέχει στον Υπουργό Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού εξουσίες για ρύθμιση διαφόρων θεμάτων, μεταξύ των οποίων, η έκδοση Διαταγμάτων για καθορισμό των προδιαγραφών των πετρελαιοειδών και ο διορισμός Αρχιεπιθεωρητή και Επιθεωρητών οι οποίοι διενεργούν επιθεωρήσεις, ελέγχους και γενικά εφαρμόζουν τη νομοθεσία. Επίσης, η Οδηγία 2003/30/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 8^{ης} Μαΐου 2003 σχετικά με την προώθηση της χρήσης βιοκαυσίμων ή άλλων ανανεώσιμων καυσίμων για τις μεταφορές, η οποία μεταφέρθηκε στην Κυπριακή νομοθεσία με τον περί της Προώθησης της Χρήσης Βιοκαυσίμων ή Άλλων Ανανεώσιμων Καυσίμων για τις Μεταφορές Νόμο του 2005, παρέχει στον Υπουργό Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού εξουσία για ρύθμιση ανάλογων θεμάτων. Και οι δύο νομοθεσίες εφαρμόζονται από την Υπηρεσία Ενέργειας του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, οι Λειτουργοί της οποίας είναι ορισμένοι ως Επιθεωρητές.

Επειδή οι διατάξεις των άρθρων 17 έως 19 της Οδηγίας 2009/28/ΕΚ υπάρχουν και στην Οδηγία 2009/30/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23^{ης} Απριλίου 2009 με την οποία τροποποιείται η Οδηγία 98/70/ΕΚ όσον αφορά τις προδιαγραφές για τη βενζίνη, το ντίζελ και το πετρέλαιο εσωτερικής καύσης και την καθιέρωση μηχανισμού για την παρακολούθηση και τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, τροποποιείται η οδηγία 1999/32/ΕΚ του Συμβουλίου όσον αφορά την προδιαγραφή των καυσίμων που χρησιμοποιούνται στα πλοία εσωτερικής ναυσιπλοΐας και καταργείται η Οδηγία 93/12/ΕΟΚ (διατάξεις των άρθρων 7β έως 7δ), κρίθηκε όπως αυτές μεταφερθούν στη νομοθεσία που ρυθμίζει τις προδιαγραφές των πετρελαιοειδών και καυσίμων.

Έχει ήδη ετοιμαστεί νόμος που τροποποιεί τους περί προδιαγραφών πετρελαιοειδών και καυσίμων νόμους, ο οποίος παρέχει, μεταξύ άλλων, εξουσία στον Υπουργό για έκδοση διατάγματος για καθορισμό των κριτηρίων αειφορίας για τα βιοκαύσιμα και τα βιοϋγρά. Μετά την υιοθέτηση του νόμου, θα εκδοθεί το σχετικό διάταγμα από τον Υπουργό.

- (β) Πώς θα διασφαλιστεί ότι τα βιοκαύσιμα και τα βιοϋγρά, που καταλογίζονται στον εθνικό στόχο για ανανεώσιμη ενέργεια, στο πλαίσιο των εθνικών υποχρεώσεων ανανεώσιμης ενέργειας, ή/και είναι επιλέξιμα για οικονομική στήριξη, πληρούν τα κριτήρια αειφορίας του άρθρου 17 παράγραφοι 2 έως 5 της οδηγίας 2009/28/ΕΚ; (Θα υπάρξει εθνικός φορέας/όργανο αρμόδιο για την παρακολούθηση/επαλήθευση της συμμόρφωσης προς τα κριτήρια;)

Οι μέθοδοι επαλήθευσης της τήρησης των κριτηρίων αειφορίας θα καθορίζονται με διάταγμα του Υπουργού Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, ενώ η παρακολούθηση /επαλήθευση της συμμόρφωσης προς τα κριτήρια αειφορίας θα γίνεται από την Υπηρεσία Ενέργειας (Επιθεωρητές της οποίας εφαρμόζουν την υφιστάμενη νομοθεσία).

- (γ) Εάν κάποια εθνική αρχή/όργανο πρόκειται να παρακολουθεί την εκπλήρωση των κριτηρίων, υπάρχει ήδη αυτή η εθνική αρχή/αυτό το εθνικό όργανο; Εάν ναι, να δοθούν σχετικές διευκρινίσεις. Εάν όχι, τότε προβλέπεται να συσταθεί;

Υπάρχει εθνική αρχή η οποία πρόκειται να παρακολουθεί την εκπλήρωση των κριτηρίων και είναι η Υπηρεσία Ενέργειας, η οποία είναι υπεύθυνη και για τις προδιαγραφές των καυσίμων

- (δ) Να δοθούν πληροφορίες όσον αφορά την ύπαρξη εθνικής νομοθεσίας σχετικά με το χωροταξικό σχέδιο και το εθνικό κτηματολόγιο για την επαλήθευση της συμμόρφωσης προς τις διατάξεις του άρθρου 17 παράγραφοι 3 έως 5 της οδηγίας 2009/28/ΕΚ. Πώς μπορούν να έχουν πρόσβαση οι επιχειρήσεις στις πληροφορίες αυτές; *(Να δοθούν πληροφορίες σχετικά με την ύπαρξη κανόνων και διάκρισης μεταξύ των διαφόρων χαρακτηρισμών γης, όπως περιοχές βιοποικιλότητας, προστατευόμενες περιοχές, κλπ, καθώς και σχετικά με την αρμόδια αρχή που θα παρακολουθεί αυτό το κτηματολόγιο και τις μεταβολές χαρακτηρισμού γης.)*

Η αρμοδιότητα και ευθύνη ανήκει στις Πολεοδομικές Αρχές, τόσο σε σχέση με τον πολεοδομικό σχεδιασμό, όσο και σε σχέση με την άσκηση πολεοδομικού ελέγχου. Επιπρόσθετα, σε ότι αφορά τον καθορισμό των περιοχών προστασίας του Ευρωπαϊκού Δικτύου NATURA 2000, η αρμοδιότητα ανήκει στον Υπουργό Εσωτερικών και στον Υπουργό Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος

Το Υπουργείο Εσωτερικών σε συνεργασία με το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος και το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού θα είναι υπεύθυνα βάση και της νέας νομοθεσίας η οποία ετοιμάστηκε για καθορισμό των εδαφών της Δημοκρατίας που δεν επιτρέπεται η παραγωγή βιοκαυσίμων βάσει του άρθρου 17, παράγραφοι 3 έως 5.

Οι πολίτες θα μπορούν να ενημερωθούν σχετικά από τις ιστοσελίδες των Υπουργείων για τις περιοχές στις οποίες θα απαγορεύεται η παραγωγή βιοκαυσίμων.

- (ε) Για τις προστατευόμενες περιοχές, να δοθούν πληροφορίες όσον αφορά το εθνικό, ευρωπαϊκό ή διεθνές καθεστώς προστασίας στο οποίο κατατάσσονται.

- Σύμβαση Βέρνης για Ευρωπαϊκή Άγρια Ζωή και Φυσικούς Οικότοπους
- Σύμβαση Ramsar για τους Υγρότοπους Διεθνούς Σημασίας
- Σύμβαση CBD για τη Βιολογική Ποικιλομορφία
- Σύμβαση Βόννης για την Προστασία Μεταναστευτικών Ειδών Πανίδας
- Ο περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμος (Ν. 140(Ι)/2005) – Εναρμόνιση με την Οδηγία 85/337/ΕΟΚ
- Ο περί της Προστασίας και Διαχείρισης της Φύσης και της Άγριας Ζωής Νόμος (Ν.153(Ι)/2003) - Εναρμόνιση με την Οδηγία 92/43/ΕΟΚ
- Ο περί της Προστασίας και Διαχείρισης Άγριων Πτηνών και Θηραμάτων Νόμος (Ν.152(Ι)/2003) - Εναρμόνιση με την Οδηγία 79/409/ΕΟΚ

(στ) Ποια είναι η διαδικασία μεταβολής του χαρακτηρισμού γης; Ποιος παρακολουθεί και αναφέρει σε εθνικό επίπεδο για τις μεταβολές του χαρακτηρισμού γης; Πόσο συχνά επικαιροποιείται το χωροταξικό σχέδιο (μηνιαίως, ετησίως, ανά διετία, κλπ.);

Οι αλλαγές στη χρήση γης στα δημόσια δάση απαγορεύονται από το Δασικό Νόμο του (1967, 1987 και 1991). Ο περί Δασών Νόμος και οι κανονισμοί διασφαλίζουν την αποτελεσματική προστασία των κρατικών δασών από τις παράνομες επεμβάσεις τρίτων προσώπων καθώς επίσης και από άλλους παράγοντες όπως τις δασικές πυρκαγιές. Η αλλαγή χρήσης κρατικών δασικών περιοχών, που καταστρέφονται από τις πυρκαγιές ή οποιεσδήποτε άλλες αιτίες, απαγορεύεται από το νόμο. Οι αλλαγές στη χρήση γης στα ιδιωτικά δάση ή άλλες φυτοκαλυμμένες περιοχές δεν περιορίζονται από οποιοδήποτε νόμο ή κανονισμό. Τα ιδιωτικά δάση μπορούν να αποψιλωθούν οποιαδήποτε στιγμή και να καταταγούν κάτω από άλλες χρήσεις γης. Με τον ίδιο τρόπο εγκαταλελειμμένες ιδιωτικές εκτάσεις μπορούν να δασωθούν. Τα ιδιωτικά δάση που καταστρέφονται είτε από την πυρκαγιά είτε από οποιουδήποτε άλλους παράγοντες συνήθως αναδασώνονται παρ' όλο που αυτό δεν είναι υποχρεωτικό. Αρμόδια Αρχή για τη διαδικασία μεταβολής του χαρακτηρισμού γης είναι το Τμήμα Γεωργίας και για τη δασική γη είναι το Τμήμα Δασών.

(ζ) Πώς εξασφαλίζεται και επαληθεύεται σε εθνικό επίπεδο η συμμόρφωση προς τις ορθές γεωργοπεριβαλλοντικές πρακτικές και άλλες απαιτήσεις πολλαπλής συμμόρφωσης (όπως απαιτείται βάσει του άρθρου 17 παράγραφος 6 της οδηγίας 2009/28/EK);

Στη Κύπρο δεν υπάρχει παραγωγή βιοκαυσίμων και βιορευστών από εγχώριες καλλιέργειες, κυρίως λόγω έλλειψης διαθέσιμης καλλιεργήσιμης γης και νερού. Ως εκ τούτου η Κύπρος στηρίζεται αποκλειστικά σε εισαγωγές πρώτων υλών ή και βιοκαυσίμων. Η συμμόρφωση προς τις ορθές γεωργοπεριβαλλοντικές πρακτικές και άλλες απαιτήσεις πολλαπλής συμμόρφωσης θα εξασφαλίζεται και επαληθεύεται με την προσκόμιση των απαραίτητων πιστοποιητικών που θα ζητούνται από τους εισαγωγείς.

(η) Σκοπεύετε να βοηθήσετε την ανάπτυξη προαιρετικού(ών) συστήματος(μάτων) «πιστοποίησης» για την αειφορία του βιοκαυσίμου και του βιοϋγρού, όπως περιγράφεται στο δεύτερο εδάφιο του άρθρου 18 παράγραφος 4 της 2009/28/EK; Εάν ναι, πώς;

Λόγω της περιορισμένης βιομάζας που διαθέτει η Κύπρος, δεν αναμένεται, στο παρόν στάδιο, η ανάπτυξη συστήματος «πιστοποίησης» για την αειφορία των βιοκαυσίμων και βιοϋγρών.

4.3. Καθεστώτα στήριξης για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στην ηλεκτροπαραγωγή, εφαρμοζόμενα από το κράτος μέλος ή από ομάδα κρατών μελών

Ρυθμίσεις

Με ρυθμίσεις είναι δυνατόν να τίθεται(νται) στόχος(οι) και να ορίζονται υποχρεώσεις. Σε περίπτωση που υπάρχει τέτοιου είδους υποχρέωση, να περιγραφεί λεπτομερώς:

ΔΕΝ ΕΦΑΡΜΟΖΕΤΑΙ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

- (α) Ποια είναι η νομική βάση για την εν λόγω υποχρέωση/τον εν λόγω στόχο; /
- (β) Υπάρχουν στόχοι για συγκεκριμένη τεχνολογία; /
- (γ) Να αναφερθούν συγκεκριμένα οι υποχρεώσεις/στόχοι ανά έτος (ανά τεχνολογία) /
- (δ) Ποιος πρέπει να εκπληρώσει την υποχρέωση; /
- (ε) Ποιες είναι οι συνέπειες της αθέτησης; /
- (στ) Υπάρχει μηχανισμός επιτήρησης της εκπλήρωσης; /
- (ζ) Υπάρχει μηχανισμός τροποποίησης των υποχρεώσεων/στόχων; /

Οικονομική στήριξη

- (α) Ονομασία και σύντομη περιγραφή του καθεστώτος

Εντός του 2010 θα λειτουργήσουν 5 Καθεστώτα Στήριξης τα οποία περιγράφονται αναλυτικά στη συνέχεια:

1. Σχέδια χορηγιών για παροχή οικονομικών κινήτρων υπό μορφή κυβερνητικής χορηγίας ή/και επιδότησης στον τομέα της ενθάρρυνσης της χρήσης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και της εξοικονόμησης ενέργειας.

Υπάρχουν τρία είδη Σχεδίων τα οποία έχουν τις πιο κάτω κατηγορίες και υποκατηγορίες στην ηλεκτροπαραγωγή:

A. Σχέδιο Χορηγιών για Εξοικονόμηση Ενέργειας και Ενθάρρυνση της Χρήσης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας για Φυσικά Πρόσωπα και Οργανισμούς στο βαθμό που δεν ασκούν οικονομική δραστηριότητα.

Το Σχέδιο αυτό περιλαμβάνει τις ακόλουθες κατηγορίες και υποκατηγορίες για την ηλεκτροπαραγωγή από ΑΠΕ:

ΦΒ: Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ)

- ΦΒ1 - Μικρά αιολικά συστήματα για ηλεκτροπαραγωγή δυναμικότητας μέχρι 30kW
- ΦΒ2 - Μικρά φωτοβολταϊκά συστήματα δυναμικότητας μέχρι 20kW, ενωμένα με το δίκτυο, στο βαθμό που η συνολική αραγωγή ηλεκτρισμού να μην υπερβαίνει τις ανάγκες του υποστατικού στο οποίο εγκαθίστανται
- ΦΒ3 - Αυτόνομα φωτοβολταϊκά συστήματα (μη ενωμένα με το δίκτυο) συνολικής δυναμικότητας μέχρι 20kW, συνδυασμένα ή όχι με άλλα συστήματα παραγωγής ενέργειας.
- ΦΓ - Συμπαγωγή Ηλεκτρισμού-Θερμότητας ή/και Ψύξης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.)

B. Σχέδιο Χορηγιών για Εξοικονόμηση Ενέργειας και Ενθάρρυνση της Χρήσης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας για Φυσικά και Νομικά πρόσωπα καθώς και φορείς του δημόσιου τομέα που ασκούν οικονομική δραστηριότητα.

Το Σχέδιο αυτό περιλαμβάνει τις ακόλουθες κατηγορίες και υποκατηγορίες για την ηλεκτροπαραγωγή από ΑΠΕ:

NB: Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ)

- NB1 - Μικρά αιολικά συστήματα, για ηλεκτροπαραγωγή, δυναμικότητας μέχρι 30 kW
- NB2 - Φωτοβολταϊκά συστήματα
 - ❖ NB2.1 - Φωτοβολταϊκά συστήματα ενωμένα με το δίκτυο, συνολικής δυναμικότητας μέχρι 20kW.
 - ❖ NB2.2 - Αυτόνομα (μη ενωμένα με το δίκτυο) φωτοβολταϊκά συστήματα, συνολικής δυναμικότητας μέχρι 20kW, συνδυασμένα ή όχι με άλλα συστήματα ηλεκτροπαραγωγής.
- NB3 – Υδροηλεκτρικά συστήματα
 - ❖ NB3.1 - Μικρά υδροηλεκτρικά έργα σε ποταμούς και γενικά σε υδατορεύματα
 - ❖ NB3.2 - Μικρά υδροηλεκτρικά έργα σε υφιστάμενα υδραυλικά δίκτυα
- NB4 – Ηλεκτροπαραγωγή από ΑΠΕ (Όλες οι τεχνολογίες)

Στην κατηγορία αυτή ανήκουν όλες οι τεχνολογίες που χρησιμοποιούν Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων και των τεχνολογιών που δεν αναφέρονται ονομαστικά στο σχέδιο αυτό, όπως την **κυματική ενέργεια** (Oscillating water columns, wave dragon, wave buoy κτλ), την **ηλιακή θερμοηλεκτρική** (Solar concentrated PV systems, concentrated solar thermoelectric using parabolic mirrors and/or vacuum tubes), την **γεωθερμική ενέργεια** και άλλες τεχνολογίες που χρησιμοποιούν

Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας για την παραγωγή ηλεκτρικού ρεύματος το οποίο θα διοχετεύεται στο δίκτυο.

- NB8 – Αξιοποίηση βιομάζας
 - ❖ NB8.1 Συμπαγωγή Ηλεκτρισμού/Θερμότητας ή και ψύξης, με την χρήση βιομάζας

ΝΓ: Συμπαγωγή Ηλεκτρισμού-Θερμότητας ή/και Ψύξης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.)

Γ. Σχέδιο Χορηγιών για Ενθάρρυνση της Ηλεκτροπαραγωγής από Μεγάλα Εμπορικά Αιολικά, Ηλιοθερμικά και Φωτοβολταϊκά Συστήματα, την Αξιοποίηση Βιομάζας.

Το Σχέδιο αυτό περιλαμβάνει τις ακόλουθες κατηγορίες και υποκατηγορίες για την ηλεκτροπαραγωγή από ΑΠΕ:

- NMA - Μεγάλα Εμπορικά Αιολικά Συστήματα Ηλεκτροπαραγωγής
- NMΦ - Μεγάλα & Μικρά Εμπορικά Φωτοβολταϊκά Συστήματα Ηλεκτροπαραγωγής
- NMΗ - Μεγάλα Εμπορικά Ηλιοθερμικά Συστήματα Ηλεκτροπαραγωγής
- NBH - Ηλεκτροπαραγωγή από Βιομάζα και, Βιοαέριο εκλυόμενο από χώρους υγειονομικής ταφής απορριμμάτων

Η χρηματοδότηση των τριών πιο πάνω Σχεδίων, προέρχεται από τα έσοδα του Ειδικού Ταμείου ΑΠΕ και ΕΞΕ, τα οποία προέρχονται από την επιβολή ενεργειακού τέλους σε όλους ανεξαιρέτως τους καταναλωτές ηλεκτρικού ρεύματος.

2. Επιδότηση του κεφαλαιουχικού κόστους των έργων σύνδεσης στο δίκτυο κατά 50% και επιδότηση του κόστους για εξασφάλιση των αδειών των έργων σύνδεσης, επίσης 50%.

Όλες οι τεχνολογίες ΑΠΕ καταβάλλουν στο Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς ή Διαχειριστή Συστήματος Διανομής (ανάλογα με την απαιτούμενη ισχύ σύνδεσης) το 50% του κεφαλαιουχικού κόστους των έργων σύνδεσης. Το υπόλοιπο 50% καταβάλλεται από τον Ιδιοκτήτη των Συστημάτων Μεταφοράς και Διανομής (ΑΗΚ) και ανακτάται μέσω των Χρεώσεων Χρήσης Δικτύου ("Transmission Use of System Charges")

Σημειώνεται ότι η χρέωση γίνεται με βάση τη μέθοδο της «ρηχής σύνδεσης». Τυχόν κόστος που προκύπτει από τη μέθοδο «βαθιάς χρέωσης» δεν χρεώνεται στον αιτητή αλλά ανακτάται από τις Χρεώσεις Χρήσης Δικτύου.

Επίσης το κόστος που καταβάλλεται για εξασφάλιση των απαραίτητων αδειών (π.χ. Πολεοδομική Άδεια, Άδεια Οικοδομής κλπ) για τα έργα σύνδεσης καταβάλλεται κατά 50% από τον παραγωγό ΑΠΕ και κατά 50% από την ΑΗΚ, ως Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς (ΙΣΜ). Τα έργα σύνδεσης, μετά την κατασκευή τους, περιέχονται στην ιδιοκτησία του ΙΣΜ.

3. Κόστος επικουρικών υπηρεσιών.

Οι τεχνολογίες ΑΠΕ δεν χρεώνονται τέλη επικουρικών υπηρεσιών ούτε οποιοδήποτε κόστος που πιθανόν να προκύψει από τήρηση επιπρόσθετης εφεδρείας.

4. Τέλη Χρήσης Δικτύου και απώλειες

Οι τεχνολογίες ΑΠΕ δεν χρεώνονται Τέλη Χρήσης Δικτύου ούτε απώλειες. Το κόστος απωλειών δικτύου ανακτάται έμμεσα από τα Τέλη Χρήσης Δικτύου.

5. Παροχή Ενισχύσεων για Επενδύσεις για Βελτίωση της Ανταγωνιστικότητας και Διαχείριση των Αποβλήτων στις Γεωργικές Εκμεταλλεύσεις

Το Καθεστώς στοχεύει στην καθιέρωση ενισχύσεων για την ενθάρρυνση επενδύσεων για την κατασκευή έργων υποδομής, την εγκατάσταση του ανάλογου εξοπλισμού και την ορθολογιστική διαχείριση των χοιρολυμάτων/λυμάτων χοιροστασιών, βουστασιών, πτηνοσφαγείων και κοπριάς, ώστε να αποφεύγεται ο κίνδυνος ρύπανσης του περιβάλλοντος και ιδιαίτερα των υδροφόρων στρωμάτων (με την αντικατάσταση των πρόχειρων, ανεπαρκών και μη μονωμένων, συχνά μη αδειούχων χωμάτων δεξαμενών συγκέντρωσης), στην περιβαλλοντική αναβάθμιση των χοιροστασιών/ βουστασιών/ πτηνοσφαγείων (μείωση οχληρίας από κακοσμίες και μύγες) με την ταυτόχρονη βελτίωση της οικονομικής βιωσιμότητας των εκμεταλλεύσεων μέσω της δυνατότητας που παρέχεται για πώληση της πλεονάζουσας παραγόμενης ενέργειας.

Η ενίσχυση μπορεί να χορηγείται στο δικαιούχο σταδιακά σε δύο δόσεις, κατά την κατασκευή του έργου, με την υποχρέωση ότι με τη λειτουργία της μονάδας θα πληροί τις προϋποθέσεις για εξασφάλιση Άδειας Απόρριψης. Το ποσοστό της ενίσχυσης θα καλύπτει το 40% της επιλέξιμης δαπάνης στις μη μειονεκτικές περιοχές και το 50% στις μειονεκτικές περιοχές.

Το ανώτατο/κατώτατο όριο επιδότησης κατά εκμετάλλευση/μονάδα ανέρχεται:

(β) Πρόκειται για καθεστώς εθελοντικό ή υποχρεωτικό;

Τα καθεστώτα (1,5) είναι εθελοντικά.

Τα καθεστώτα (2, 3, 4) είναι υποχρεωτικά

(γ) Ποιος διοικεί το καθεστώς; (*Φορέας εκτέλεσης, εποπτεύουσα αρχή*)

Ο φορέας εκτέλεσης του καθεστώτος (1) είναι το Ειδικό Ταμείο, το οποίο δημιουργήθηκε βάση του Νόμου με τίτλο «Ο περί Προώθησης και Ενθάρρυνσης της Χρήσης Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και της Εξοικονόμησης Ενέργειας Νόμος του 2003. Σύμφωνα με το εν λόγω Νομοσχέδιο το καθεστώς των Σχεδίων Χορηγιών είναι κάτω από την εποπτεία του Υπουργού Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού.

Συγκεκριμένα ο Υπουργός έχει την εποπτεία της σύστασης της διαχειριστικής επιτροπής, της διαχείρισης και διοίκησης του Ταμείου καθώς και τις δραστηριότητες και πρόσωπα τα οποία θα τυγχάνουν επιδότησης ή χρηματοδότησης.

Φορέας εκτέλεσης των καθεστώτων (2), (3) και (4) είναι ο Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς ή ο Διαχειριστής Συστήματος Διανομής και εποπτεύουσα αρχή είναι η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου.

Φορέας εκτέλεσης του καθεστώτος 5 είναι ο Κυπριακός Οργανισμός Αγροτικών Πληρωμών και εποπτεύουσα αρχή το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος.

(δ) Ποια μέτρα έχουν ληφθεί για την εξασφάλιση της διαθεσιμότητας του αναγκαίου προϋπολογισμού/της αναγκαίας χρηματοδότησης για την επίτευξη του εθνικού στόχου;

Ένα μέτρο το οποίο μελετάται είναι η αύξηση του ενεργειακού τέλους, το οποίο συνεπάγεται αύξηση των εσόδων του Ειδικού Ταμείου. Το Ειδικό Ταμείο, όπως αναφέρθηκε και προηγουμένως αποτελεί το κυριότερο χρηματοδοτικό εργαλείο για την επίτευξη του εθνικού στόχου.

Η Υπηρεσία Ενέργειας εισηγήθηκε όπως το ενεργειακό τέλος αυξηθεί από 0,22 σεντς/KWh σε 0,44 σεντς/KWh. Η πρόταση της Υπηρεσίας Ενέργειας έχει ήδη εγκριθεί από το Υπουργικό Συμβούλιο και αναμένεται η έγκριση από τη Βουλή των Αντιπροσώπων.

Άλλο μέτρο το οποίο μελετάται είναι όπως τα έσοδα από τη δημοπράτηση των εκπομπών του διοξειδίου του άνθρακα (από το 2013 και μετά) ενσωματωθούν στον προϋπολογισμό του Ειδικού Ταμείου έτσι ώστε να χρησιμοποιηθούν για παροχή οικονομικών κινήτρων υπό μορφή κυβερνητικής χορηγίας ή/και επιδότησης στον τομέα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και της εξοικονόμησης ενέργειας.

(ε) Πώς αντιμετωπίζονται από το καθεστώς η μακροπρόθεσμη ασφάλεια και αξιοπιστία;

Καθεστώς 1

Μετά από αίτηση του ενδιαφερομένου και έγκριση της Επιτροπής Διαχείρισης του Ειδικού Ταμείου ΑΠΕ, μόνο για τις κιλοβατώρες που θα διοχετεύονται στο δίκτυο της ΑΗΚ, επιπλέον της τιμής που θα καταβάλλει η ΑΗΚ, θα δίδεται στον παραγωγό ηλεκτρισμού από ΑΠΕ επιδότηση από το Ειδικό Ταμείο ΑΠΕ, ανάλογα με το είδος των συστημάτων ΑΠΕ. Η διάρκεια της επιδότησης από το Ειδικό Ταμείο ΑΠΕ είναι

για τα πρώτα 15-20 χρόνια ανάλογα με το σχέδιο. Σε περίπτωση αναθεώρησης της τιμής που θα καταβάλλει η ΑΗΚ στον παραγωγό ΑΠΕ, το ύψος της επιδότησης θα αναπροσαρμόζεται, ώστε η ολική τιμή που θα προσφέρεται στον παραγωγό ΑΠΕ να παραμένει σταθερή κατά τη διάρκεια του σχετικού συμβολαίου μεταξύ παραγωγού ΑΠΕ και Ειδικού Ταμείου ΑΠΕ

Όσο αφορά τα καθεστώτα 2,3 και 4 επειδή είναι υποχρεωτικά, η μακροπρόθεσμη ασφάλεια και αξιοπιστία θεωρείται δεδομένη.

(στ) Αναθεωρείται το καθεστώς περιοδικώς; Τί είδος μηχανισμού ανάδρασης ή αναπροσαρμογής υπάρχει; Πώς έχει βελτιστοποιηθεί το καθεστώς μέχρι τώρα;

Τα σχέδια χορηγιών αναθεωρούνται στο τέλος κάθε έτους λαμβάνοντας υπόψη τις τεχνολογικές εξελίξεις, τις διαφοροποιήσεις του κόστους καθώς επίσης και την ανταπόκριση που επιδεικνύει το κοινό για την κάθε τεχνολογία.

Τα σχέδια παροχής χορηγιών εφαρμόστηκαν για πρώτη φορά το έτος 2004 και κάλυπταν την περίοδο 2004-2008 στα πλαίσια του πρώτου Σχεδίου Δράσης (2002-2010). Το έτος 2007 έγινε αναπροσαρμογή στο καθεστώς με την προσθήκη ακόμη μιας κατηγορίας στο σχέδιο χορηγιών, το οποίο αφορούσε την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από βιομάζα.

Στη συνέχεια λόγω του αυξανόμενου ενδιαφέροντος που είχε επιδειχθεί από το κοινό για επενδύσεις που αφορούν αξιοποίηση των ΑΠΕ, η Υπηρεσία Ενέργειας του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, σε συνεργασία με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, προχώρησε στην ετοιμασία Νέου Σχεδίου Δράσης για την περίοδο 2009-2013 καθώς και σε τροποποιήσεις στο Σχέδιο Παροχής Χορηγιών για την ίδια περίοδο.

Τα τρία νέα σχέδια έχουν εγκριθεί τόσο από τον Έφορο Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων όσο και από το Υπουργικό Συμβούλιο και δύο από αυτά έχουν τεθεί σε εφαρμογή από τις 23 Μαρτίου 2009. Το νέο σχέδιο παροχής επιδοτήσεων για ενθάρρυνση της ηλεκτροπαραγωγής από μεγάλες μονάδες ΑΠΕ έχει τεθεί σε εφαρμογή από τον Ιούλιο του 2009 μετά από την έγκριση των αρμόδιων Διευθύνσεων της ΕΕ .

Τα τρία αυτά Σχέδια αποτελούνται συνολικά από 21 κατηγορίες/υποκατηγορίες για παροχή χορηγιών.

Οι καινοτομίες του Νέου Σχεδίου (2009-2013) σε σχέση με το παλιό σχέδιο (2004-2008) για φυσικά και νομικά πρόσωπα είναι:

- Αύξηση της συνολικής τιμής πώλησης της παραγόμενης κιλοβατώρας από μικρά ΦΒ συστήματα δυναμικότητας μέχρι 20 KW τα οποία είναι ενωμένα με το δίκτυο από 20,5 σε 22,5 ευρώσέντ για 15 χρόνια για φυσικά πρόσωπα και οργανισμούς που δεν ασκούν οικονομική δραστηριότητα.

- Αύξηση του ποσοστού του μέγιστου ποσού χορηγίας για εγκατάσταση αντλίας θερμότητας με γεωεναλλάκτη για θέρμανση/ψύξη χώρων από 30% επί των επιλέξιμων δαπανών με μέγιστο ποσό χορηγίας τα €170.860 σε 40% επί των επιλέξιμων δαπανών με μέγιστο ποσό τα €200.000.

Οι καινοτομίες του Νέου Σχεδίου παροχής επιδοτήσεων για ενθάρρυνση της ηλεκτροπαραγωγής από μεγάλες μονάδες ΑΠΕ είναι:

- Εισαγωγή νέας κατηγορίας επενδύσεων για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ηλιοθερμικούς σταθμούς (συνολική τιμή πώλησης της παραγόμενης κιλοβατώρας τα 26 ευρώσέντ για 20 χρόνια).
- Επιχορήγηση φωτοβολταϊκών συστημάτων δυναμικότητας μέχρι και 150 KW, αντί μέχρι 20 KW που ίσχυε μέχρι σήμερα (συνολική τιμή πώλησης της παραγόμενης κιλοβατώρας τα 34 ευρώσέντ για 20 χρόνια).
- Αύξηση της συνολικής τιμής πώλησης της παραγόμενης κιλοβατώρας για φωτοβολταϊκά συστήματα δυναμικότητας μέχρι 20KW ενωμένα με το δίκτυο στα 36 ευρώσέντ για 20 χρόνια από τα 33,5 ευρώσέντ για 15 χρόνια που ίσχυε μέχρι σήμερα.
- Αύξηση της συνολικής τιμής πώλησης της παραγόμενης κιλοβατώρας από μεγάλα εμπορικά αιολικά συστήματα από 9,2 ευρώσέντ για 15 χρόνια στα 16,6 ευρώσέντ για 20 χρόνια.

Το τρέχον έτος έγιναν αναπροσαρμογές στο καθεστώς λαμβάνοντας υπόψη τις τεχνολογικές εξελίξεις, τις διαφοροποιήσεις του κόστους καθώς επίσης και την παγκόσμια οικονομική κρίση.

Οι τροποποιήσεις που έγιναν αφορούν τα ανώτατα όρια χορηγιών σε ορισμένες από τις κατηγορίες. Οι τιμή επιδότησης καθώς και η διάρκεια της επιδότησης δεν έχουν τροποποιηθεί.

Το καθεστώς 5 έχει ισχύ από το 2007 μέχρι το 2013.

(ζ) Διαφέρει η στήριξη ανάλογα με την τεχνολογία;

Η στήριξη για το καθεστώς 1 διαφέρει ανάλογα με την τεχνολογία, σε αντίθεση με τα καθεστώτα 2,3 και 4.

Στο καθεστώς 5 επιχορηγείται μόνο η εγκατάσταση συστήματος βιολογικής επεξεργασίας (αερόβιας ή/και αναερόβιας χώνευσης) με παραγωγή βιοαερίου και ηλεκτρικής ενέργειας, κομποστοποίησης/ συγκομποστοποίησης.

Οι διαφοροποιήσεις κατά τεχνολογία που παρατηρούνται στο καθεστώς 1 φαίνονται στους πιο κάτω πίνακες:

ΠΙΝΑΚΑΣ 1: ΣΧΕΔΙΟ ΧΟΡΗΓΙΩΝ ΓΙΑ ΕΝΘΑΡΡΥΝΣΗ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΤΩΝ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΓΙΑ ΦΥΣΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΣΤΟ ΒΑΘΜΟ ΠΟΥ ΔΕΝ ΑΣΚΟΥΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Α/Α	ΕΠΕΝΔΥΣΗ	ΧΟΡΗΓΙΑ/ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ/ ΤΙΜΗ/ΕΠΙΔΟΤΗΣΗ ΚΙΛΟΒΑΤΩΡΑΣ	ΠΟΣΟ ΧΟΡΗΓΙΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2010
ΦΒ	Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας		
ΦΒ1	Αιολικά Συστήματα		
ΦΒ1.1	Μικρά αιολικά συστήματα ηλεκτροπαραγωγής δυναμικότητας μέχρι 30kW	<p>Για φυσικά πρόσωπα, σχολικές εφορίες, καθώς και αγαθοεργά ιδρύματα, τους δήμους και τις κοινότητες και άλλους μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς στον βαθμό που δεν ασκούν οικονομική δραστηριότητα, η επιχορήγηση θα είναι 55% επί του επιλέξιμου προϋπολογισμού υπό τον περιορισμό των ανωτάτων επιλέξιμων δαπανών.</p> <p>Το μέγιστο ποσό χορηγίας είναι €50.000</p> <p>Τιμή πώλησης παραγόμενων KWh: Μόνο τιμή αγοράς από ΑΗΚ*. Δεν δίδεται άλλη ενίσχυση</p>	Δεν Εφαρμόζεται
ΦΒ4	Φωτοβολταϊκά Συστήματα (διάρκεια επιδότησης 15 χρόνια)		
ΦΒ4.1	Μικρά φωτοβολταϊκά συστήματα, δυναμικότητας μέχρι 20kW, ενωμένα με το δίκτυο.	Επιχορήγηση 0% στο αρχικό κόστος επένδυσης. Συνολική Τιμή πώλησης KWh = 38,3 σεντ/kWh επιδότηση=38,3 σεντ/kWh – (τιμή αγοράς ΑΗΚ)	Δεν Εφαρμόζεται
ΦΒ4.2	Αυτόνομα (μη ενωμένα με το δίκτυο) φωτοβολταϊκά συστήματα, συνολικής δυναμικότητας μέχρι 20kW, συνδυασμένα ή όχι με άλλα συστήματα παραγωγής ενέργειας από ΑΠΕ.	<p>Για τα νοικοκυριά, φυσικά πρόσωπα, σχολικές εφορίες, καθώς και αγαθοεργά ιδρύματα, τους δήμους και τις κοινότητες και άλλους μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς στον βαθμό που δεν ασκούν οικονομική δραστηριότητα, η επιχορήγηση θα είναι 55% επί του επιλέξιμου προϋπολογισμού υπό τον περιορισμό των ανωτάτων επιλέξιμων δαπανών.</p> <p>Το μέγιστο ποσό χορηγίας είναι €44.000</p>	Δεν Εφαρμόζεται

ΠΙΝΑΚΑΣ 2: ΣΧΕΔΙΟ ΧΟΡΗΓΙΩΝ ΓΙΑ ΕΝΘΑΡΡΥΝΣΗ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΤΩΝ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΓΙΑ ΦΥΣΙΚΑ ΚΑΙ ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΦΟΡΕΙΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ ΠΟΥ ΑΣΚΟΥΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Α/Α	ΕΠΕΝΔΥΣΗ	Χορηγία ανά Μορφή Ενίσχυσης	
		Περιφερειακή Ενίσχυση	Ενίσχυση de minimis/ Ειδική Χορηγία
NB1	Μικρά αιολικά συστήματα ηλεκτροπαραγωγής		
	NB1.1 Μικρά αιολικά συστήματα για ηλεκτροπαραγωγή δυναμικότητας μέχρι 30kW	15% ή 25% ή 35% επί του επιλέξιμου προϋπολογισμού, ανάλογα με την κατηγορία της επιχείρησης (μεγάλη, μεσαία, μικρή). Το μέγιστο ποσό χορηγίας είναι €45.000 ανά μονάδα.	40% επί του επιλέξιμου προϋπολογισμού υπό τον περιορισμό των ανωτάτων επιλέξιμων δαπανών. Το μέγιστο ποσό χορηγίας είναι €45.000 ανά μονάδα.
	NB1.2 Ανεμόμυλοι για άντληση νερού	15% ή 25% ή 35% επί του επιλέξιμου προϋπολογισμού, ανάλογα με την κατηγορία της επιχείρησης (μεγάλη, μεσαία, μικρή). Το μέγιστο ποσό χορηγίας είναι €20.000 ανά μονάδα.	40% επί του επιλέξιμου προϋπολογισμού υπό τον περιορισμό των ανωτάτων επιλέξιμων δαπανών. Το μέγιστο ποσό χορηγίας είναι €20.000 ανά μονάδα.
NB3	Φωτοβολταϊκά συστήματα		
	NB3.1 Φωτοβολταϊκά συστήματα ενωμένα με το δίκτυο του παροχέα ηλεκτρικής ενέργειας, δυναμικότητας μέχρι 20kW	-	Σημ. Η εν λόγω κατηγορία λειτουργεί κάτω από το <u>Σχέδιο Ηλεκτροπαραγωγής από μεγάλα εμπορικά αιολικά, ηλιοθερμικά, φωτοβολταϊκά και συστήματα εκμετάλλευσης βιομάζας</u> . Η Συνολική Τιμή Πώλησης kWh είναι 36 σεντ/KWh για 20 χρόνια Περισσότερες λεπτομέρειες αναφέρονται στο πιο πάνω σχέδιο.
	NB3.2 Αυτόνομα (μη ενωμένα με το δίκτυο του παροχέα ηλεκτρικής ενέργειας) φωτοβολταϊκά συστήματα, μέχρι 20kW	15% ή 25% ή 35% επί του επιλέξιμου προϋπολογισμού, ανάλογα με την κατηγορία της επιχείρησης (μεγάλη, μεσαία, μικρή).	40% επί του επιλέξιμου προϋπολογισμού υπό τον περιορισμό των ανωτάτων επιλέξιμων δαπανών.
	NB3.3 Αυτόνομα φωτοβολταϊκά συστήματα άντλησης νερού μέχρι 20kW	Το μέγιστο ποσό χορηγίας είναι €50.000 ανά μονάδα.	Το μέγιστο ποσό χορηγίας είναι €32.000 ανά μονάδα.

NB4	Αφαλάτωση με χρήση ΑΠΕ		
	Αφαλάτωση με χρήση ΑΠΕ	15% ή 25% ή 35% επί του επιλέξιμου προϋπολογισμού, ανάλογα με την κατηγορία της επιχείρησης (μεγάλη, μεσαία, μικρή). Το μέγιστο ποσό χορηγίας είναι €50.000 ανά μονάδα .	40% χορηγία επί του επιλέξιμου προϋπολογισμού υπό τον περιορισμό των ανωτάτων επιλέξιμων δαπανών. Το μέγιστο ποσό χορηγίας είναι €50.000 ανά μονάδα .
NB5	Υδροηλεκτρικά Συστήματα		
	NB5.1 Μικρά υδροηλεκτρικά έργα σε ποταμούς και γενικά σε υδατορεύματα. NB5.2 Μικρά υδροηλεκτρικά έργα σε υφιστάμενα υδραυλικά δίκτυα.	15% ή 25% ή 35% επί του επιλέξιμου προϋπολογισμού, ανάλογα με την κατηγορία της επιχείρησης (μεγάλη, μεσαία, μικρή). Το μέγιστο ποσό χορηγίας είναι €50.000 ανά μονάδα .	40% επί του επιλέξιμου προϋπολογισμού υπό τον περιορισμό των ανωτάτων επιλέξιμων δαπανών. Το μέγιστο ποσό χορηγίας είναι €50.000 ανά μονάδα .
NB6	Ηλεκτροπαραγωγή από ΑΠΕ		
	ΟΛΕΣ ΟΙ ΑΛΛΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ	-	-

ΠΙΝΑΚΑΣ 3: ΣΧΕΔΙΟ ΧΟΡΗΓΙΩΝ ΓΙΑ ΕΝΘΑΡΡΥΝΣΗ ΤΗΣ ΗΛΕΚΤΡΟΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΑΠΟ ΜΕΓΑΛΑ ΕΜΠΟΡΙΚΑ ΑΙΟΛΙΚΑ, ΗΛΙΟΘΕΡΜΙΚΑ ΚΑΙ ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΪΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ, ΤΗΝ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΒΙΟΜΑΖΑΣ

NMA	Μεγάλα αιολικά συστήματα ηλεκτροπαραγωγής			
	NMA1 Μεγάλα εμπορικά συστήματα	Επιχορήγηση 0%, Μόνο επιδότηση της παραγόμενης ενέργειας για τα πρώτα 20 χρόνια λειτουργίας του συστήματος	€0,166/KWh (Επιδότηση= 0,166 -τιμή αγοράς ΑΗΚ)	Περιβαλλοντική
NMΦ	Μεγάλα & Μικρά φωτοβολταϊκά συστήματα ηλεκτροπαραγωγής			
	NMΦ1 Μεγάλα εμπορικά φωτοβολταϊκά συστήματα, δυναμικότητας από 21 μέχρι 150KW, ενωμένα με το δίκτυο του παροχέα ηλεκτρικής ενέργειας.	Επιχορήγηση 0%, Μόνο επιδότηση της παραγόμενης ενέργειας για τα πρώτα 20 χρόνια λειτουργίας του συστήματος	€0,34/KWh (Επιδότηση= 0,34 -τιμή αγοράς ΑΗΚ)	Περιβαλλοντική
	NMΦ2 Μικρά εμπορικά φωτοβολταϊκά συστήματα, δυναμικότητας μέχρι 20KW, ενωμένα με το δίκτυο του παροχέα ηλεκτρικής ενέργειας.	Επιχορήγηση 0%, Μόνο επιδότηση της παραγόμενης ενέργειας για τα πρώτα 20 χρόνια λειτουργίας του συστήματος	€0,36/KWh (Επιδότηση= 0,36 -τιμή αγοράς ΑΗΚ)	Περιβαλλοντική
NMH	Μεγάλα ηλιοθερμικά συστήματα ηλεκτροπαραγωγής			
	NMH1 Μεγάλα εμπορικά ηλιοθερμικά συστήματα ενωμένα με το δίκτυο του παροχέα ηλεκτρικής ενέργειας.	Επιχορήγηση 0%, Μόνο επιδότηση της παραγόμενης ενέργειας για τα πρώτα 20 χρόνια λειτουργίας του συστήματος	€0,26/KWh (Επιδότηση=0,26 -τιμή αγοράς ΑΗΚ)	Περιβαλλοντική
NBH	Αξιοποίηση Βιομάζας και βιοαερίου εκλούμενου από χώρους Υγειονομικής ταφής απορριμμάτων			
	BH1 Παραγωγή ηλεκτρισμού από	Επιχορήγηση 0%, Μόνο επιδότηση της	€0,135/KWh	

	αξιοποίηση βιομάζας	παραγόμενης ενέργειας. για τα πρώτα 20 χρόνια λειτουργίας συστήματος του	(Επιδότηση=0,1179 + 0,0171 πριμοδότηση* - τιμή αγοράς ΑΗΚ+)	Περιβαλλοντική
	ΒΗ2 Παραγωγή ηλεκτρισμού αξιοποίηση από ΧΥΤΑ από βιοαερίου	Επιχορήγηση 0%, Μόνο επιδότηση της παραγόμενης ενέργειας. για τα πρώτα 20 χρόνια λειτουργίας συστήματος του	€0,1145/KWh (Επιδότηση=0,0974 + 0,0171 πριμοδότηση** - τιμή αγοράς ΑΗΚ)	Περιβαλλοντική

(η) Ποιες είναι οι αναμενόμενες επιπτώσεις από άποψη παραγωγής ενέργειας;

Τα καθεστώτα στήριξης έχει αποδειχθεί μέχρι σήμερα ότι επηρεάζουν θετικά την παραγωγή ενέργειας. Η ύπαρξη των καθεστώτων στήριξης αποτελεί εγγύηση σταθερότητας για τον επενδυτή ο οποίος προχωρεί με μεγαλύτερη ευκολία στην υλοποίηση της επένδυσής του, σε αντίθεση με τις περιπτώσεις όπου δεν υπάρχουν καθεστώτα στήριξης τα οποία μπορεί να επωφεληθεί ο επενδυτής.

(θ) Εξαρτάται η στήριξη από την πλήρωση κριτηρίων ενεργειακής απόδοσης;

Κατά τη διάρκεια της αξιολόγησης της αίτησης που υποβάλλεται για να τύχει οικονομικής στήριξης από το καθεστώς 1, ένα από τα κριτήρια που λαμβάνεται υπόψη είναι η αξιοπιστία και η ενεργειακή απόδοση της τεχνολογίας. Η βαρύτητα του κριτηρίου αυτού είναι πολύ μεγάλη γιατί παίρνει το 55% της συνολικής βαθμολογίας. Οι αιτήσεις για να εξασφαλίσουν έγκριση και να τύχουν οικονομικής στήριξης πρέπει να λάβουν τουλάχιστο το 50% του συντελεστή βαρύτητας του κάθε κριτηρίου.

Τα κριτήρια αξιολόγησης της αίτησης, καθώς και τα ποσοστά βαρύτητας κάθε κριτηρίου κοινοποιούνται με κάθε Σχέδιο Χορηγιών. Τα Σχέδια Χορηγιών δημοσιεύονται στην ιστοσελίδα του Ιδρύματος Ενέργειας Κύπρου (www.cie.org.cy).

(ι) Πρόκειται για υφιστάμενο μέτρο; Είναι δυνατόν να αναφερθεί η σχετική εθνική νομοθεσία;

Τα μέτρα είναι όλα υφιστάμενα μέτρα. Η εθνική νομοθεσία σχετικά με το καθεστώς 1 είναι «Ο περί Προώθησης και Ενθάρρυνσης της Χρήσης Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και της Εξοικονόμησης Ενέργειας Νόμος του 2003» (33Ι/2003) και για τα καθεστώτα 2,3 και 4 είναι το άρθρο Τ16.7.2.2 της Έκδοσης 2.0.0 των Κανόνων Μεταφοράς και Διανομής.

Η νομική βάση του καθεστώτος 5 είναι το Άρθρο 20 (b) (i) και 26 του Κανονισμού (Ε.Ε.) 1698/2005, το Άρθρο 17 του Κανονισμού (ΕΕ) 1974/2006 και Παράρτημα II, σημείο 5.3.1.2.1. Η εφαρμογή του Καθεστώτος πλαισιώνεται/υποστηρίζεται από την πιο κάτω εναρμονισμένη Νομοθεσία:

Νόμοι του 2002 μέχρι 2006 (Αρ. 106(I)/ 2002, Αρ. 160(I)/ 2005, Αρ. 76(I)/ 2006) «Περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών».

Νόμος 140(I)/ 2005 «Ο περί Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμος».

Νόμος 56(I)/ 2003 «Περί της ολοκληρωμένης πρόληψης και ελέγχου της ρύπανσης» και η

Ευρω αϊκή Οδηγία 96/61/ΕΚ.

(ια) Πρόκειται για προγραμματισμένο καθεστώς; Πότε θα τεθεί σε λειτουργία;

Τα καθεστώτα βρίσκονται ήδη σε εφαρμογή.

(ιβ) Ποιες είναι οι ημερομηνίες έναρξης και περάτωσης (διάρκεια) που ορίζονται για ολόκληρο το καθεστώς;

Το καθεστώς 1 ισχύει για την περίοδο 2009-2013 με δικαίωμα περάτωσης των επενδύσεων μέχρι το 2015, ενώ για τα καθεστώτα 2,3 και 4 δεν έχει οριστεί ημερομηνία ή προθεσμία λήξης.

Το καθεστώς 5 έχει ισχύ από το 2007 μέχρι το 2013

(ιγ) Υπάρχουν ελάχιστα και μέγιστα μεγέθη επιλέξιμου συστήματος;

Σχετικά με το καθεστώς 1 υπάρχουν μέγιστα μεγέθη επιλέξιμου συστήματος και αφορά τα φωτοβολταϊκά συστήματα, όπου η μέγιστη συνολική εγκατεστημένη ισχύ ενός συστήματος ανά αιτητή δεν πρέπει να ξεπερνά τα 150KW στο Σχέδιο της Ηλεκτροπαραγωγής από Μεγάλα Συστήματα ΑΠΕ και τα 20kW στα Σχέδια Χορηγιών για τα Φυσικά και Νομικά Πρόσωπα που ασκούν και δεν ασκούν οικονομική δραστηριότητα.

Πρόσθετα, στα Σχέδια Χορηγιών για τα Φυσικά και Νομικά Πρόσωπα που ασκούν και δεν ασκούν οικονομική δραστηριότητα τα αιολικά συστήματα δεν πρέπει να ξεπερνούν τα 30kW ανά αιτητή.

Τα καθεστώτα 2,3 και 4 εφαρμόζονται για όλες τις τεχνολογίες ΑΠΕ χωρίς οποιουδήποτε περιορισμούς (νοούμενου ότι έχει εγκριθεί η αίτηση για σύνδεση στο δίκτυο).

Στο καθεστώς 5 επιχορηγείται μόνο η εγκατάσταση συστήματος βιολογικής επεξεργασίας (αερόβιας ή/και αναερόβιας χώνευσης) με παραγωγή βιοαερίου και ηλεκτρικής ενέργειας, κομποστοποίησης/ συγκομποστοποίησης με τους ακόλουθους όρους: στην περίπτωση όπου μία κτηνοτροφική εκμετάλλευση παράγει περισσότερη ενέργεια από την ενέργεια που μπορεί να χρησιμοποιηθεί στη μονάδα, κρίνεται σκόπιμο και ορθολογικό όπως η πλεονάζουσα ποσότητα πωλείται για σκοπούς εξοικονόμησης ενέργειας. Οι συμμετέχοντες στο Καθεστώς 5 έχουν δικαίωμα πώλησης της παραγόμενης ενέργειας και της κομπόστας νοουμένου ότι:

α) τα ακαθάριστα έσοδα που προκύπτουν από την πώληση της ενέργειας και της κομπόστας δεν θα ξεπερνούν το 5% της συνολικής ακαθάριστης προσόδου της εκμετάλλευσης και

β) το σύνολο της ενέργειας και της κομπόστας το οποίο διατίθεται εκτός εκμετάλλευσης δεν υπερβαίνει το 45% της συνολικής παραγόμενης ενέργειας και κομπόστας.

(ιδ) Είναι δυνατόν το ίδιο έργο να λαμβάνει ενίσχυση από περισσότερα από ένα μέτρα ενίσχυσης; Ποιων μέτρων είναι δυνατή η σώρευση;

Οι ενισχύσεις του καθεστώτος 1 δεν μπορούν να σωρευθούν με άλλες δημόσιες ενισχύσεις, ή με ενισχύσεις από κοινοτικούς πόρους, για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες. Δικαιούχοι που έτυχαν οποιασδήποτε χορηγίας από άλλο Σχέδιο για τα ίδια μηχανήματα και εξοπλισμό δεν δικαιούνται να υποβάλουν αίτηση.

Αιτήσεις για επενδυτικές προτάσεις που έχουν σχέση με τα ίδια υλικά/εξοπλισμό για τα οποία παραχωρήθηκε ήδη χορηγία με βάση το παρόν Σχέδιο δεν γίνονται δεκτές ούτε μπορούν να επιχορηγηθούν. Η τυχόν χορηγία που θα παραχωρηθεί για διαφορετικά υλικά/εξοπλισμό, υπολογίζεται με βάση το συνολικό ύψος των επενδύσεων οι οποίες εμπίπτουν στις πρόνοιες και τους περιορισμούς του παρόντος Σχεδίου.

Μπορεί όμως ένα έργο ΑΠΕ να λάβει οικονομική ενίσχυση από τα καθεστώτα 2,3 και 4 και παράλληλα να ενταχθεί στο Σχέδιο Χορηγιών του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού που περιγράφονται στο καθεστώς 1.

(ιε) Υπάρχουν περιφερειακά/τοπικά συστήματα; Εάν ναι, να αναλυθούν με χρήση των ίδιων κριτηρίων.

Περιφερειακή Ενίσχυση

Η μία μορφή ενίσχυσης που εφαρμόζεται στο Σχέδιο Παροχής Χορηγιών για φυσικά και νομικά πρόσωπα που ασκούν οικονομική δραστηριότητα είναι η Περιφερειακή, σύμφωνα με τον χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων και τις Κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα 2007-2013 (Κρατική ενίσχυση N814/2006—Κύπρος) και τον ορισμό των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων (Επίσημη Εφημερίδα Ευρωπαϊκής Ένωσης αριθ. L124 της 20/05/2003 σ.0036-0041).

Περιφερειακή ενίσχυση δεν μπορούν να λάβουν:

- οι επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον κλάδο της αλιείας και υδατοκαλλιέργειας.

- οι επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην πρωτογενή παραγωγή γεωργικών προϊόντων που παρατίθενται στο παράρτημα 1 της Συνθήκης για την Ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (Συνθήκη ΕΚ).

- οι επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην παρασκευή και παραγωγή προϊόντων που αποτελούν απομίμηση ή υποκατάστατο του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων, όπως αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 του Κανονισμού (ΕΟΚ) αριθμός 1898/87.

- οι επιχειρήσεις που θεωρούνται προβληματικές κατά την έννοια του άρθρου 1(7) του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 800/2008. Για τους σκοπούς του του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 800/2008, μια ΜΜΕ θεωρείται προβληματική επιχείρηση όταν πληροί τους ακόλουθους όρους:

- ο αν πρόκειται για εταιρεία περιορισμένης ευθύνης, εφόσον έχει απολεσθεί πάνω από το μισό του εγγεγραμμένου της κεφαλαίου και άνω του ενός τετάρτου του κεφαλαίου αυτού έχει απολεσθεί κατά τη διάρκεια των δώδεκα τελευταίων μηνών, ή

- ο αν πρόκειται για εταιρεία στην οποία τουλάχιστον ορισμένα μέλη έχουν απεριόριστη ευθύνη για τα χρέη της εταιρείας, εφόσον έχει απολεσθεί πάνω από το μισό του κεφαλαίου της, όπως εμφανίζεται στους λογαριασμούς της εταιρείας, και πάνω από το ένα τέταρτο αυτού του κεφαλαίου έχει απολεσθεί κατά τη διάρκεια των δώδεκα τελευταίων μηνών, ή

- ο ανεξάρτητα από τη μορφή της εταιρείας, εφόσον η σχετική επιχείρηση πληροί τις προϋποθέσεις της εγχώριας νομοθεσίας ώστε να υπαχθεί σε συλλογική πτωχευτική διαδικασία.

Σημειώνεται ότι σύμφωνα με την παράγραφο 7 του άρθρου 1 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 800/2008, οι Μικρές και Μεσαίες επιχειρήσεις που έχουν συσταθεί από χρόνο μικρότερο της τριετίας δεν θεωρούνται προβληματικές αναφορικά με το εν λόγω διάστημα, εκτός εάν η επιχείρηση πληροί τις προϋποθέσεις της νομοθεσίας της Κυπριακής Δημοκρατίας ώστε να υπαχθεί σε συλλογική πτωχευτική διαδικασία.

- επιχειρήσεις που αποτελούν αντικείμενο εκκρεμούσας διαταγής ανάκτησης μετά από προηγούμενη απόφαση της Επιτροπής με την οποία ενίσχυση κηρύσσεται παράνομη και ασυμβίβαστη με την κοινή αγορά, όπως προβλέπει το άρθρο 1(6) του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 800/2008.

Οι ενισχύσεις κάτω από αυτή την κατηγορία βασίζονται στον Κανονισμό ΕΚ αριθ. 800/2008 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 6^{ης} Αυγούστου 2008 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την κοινή αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης (Γενικός Κανονισμός Απαλλαγής κατά κατηγορία) (ΕΕ L 214 της 9/8/2008, σ.3). Οι ορισμοί και έννοιες που αναφέρονται στο παρόν Σχέδιο έχουν την ίδια έννοια με τον εν λόγω κανονισμό.

Η Περιφερειακή ενίσχυση είναι υφιστάμενο μέτρο με ισχύ για τα έτη 2009-2013 και με τους ίδιους περιορισμούς που δόθηκαν για το ερώτημα 4.3. (iv)

Ερωτήματα ειδικά για την οικονομική ενίσχυση σε επενδύσεις:

- (α) Τι παρέχεται μέσω του καθεστώτος; (επιδότησεις, επιδοτήσεις κεφαλαίου, χαμηλότοκα δάνεια, φορολογική εξαίρεση ή μείωση, επιστροφή φόρου)

Η οικονομική ενίσχυση του καθεστώτος 1 έχει την μορφή:

- (i) παροχής χορηγίας επί της κεφαλαιουχικής δαπάνης ή/και
(ii) πώλησης και επιδότησης της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας από εφαρμογές ΑΠΕ. Για την δεύτερη περίπτωση, η ΑΗΚ αγοράζει την παραγόμενη ηλεκτρική ενέργεια σε καθορισμένη τιμή (καθορίζεται από την ΡΑΕΚ) και η επιδότηση (η διαφορά μεταξύ της τιμής που πληρώνει η ΑΗΚ και της συνολικής τιμής πώλησης της κιλοβατώρας) καταβάλλεται από το Ειδικό Ταμείο.

Πρόσθετα όπως αναφέρθηκε ήδη και στο σημείο 4.3.(α) στο καθεστώς 2 τα έργα σύνδεσης επιδοτούνται κατά ποσοστό 50%. Το υπόλοιπο 50% του κόστους καταβάλλεται από την ΑΗΚ(ΙΣΜ).

Η οικονομική ενίσχυση του καθεστώτος 5 έχει τη μορφή χορηγίας επί της κεφαλαιουχικής δαπάνης. Η εγκατάσταση Συστήματος Βιολογικής Επεξεργασίας (αερόβιας ή/και αναερόβιας χώνευσης) με παραγωγή βιοαερίου και ηλεκτρικής ενέργειας, κομποστοποίησης/ συγκομποστοποίησης, επιχορηγείται με ανώτατο ποσό επιδότησης €400.000 και κατώτατο €40.000. Τα ακριβή κατά ενότητα ανώτατα όρια μπορούν να οριστούν με βάση σχετικά NORMS, αναλόγως της προτεινόμενης μεθοδολογίας, εφόσον υπάρχουν ιστορικά στοιχεία κόστους για την συγκεκριμένη μέθοδο/τεχνολογία και θα αναθεωρούνται σε τακτά χρονικά διαστήματα.

Σημειώνεται ότι η ΡΑΕΚ, μέσα στα πλαίσια της εξέτασης του τρόπου ενσωμάτωσης και συμμετοχής των ΑΠΕ στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, που αναφέρεται στην Σελ.49 - Παρ. (ε), επανεξετάζει το ζήτημα αυτό με σκοπό τον επανακαθορισμό του στη βάση της οριακής τιμής της αγοράς, με στόχο την ίση μεταχείριση των προμηθευτών και την αποφυγή των οποιωνδήποτε στρεβλώσεων στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας.

- (β) Ποιος μπορεί να είναι δικαιούχος αυτού του καθεστώτος; Είναι εξειδικευμένο για ορισμένη(ες) τεχνολογία(ες);

Οι δικαιούχοι σχετικά με το καθεστώς 1 διαφέρουν ανάλογα με την κατηγορία του σχεδίου και περιγράφονται πιο κάτω:

Δικαιούχοι για την επένδυση που αναφέρεται στο κεφάλαιο οικονομικής στήριξης 4.3.(α).1.Α είναι οι εξής:

Για να υποβληθεί αίτηση πρέπει οι δικαιούχοι να μην έχουν πτωχεύσει, ούτε να τελούν υπό πτώχευση, να μην διώκονται ποινικά και να πληρούν τις ακόλουθες προϋπόθεσης επιλεξιμότητας:

- Φυσικά πρόσωπα, στον βαθμό που δεν ασκούν οικονομική δραστηριότητα τα οποία ζουν μόνιμα στις περιοχές που είναι υπό τον έλεγχο της Κυπριακής Δημοκρατίας.
- Οργανισμοί παροχής υπηρεσιών υπέρ του κοινωνικού συνόλου και άλλων υπηρεσιών κοινωνικού ή ατομικού χαρακτήρα (σχολικές εφορίες, αγαθοεργά ιδρύματα, μοναστήρια, εκκλησίες, δήμοι, κοινότητες, κρατικές υπηρεσίες κτλ) που δραστηριοποιούνται στις περιοχές που είναι υπό τον έλεγχο της Κυπριακής Δημοκρατίας, στον βαθμό που δεν ασκούν οικονομική δραστηριότητα.

Δικαιούχοι για την επένδυση που αναφέρεται στο κεφάλαιο οικονομικής στήριξης 4.3.(α).1.Β είναι οι εξής:

Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που ασκεί οικονομική δραστηριότητα έχει δικαίωμα υποβολής αίτησης. Για να υποβληθεί αίτηση πρέπει οι δικαιούχοι να μην έχουν πτωχεύσει, ούτε να τελούν υπό πτώχευση, να μην διώκονται ποινικά και να δραστηριοποιούνται στις περιοχές που είναι υπό τον έλεγχο της Κυπριακής Δημοκρατίας

Με το παρόν Σχέδιο εφαρμόζονται δύο μορφές ενισχύσεων, η Περιφερειακή ενίσχυση και η ενίσχυση Ήσσονος Σημασίας (*de minimis*).

Δικαιούχοι Περιφερειακής Ενίσχυσης

Περιφερειακή ενίσχυση δεν μπορούν να λάβουν:

- οι επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον κλάδο της αλιείας και υδατοκαλλιέργειας.
- οι επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην πρωτογενή παραγωγή γεωργικών προϊόντων που παρατίθενται στο παράρτημα 1 της Συνθήκης για την Ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (Συνθήκη ΕΚ).
- οι επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην παρασκευή και παραγωγή προϊόντων που αποτελούν απομίμηση ή υποκατάστατο του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων, όπως αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 του Κανονισμού (ΕΟΚ) αριθμός 1898/87.
- οι επιχειρήσεις που θεωρούνται προβληματικές κατά την έννοια του άρθρου 1(7) του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 800/2008. Για τους σκοπούς του του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 800/2008, μια ΜΜΕ θεωρείται προβληματική επιχείρηση όταν πληροί τους ακόλουθους όρους:
 - αν πρόκειται για εταιρεία περιορισμένης ευθύνης, εφόσον έχει απολεσθεί πάνω από το μισό του εγγεγραμμένου της κεφαλαίου και άνω του ενός τετάρτου του κεφαλαίου αυτού έχει απολεσθεί κατά τη διάρκεια των δώδεκα τελευταίων μηνών, ή
 - αν πρόκειται για εταιρεία στην οποία τουλάχιστον ορισμένα μέλη έχουν απεριόριστη ευθύνη για τα χρέη της εταιρείας, εφόσον έχει απολεσθεί πάνω από το μισό του κεφαλαίου της, όπως εμφανίζεται στους λογαριασμούς της εταιρείας, και πάνω από το ένα τέταρτο αυτού του κεφαλαίου έχει απολεσθεί κατά τη διάρκεια των δώδεκα τελευταίων μηνών, ή
 - ανεξάρτητα από τη μορφή της εταιρείας, εφόσον η σχετική επιχείρηση πληροί τις προϋποθέσεις της εγχώριας νομοθεσίας ώστε να υπαχθεί σε συλλογική πτωχευτική διαδικασία.

Για όλες τις κατηγορίες για επενδύσεις που θα πραγματοποιούνται εντός του χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων, ο κάθε αιτητής έχει το δικαίωμα να επιλέξει την μορφή ενίσχυσης που επιθυμεί να λάβει, νοουμένου ότι πληρεί όλα τα κριτήρια και προϋποθέσεις που καθορίζονται σε αυτή.

Δικαιούχοι ενίσχυσης de minimis

Ο Κανονισμός *de minimis* δεν εφαρμόζεται:

- προς επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους τομείς της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας,
- προς επιχειρήσεις που ασχολούνται με την πρωτογενή παραγωγή γεωργικών προϊόντων,
- για απόκτηση οχημάτων οδικών εμπορευματικών μεταφορών οι οποίες χορηγούνται σε επιχειρήσεις που εκτελούν οδικές εμπορευματικές μεταφορές για λογαριασμό τρίτων,
- για επιχειρήσεις που θεωρούνται προβληματικές κατά την έννοια των κοινοτικών κατευθυντήριων γραμμών όσον αφορά τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και αναδιάρθρωση προβληματικών ενισχύσεων (ΕΕ C 244 της 11/10/2005, σ.2). Σημειώνεται ότι ο ορισμός αυτός έχει ευρύτερη έννοια από ότι ο αντίστοιχος στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 800/2008.

Δικαιούχοι Ειδικής Χορηγίας

Νομικά ή Φυσικά πρόσωπα που ασκούν οικονομική δραστηριότητα αλλά δεν νοθεύουν τον ανταγωνισμό σε βαθμό επηρεασμού των συναλλαγών θα λαμβάνουν αποκλειστικά την Ειδική Χορηγία.

Δικαιούχοι για την επένδυση που αναφέρεται στο κεφάλαιο οικονομικής στήριξης 4.3.(α).1.Γ είναι κάθε **επιχείρηση**, δηλαδή κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, δημόσιου ή ιδιωτικού δικαίου, ή σύνολο ή ένωση προσώπων, με ή χωρίς νομική προσωπικότητα, που αναπτύσσει οικονομική δραστηριότητα (όπως ορίζεται σύμφωνα με το κοινοτικό δίκαιο ανταγωνισμού). Δηλαδή η έννοια της επιχείρησης δεν περιορίζεται σε μία εταιρία ή ένα φυσικό ή νομικό πρόσωπο που ασκεί οικονομική δραστηριότητα αλλά δυνατό να περιλαμβάνει ένα όμιλο εταιριών ή διάφορες οικονομικές μονάδες/φυσικά πρόσωπα, που ενεργούν από κοινού ως μία ενιαία οικονομική οντότητα. Για να υποβληθεί αίτηση, πρέπει οι δικαιούχοι να μην έχουν πτωχεύσει, ούτε να τελούν υπό πτώχευση και να μην διώκονται ποινικά.

Στο καθεστώς 5 δικαίωμα συμμετοχής έχουν όλα τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα ιδιοκτήτες χοιροστασίων, βουστασίων και πτηνοσφαγείων για επεξεργασία των χοιρολυμάτων, λυμάτων βουστασίων/ αρμεκτηρίων, πτηνοσφαγείων και της κοπριάς με αερόβια βιολογική επεξεργασία, αναερόβια βιολογική επεξεργασία σε συνδυασμό με παραγωγή βιοαερίου και ηλεκτρικής ενέργειας, κομποστοποίηση-συγκομποστοποίηση.

- (γ) Λαμβάνονται αιτήσεις συνεχώς και επιδοτούνται, ή πραγματοποιούνται περιοδικά προσκλήσεις υποβολής αιτήσεων; Εάν η διαδικασία είναι περιοδική, να περιγραφούν η συχνότητα και οι όροι.

Τα σχέδια του καθεστώ 1 κλείνουν κάθε έτος για λογιστικούς λόγους και ανοίγουν ξανά μετά από τις απαραίτητες εγκρίσεις από τον Έφορο Κρατικών Ενισχύσεων και από το Υπουργικό Συμβούλιο. Η διαδικασία που αφορά τα καθεστώτα 2,3 και 4 είναι συνεχής και μόνιμη.

Ερωτήματα ειδικά για τα εμπορεύσιμα πιστοποιητικά:

Δεν εφαρμόζεται στην περίπτωση της Κύπρου

Ερωτήματα ειδικά για την παροχή με σταθερό τιμολόγιο:

(α) Ποιοι είναι οι όροι για να γίνεται η τιμολόγηση με σταθερό τιμολόγιο;

Οι όροι που πρέπει να ικανοποιούνται είναι οι ακόλουθοι:

- Ο αιτητής πρέπει να είναι δικαιούχος
- Οι ενδιαφερόμενοι αιτητές θα πρέπει να υποβάλουν αίτηση κατά την περίοδο που ανακοινώνεται προς την Επιτροπή του Ειδικού Ταμείου στο ειδικά διαμορφωμένο έντυπο. Η αίτηση θα πρέπει να συνοδεύεται από όλα τα απαραίτητα δικαιολογητικά όπως αυτά καθορίζονται στα σχετικά έντυπα αίτησης.
- Η αίτηση πρέπει να λάβει τουλάχιστο το 50% της βαθμολογίας κάθε κριτηρίου για να είναι δυνατή η έγκρισή της από την Επιτροπή του Ειδικού Ταμείου
- Ο αιτητής θα πρέπει λάβει την τελική έγκριση από την Επιτροπή
- Ο αιτητής θα πρέπει να υπογράψει σύμβαση με την Επιτροπή Διαχείρισης του Ειδικού Ταμείου

Πρόσθετα πρέπει να ικανοποιούνται οι τεχνικές προδιαγραφές που καθορίζονται στην σύμβαση του ενδιαφερόμενου αιτητή με την ΑΗΚ.

(β) Υπάρχει οροφή όσον αφορά τη συνολική ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται ετησίως ή την εγκατεστημένη δυναμικότητα που υπόκειται στο τιμολόγιο;

Ναι υπάρχουν όρια.

Τα όρια για τη συνολική εγκατεστημένη δυναμικότητα αναλύονται στο επόμενο ερώτημα.

Για τη συνολική παραγωγή υπάρχει μόνο το ακόλουθο όριο για τα αιολικά συστήματα δυναμικότητας > 30kW: σε περίπτωση που ο μέσος όρος παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ένα αιολικό πάρκο κατά τη διάρκεια μίας τετραετίας ξεπερνά τις 1750kWh τον κάθε χρόνο, τότε ο επενδυτής θα λαμβάνει την ισχύουσα διατίμηση από την ΑΗΚ ΜΟΝΟ για τις επιπλέον kWh παραγωγής, δηλαδή για τις kWh πέραν των 1750 kWh.

(γ) Πρόκειται για καθεστώς συγκεκριμένης τεχνολογίας; Ποια είναι τα τιμολογιακά επίπεδα για κάθε τεχνολογία;

Στο Σχέδιο Χορηγιών για Ενθάρρυνση της Ηλεκτροπαραγωγής από Μεγάλα Εμπορικά, Αιολικά, Ηλιοθερμικά και Φωτοβολταϊκά Συστήματα, την Αξιοποίηση Βιομάζας (2009-2013) υπάρχουν οι ακόλουθοι περιορισμοί όσο αφορά τη συνολική εγκατεστημένη ισχύ:

⇒ Αιολικά συστήματα: 165MW συνολική εγκατεστημένη δυναμικότητα μέχρι το 2013

⇒ Φωτοβολταϊκά Συστήματα δυναμικότητας από 21-150kW: 2MW συνολική εγκατεστημένη δυναμικότητα ανά έτος (για τα έτη 2009-2013)

⇒ Ηλιοθερμικά συστήματα: 25MW συνολική εγκατεστημένη δυναμικότητα μέχρι το 2013

Τα τιμολογιακά επίπεδα για κάθε Σχέδιο φαίνονται στους Πίνακες 1-3 του ερωτήματος 4.3(ζ) – Οικονομική στήριξη

(δ) Υπάρχουν άλλα κριτήρια διαφοροποίησης τιμών;

Το κόστος, η αποδοτικότητα της κάθε τεχνολογίας και το ποσοστό αποφυγής περιβαλλοντικών επιβαρύνσεων.

(ε) Επί πόσο χρονικό διάστημα είναι εγγυημένο το σταθερό τιμολόγιο;

Το σταθερό τιμολόγιο είναι εγγυημένο για 15-20 χρόνια ανάλογα με το σχέδιο.

(στ) Προβλέπει το καθεστώς τιμολογιακή αναπροσαρμογή;

Τα σχέδια χορηγιών αναθεωρούνται στο τέλος κάθε έτους λαμβάνοντας υπόψη τις τεχνολογικές εξελίξεις, τις διαφοροποιήσεις του κόστους καθώς επίσης και την ανταπόκριση που επιδεικνύει το κοινό για την κάθε τεχνολογία.

Ερωτήματα ειδικά για τις πριμοδοτήσεις παροχής:

(α) Ποιοι είναι οι όροι για τη λήψη της πριμοδότησης;

Η Πριμοδότηση παρέχεται στις περιπτώσεις παραγωγής ηλεκτρισμού από αξιοποίηση βιομάζας και παραγωγής ηλεκτρισμού από αξιοποίηση βιοαερίου από Χώρους Υγειονομικής Ταφής Απορριμμάτων (ΧΥΤΑ).

Συγκεκριμένα, η συνολική τιμή πώλησης της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από την αξιοποίηση της Βιομάζας και του Βιοαερίου εκλυόμενου από ΧΥΤΑ και διοχετεύεται στο δίκτυο μεταφοράς ηλεκτρισμού είναι €0,1179/KWh και €0,0974/KWh αντίστοιχα, για τα πρώτα 20 χρόνια λειτουργίας του συστήματος.

Οι ελάχιστες τιμές πώλησης που δίδονται πιο πάνω, αυξάνονται με Πριμοδότηση = 1,71 σεντ /KWh-electricity στις περιπτώσεις εκείνες που η ηλεκτρική ενέργεια παράγεται από μονάδες συμπαραγωγής ηλεκτρισμού θερμότητας ή/και ψύξης, ή αν η μετατροπή της βιομάζας γίνεται με θερμοχημικές διεργασίες όπως αεριοποίηση, ξηρή ζύμωση (dry fermentation) και εάν το αέριο που θα χρησιμοποιηθεί για παραγωγή ηλεκτρισμού έχει επεξεργαστεί έτσι που η ποιότητα του να είναι αυτή του φυσικού αερίου ή εάν ο ηλεκτρισμός παράγεται από κυψέλες καυσίμου, αεριομηχανές, μηχανές ατμού, οργανικός κύκλος Rankine, συστήματα πολλαπλού καυσίμου ειδικά κύκλου Kalina ή μηχανές Stirling.

- (β) Υπάρχει οροφή όσον αφορά τη συνολική ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται ανά έτος ή την εγκαταστημένη δυναμικότητα που δικαιούται την πριμοδότηση;

Στο παρόν στάδιο δεν υπάρχει οροφή όσον αφορά τη συνολική ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται ανά έτος ή την εγκαταστημένη δυναμικότητα που δικαιούται την πριμοδότηση.

- (γ) Είναι η πριμοδότηση εναλλακτική προς το σταθερό τιμολόγιο;

Η πριμοδότηση, όπως αναφέρθηκε στο ερώτημα (α) είναι επιπρόσθετη στις τιμές πώλησης που δόθηκαν πιο πάνω και όχι εναλλακτική.

- (δ) Πρόκειται για καθεστώς ειδικής τεχνολογίας; Ποια είναι τα επίπεδα πριμοδότησης για κάθε μία;

Τα επίπεδα πριμοδότησης για κάθε ειδική τεχνολογία αναφέρθηκαν στο ερώτημα (α)

- (ε) Υπάρχει κατώφλιο ή/και οροφή για την πριμοδότηση; Να δοθούν διευκρινίσεις.

Στο παρόν στάδιο δεν υπάρχει κατώφλιο ή/και οροφή για την πριμοδότηση.

- (στ) Επί πόσο χρονικό διάστημα είναι εγγυημένη η τιμή πριμοδότησης;

Η τιμή πριμοδότησης είναι εγγυημένη για όλη την διάρκεια της σύμβασης παροχής χορηγίας η οποία είναι 15 χρόνια για τους αιτητές του Σχεδίου Ηλεκτροπαραγωγής

από Βιομάζα του 2007 και 20 χρόνια για τους αιτητές του Σχεδίου Χορηγιών για Ενθάρρυνση της Ηλεκτροπαραγωγής από Μεγάλα Συστήματα ΑΠΕ (2009-2013)

(ζ) Προβλέπεται τιμολογιακή προσαρμογή στο καθεστώς;

Στο παρόν στάδιο δεν προβλέπεται τιμολογιακή προσαρμογή στο καθεστώς.

Ερωτήματα ειδικά για τη δημοπράτηση:

(α) Ποια είναι η συχνότητα και το μέγεθος των διαγωνισμών;

(β) Ποιες τεχνολογίες προδιαγράφονται;

(γ) Εντάσσεται στην ανάπτυξη δικτύου;

(α-γ) Η Υπηρεσία Ενέργειας έχει στείλει πρόταση στο Υπουργικό Συμβούλιο για δημοπράτηση της τιμής πώλησης της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας από ηλιοθερμικούς σταθμούς μέχρι 25MW. Σύμφωνα με την πρόταση η δημοπράτηση θα πραγματοποιηθεί μια μόνο φορά και θα επιλεγεί ο αιτητής που θα προσφέρει την χαμηλότερη τιμή πώληση για ένα σταθμό συνολικής ισχύος 25MW.

Το έργο αυτό εντάσσεται στην ανάπτυξη δικτύου

4.4. Καθεστώτα στήριξης για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στη θέρμανση και στην ψύξη, εφαρμοζόμενο από το κράτος μέλος ή από ομάδα κρατών μελών

Να ακολουθηθεί η δομή του σημείου 4.3 και να χρησιμοποιηθούν οι ερωτήσεις για τα μέτρα στήριξης που προβλέπονται για τη χρήση ανανεώσιμης ενέργειας στους τομείς θέρμανσης και ψύξης.

Οικονομική Στήριξη

(α) Ονομασία και σύντομη περιγραφή του καθεστώτος

Υπάρχουν δύο είδη Σχεδίων τα οποία έχουν τις πιο κάτω κατηγορίες και υποκατηγορίες στη θέρμανση και στην ψύξη:

A. Σχέδιο Χορηγιών για Εξοικονόμηση Ενέργειας και Ενθάρρυνση της Χρήσης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας για Φυσικά πρόσωπα και οργανισμούς στο βαθμό που δεν ασκούν οικονομική δραστηριότητα.

Το Σχέδιο αυτό περιλαμβάνει τις ακόλουθες κατηγορίες και υποκατηγορίες για την θέρμανση και ψύξη από ΑΠΕ :

ΦΒ: Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ)

- ΦΒ2 – Ηλιακά συστήματα
 - ΦΒ2.1 Παραγωγή ζεστού νερού χρήσης από κεντρικά ηλιακά συστήματα
 - ΦΒ2.2 Παραγωγή ζεστού νερού ή θέρμανση αέρα από ηλιακούς συλλέκτες (διαφόρων τύπων) για θέρμανση ή ψύξη χώρων
- ΦΒ3 – Αξιοποίηση βιομάζας για παραγωγή θερμότητας/ψύξης
- ΦΑ4 – Αντλία θερμότητας με γεωεναλλάκτη για θέρμανση/ψύξη χώρου σε ιδιωτικές οικιστικές μονάδες

ΦΓ: Συμπαράγωγή Ηλεκτρισμού-Θερμότητας ή/και Ψύξης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.)

Β. Σχέδιο χορηγιών για Εξοικονόμηση Ενέργειας και Ενθάρρυνση της Χρήσης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας για Φυσικά και Νομικά πρόσωπα καθώς και φορείς του δημόσιου τομέα που ασκούν οικονομική δραστηριότητα.

Το Σχέδιο αυτό περιλαμβάνει τις ακόλουθες κατηγορίες και υποκατηγορίες για την θέρμανση και ψύξη από ΑΠΕ:

NB: Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ)

- NB2 – Ηλιακά συστήματα
 - NB2.1 Εγκατάσταση ή/και αντικατάσταση συστημάτων θέρμανσης νερού χρήσης
 - NB2.2 Εγκατάσταση ή/και αντικατάσταση συστημάτων θέρμανσης και ψύξης χώρου (Παραγωγή ζεστού νερού και αέρα από ηλιακούς συλλέκτες διαφόρων τύπων για θέρμανση/ψύξη χώρων)
- NB7 – Αντλία θερμότητας με γεωεναλλάκτη για θέρμανση ή/και ψύξη χώρου
- NB8 – Αξιοποίηση βιομάζας
 - NB8.2 Τηλεθέρμανση ή και τηλεψύξη
 - NB8.3 Παραγωγή θερμότητας/ψύξης
 - NB8.4 Συμπαράγωγή Ηλεκτρισμού/Θερμότητας ή και ψύξης, με την χρήση βιομάζας

ΝΓ: Συμπαράγωγή Ηλεκτρισμού-Θερμότητας ή/και Ψύξης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.)

Τα ερωτήματα 4.4 (β) έως (στ) ισχύουν όπως τα αντίστοιχα ερωτήματα 4.3 (β) έως (στ) αναφορικά με το καθεστώς 1.

(ζ) Διαφέρει η στήριξη ανάλογα με την τεχνολογία;

Η στήριξη διαφέρει ανάλογα με την τεχνολογία.

Οι διαφοροποιήσεις κατά τεχνολογία φαίνονται στους πιο κάτω πίνακες:

ΠΙΝΑΚΑΣ 1: ΣΧΕΔΙΟ ΧΟΡΗΓΙΩΝ ΓΙΑ ΕΝΘΑΡΡΥΝΣΗ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΤΩΝ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΓΙΑ ΦΥΣΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΣΤΟ ΒΑΘΜΟ ΠΟΥ ΔΕΝ ΑΣΚΟΥΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ			
Α/Α	ΕΠΕΝΔΥΣΗ	ΧΡΗΤΗΤΑΙΝΤΕΣ ΚΑΙ ΤΙΜΗ ΠΡΟΣΦΟΡΗΣ ΚΙΛΟΒΑΤΩΡΑΣ	ΧΟΡΗΓΙΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2010
ΦΒ	Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας		
ΦΒ2	Ηλιακά Συστήματα		
ΦΒ2.1	Κεντρικά ενεργητικά συστήματα θέρμανσης νερού χρήσης. (Αφορά νέα εγκατάσταση ή και αντικατάσταση)	Για τις σχολικές εφορίες, καθώς και αγαθοεργά ιδρύματα, τους δήμους και τις κοινότητες και άλλους μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς στον βαθμό που δεν ασκούν οικονομική δραστηριότητα, η επιχορήγηση θα είναι 45% επί του επιλέξιμου προϋπολογισμού υπό τον περιορισμό των ανωτάτων επιλέξιμων δαπανών. Το μέγιστο ποσό χορηγίας είναι €25.000	- €750.000- (Αφορά το σύνολο των κατηγοριών ΦΒ2.1, ΦΒ2.2 και ΝΒ2.1, ΝΒ2.2)
ΦΒ2.2	Θέρμανσης και ψύξης χώρου (Αφορά νέα εγκατάσταση ή και αντικατάσταση)	Για σχολικές εφορίες, αγαθοεργά ιδρύματα, τους δήμους, κοινότητες και άλλους μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς και για επενδύσεις σε οικιστικές μονάδες από φυσικά πρόσωπα, στον βαθμό που δεν ασκούν οικονομική δραστηριότητα, θα δίνεται επιχορήγηση 55% επί του επιλέξιμου προϋπολογισμού υπό τον περιορισμό των ανωτάτων επιλέξιμων δαπανών. Το μέγιστο ποσό χορηγίας είναι €60.000 Για οικιστικές μονάδες από φυσικά πρόσωπα, στον βαθμό που δεν ασκούν οικονομική δραστηριότητα, θα δίνεται επιχορήγηση 55% επί του επιλέξιμου προϋπολογισμού υπό τον περιορισμό των ανωτάτων επιλέξιμων δαπανών. Το μέγιστο ποσό χορηγίας είναι €25.000	
ΦΒ2.3	Οικιακά ηλιακά συστήματα. (Αφορά αντικατάσταση συστημάτων σε υφιστάμενες ιδιωτικές οικιστικές μονάδες)	Η επιχορήγηση θα είναι €175 για την κατηγορία ΦΒ2.3α και €345 για τις κατηγορίες ΦΒ2.3β και ΦΒ2.3.γ ανά οικιστική μονάδα.	€300.000-
ΦΒ3	Αξιοποίηση Βιομάζας		
	Κεντρικά συστήματα Παραγωγής θερμότητας/ψύξης	Για σχολικές εφορίες, αγαθοεργά ιδρύματα, τους δήμους και τις κοινότητες και άλλους μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς στον βαθμό που δεν ασκούν οικονομική δραστηριότητα, θα δίνεται επιχορήγηση 55% επί του επιλέξιμου προϋπολογισμού υπό τον περιορισμό των ανωτάτων επιλέξιμων δαπανών, με μέγιστο ποσό χορηγίας €19.000	- €400.000- (Αφορά το σύνολο των κατηγοριών ΦΒ3, και ΝΒ8)

ΠΙΝΑΚΑΣ 1: ΣΧΕΔΙΟ ΧΟΡΗΓΙΩΝ ΓΙΑ ΕΝΘΑΡΡΥΝΣΗ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΤΩΝ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΓΙΑ ΦΥΣΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΣΤΟ ΒΑΘΜΟ ΠΟΥ ΔΕΝ ΑΣΚΟΥΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

ΦΒ5	Αντλία Θερμότητας με γεωεναλλάκτη για θέρμανση/ψύξη χώρων		
ΦΒ5.1	Αντλία θερμότητας με γεωεναλλάκτη, για θέρμανση/ψύξη χώρου σε ιδιωτικές οικιστικές μονάδες	Η επιχορήγηση θα είναι 55% επί του επιλέξιμου προϋπολογισμού υπό τον περιορισμό των ανωτάτων επιλέξιμων δαπανών. Το μέγιστο ποσό χορηγίας είναι €20.000	€900.000 - (Αφορά το σύνολο των κατηγοριών ΦΒ5, και ΝΒ7)
ΦΒ5.2	Αντλία θερμότητας με γεωεναλλάκτη, για θέρμανση/ψύξη χώρου σε μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς, δήμους, κοινότητες, εκκλησίες, μοναστήρια, σωματεία και κρατικές υπηρεσίες στο βαθμό που δεν ασκούν οικονομική δραστηριότητα	Η επιχορήγηση θα είναι 40% επί του επιλέξιμου προϋπολογισμού υπό τον περιορισμό των ανωτάτων επιλέξιμων δαπανών. Το μέγιστο ποσό χορηγίας είναι €100.000	
ΦΓ	Συμπαράγωγή Ηλεκτρισμού και Θερμότητας		
ΦΓ1	Συμπαράγωγή ηλεκτρισμού – θερμότητας/ψύξης	Για σχολικές εφορίες, καθώς και αγαθοεργά ιδρύματα, τους δήμους και τις κοινότητες, και άλλους μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς στον βαθμό που δεν ασκούν οικονομική δραστηριότητα, η επιχορήγηση θα είναι 45% επί του επιλέξιμου προϋπολογισμού υπό τον περιορισμό των ανωτάτων επιλέξιμων δαπανών. Το μέγιστο ποσό χορηγίας είναι €85.500	Τιμή μέρας: 6,53σ/KWh επιδότηση = 6,53σ-2,93σ =3,5σ/KWh <hr/> Τιμή νύκτας: 5,73σ/KWh επιδότηση = 5,73σ-2,57σ =3,16σ/KWh

ΠΙΝΑΚΑΣ 2 ΣΧΕΔΙΟ ΧΟΡΗΓΙΩΝ ΓΙΑ ΕΝΘΑΡΡΥΝΣΗ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΤΩΝ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΓΙΑ ΦΥΣΙΚΑ ΚΑΙ ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΦΟΡΕΙΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ ΠΟΥ ΑΣΚΟΥΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Α/Α	ΕΠΕΝΔΥΣΗ	Χορηγία ανά ποσότητα Ενίσχυσης	
		Περιφερειακή Ενίσχυση	Ενίσχυση <i>de minimis</i> / Ειδική Χορηγία
NB2	Ηλιακά συστήματα (Ανώτατο Ποσό Χορηγιών για το έτος 2010 = €750.000 - Αφορά το σύνολο των κατηγοριών NB2.1, NB2.2 και ΦΒ2.1 ΦΒ2.2)		
NB2.1	Κεντρικά ενεργητικά συστήματα θέρμανσης νερού χρήσης. (Αφορά νέα εγκατάσταση ή/και αντικατάσταση)	15% ή 25% ή 30% επί του επιλέξιμου προϋπολογισμού, ανάλογα με την κατηγορία της επιχείρησης (μεγάλη, μεσαία, μικρή). Το μέγιστο ποσό χορηγίας είναι 20.000 ανά μονάδα.	30% επί του επιλέξιμου προϋπολογισμού υπό τον περιορισμό των ανωτάτων επιλέξιμων δαπανών. Το μέγιστο ποσό χορηγίας είναι €20.000 ανά μονάδα.
NB2.2	Ηλιακά συστήματα θέρμανσης και ψύξης χώρου. (Αφορά νέα εγκατάσταση ή και αντικατάσταση)	15% ή 25% ή 30% επί του επιλέξιμου προϋπολογισμού, ανάλογα με την κατηγορία της επιχείρησης (μεγάλη, μεσαία, μικρή). Το μέγιστο ποσό χορηγίας είναι €75.000 ανά μονάδα.	40% επί του επιλέξιμου προϋπολογισμού υπό τον περιορισμό των ανωτάτων επιλέξιμων δαπανών. Το μέγιστο ποσό χορηγίας είναι €75.000 ανά μονάδα.
NB7	Αντλία Θερμότητας με γεωεναλλάκτη για θέρμανση/ψύξη χώρων (Ανώτατο Ποσό Χορηγιών για το έτος 2010 = €900.000 - Αφορά το σύνολο των κατηγοριών NB7 και ΦΒ5)		
	Αντλία θερμότητας με γεωεναλλάκτη, για θέρμανση ή και ψύξη χώρου	15% ή 25% ή 35% επί του επιλέξιμου προϋπολογισμού, ανάλογα με την κατηγορία της επιχείρησης (μεγάλη, μεσαία, μικρή). Το μέγιστο ποσό χορηγίας είναι €100.000 ανά μονάδα.	40%, επί του επιλέξιμου προϋπολογισμού υπό τον περιορισμό των ανωτάτων επιλέξιμων δαπανών. Το μέγιστο ποσό χορηγίας είναι €100.000
NB8	Αξιοποίηση Βιομάζας (Ανώτατο Ποσό Χορηγιών για το έτος 2010 = €400.000 - Αφορά το σύνολο των κατηγοριών NB8 και ΦΒ3)		
NB8.2	Τηλεθέρμανση ή και τηλεψύξη	15% ή 25% ή 35% επί του επιλέξιμου προϋπολογισμού, ανάλογα με την κατηγορία της επιχείρησης (μεγάλη, μεσαία, μικρή) Το μέγιστο ποσό χορηγίας είναι €300.000 ανά μονάδα.	40%, επί του επιλέξιμου προϋπολογισμού υπό τον περιορισμό των ανωτάτων επιλέξιμων δαπανών. Το μέγιστο ποσό χορηγίας είναι: €200.000 για την κατηγορία <i>de-minimis</i>
NB8.3	Παραγωγή θερμότητας/ψύξης		
NB8.4	Συμπαγωγή Ηλεκτρισμού/Θερμότητας ή/και ψύξης, με τη χρήση βιομάζας		
ΝΓ1	Συμπαγωγή ηλεκτρισμού και θερμότητας ή ψύξης		
	Συμπαγωγή ηλεκτρισμού και θερμότητας ή ψύξης	15% ή 25% ή 30% επί του επιλέξιμου προϋπολογισμού, ανάλογα με την κατηγορία της επιχείρησης (μεγάλη, μεσαία, μικρή). Το μέγιστο ποσό χορηγίας είναι €100.000 ανά μονάδα.	30% επί του επιλέξιμου προϋπολογισμού υπό τον περιορισμό των ανωτάτων επιλέξιμων δαπανών. Το μέγιστο ποσό χορηγίας είναι €100.000 ανά μονάδα.

Τα ερωτήματα 4.4 (η) έως (ιβ) ισχύουν όπως τα αντίστοιχα ερωτήματα 4.3 (η) έως (ιβ) αναφορικά με το καθεστώς 1.

(ιγ) Υπάρχουν ελάχιστα και μέγιστα μεγέθη επιλέξιμου συστήματος;”

Στα σχέδια που αφορούν την θέρμανση και την ψύξη από ΑΠΕ δεν υπάρχουν ελάχιστα και μέγιστα μεγέθη επιλέξιμου συστήματος.

Τα ερωτήματα 4.4 (ιδ) και (ιε) ισχύουν όπως τα αντίστοιχα ερωτήματα 4.3 (ιδ) και (ιε) αναφορικά με το καθεστώς 1.

Τα ερωτήματα ειδικά για την οικονομική ενίσχυση σε επενδύσεις, την παροχή με σταθερό τιμολόγιο και τις πριμοδοτήσεις παροχής ισχύουν όπως τα αντίστοιχα ερωτήματα στη παράγραφο 4.

Παράκληση να δοθούν απαντήσεις για τα εξής επιπλέον σημεία:

(α) Πώς έχουν προσαρμοστεί τα καθεστώτα στήριξης για την ηλεκτροπαραγωγή από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας ώστε να ενθαρρύνεται η χρήση ΣΠΗΘ από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας;

Η Κύπρος σε συμμόρφωση με την Οδηγία 2004/8/EK έχει καταστρώσει μια εθνική στρατηγική για την προώθηση και ανάπτυξη της συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης. Σύμφωνα με την μελέτη του εθνικού δυναμικού συμπαραγωγής οποία έχει υποβληθεί στην Επιτροπή και είναι δημοσιευμένη το οικονομικό δυναμικό της συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης εκτιμάται στα 225 MWe μέχρι το 2020 (159 MWe βιομηχανία, 42 MWe τριτογενής τομέας, 24 MWe γεωργία/ βιοαέριο). Τα μέτρα στήριξης της συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης περιλαμβάνουν την προτεραιότητα πρόσβασης στο δίκτυο κατά την κατανομή του φορτίου, φορο-απαλλαγμένο καύσιμο συμπαραγωγής, κεφαλαιουχικές χορηγίες για τα μικρά συστήματα, επιδοτούμενη διατίμηση συμπαραγωγής για την ηλεκτρική ενέργεια που διοχετεύεται στο δίκτυο. Ειδικά για τον τομέα της γεωργίας όπου υπάρχει δυναμικό συμπαραγωγής με χρήση ΑΠΕ (εγκαταστάσεις βιοαερίου με ΣΠΗΘ σε φάρμες ζώων) το καθεστώς είναι ιδιαίτερα ευνοϊκό λαμβάνοντας υπόψιν τις πρόνοιες της Οδηγίας συμπαραγωγής για τα μικρά συστήματα. Συγκεκριμένα η Κύπρος έχει υιοθετήσει νομοθετήματα βάση των οποίων ενθαρρύνεται η χρήση ΑΠΕ σε εγκαταστάσεις ΣΠΗΘ αφού στα κριτήρια αποδοτικότητας της Οδηγίας θεωρούμε ότι όλη η θερμότητα που χρησιμοποιείται στη διεργασία παραγωγής του βιοαερίου είναι χρήσιμη ενώ το κριτήριο εξοικονόμησης πρωτογενούς ενέργειας για την υψηλή απόδοση έχει καθοριστεί στο ελάχιστο δυνατό $PES > 0$. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα οι εγκαταστάσεις βιοαερίου/ΣΠΗΘ να λαμβάνουν πρόσθετες οικονομικές ενισχύσεις (bonus) λόγω του συμπαραγωγικού μέρους της παραγωγής. Επί του παρόντος 9 εγκαταστάσεις βιοαερίου/συμπαραγωγής βρίσκονται σε λειτουργία ενώ υπάρχει έντονο και συνεχές ενδιαφέρον για νέες επενδύσεις.

Τα καθεστώτα στήριξης για ενθάρρυνση της ΣΠΗΘ δίνονται αναλυτικά στους Πίνακες 1 και 2 του ερωτήματος 4.4 (ζ)

(β) Ποια καθεστώτα στήριξης υπάρχουν για την ενθάρρυνση της χρήσης τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης με χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας;

Στην Κύπρο σήμερα δεν υπάρχουν συστήματα τηλεθέρμανσης, τηλεψύξης. Εντούτοις η μελέτη δυναμικού συμπαραγωγής που έγινε σε συμμόρφωση με την Οδηγία 2004/8/ΕΚ έχει εκτιμήσει ένα δυναμικό τηλεθέρμανσης 60MWV θερμικό φορτίο κοντά στους σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής. Η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας στους κεντρικούς σταθμούς (εθνικός παραγωγός η ΑΗΚ) γίνεται με πετρέλαια και δεν χρησιμοποιούνται καύσιμα ΑΠΕ.

Η μελέτη δυναμικού συμπαραγωγής στην Κύπρο είναι δημοσιευμένη στον ιστόχωρο της Επιτροπής αλλά και του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας (www.mcit.gov.cy)

(γ) Ποια καθεστώτα στήριξης υπάρχουν για την ενθάρρυνση της χρήσης θέρμανσης και ψύξης σε μικρή κλίμακα από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας;

Τα καθεστώτα στήριξης που υπάρχουν για την ενθάρρυνση της χρήσης θέρμανσης και ψύξης σε μικρή κλίμακα από ΑΠΕ περιγράφονται στο ερώτημα 4.4 (α) στον Πίνακα 1.

(δ) Ποια καθεστώτα στήριξης υπάρχουν για την ενθάρρυνση της χρήσης θέρμανσης και ψύξης από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας σε βιομηχανικές εφαρμογές;

Τα καθεστώτα στήριξης που υπάρχουν για την ενθάρρυνση της χρήσης θέρμανσης και ψύξης από ΑΠΕ σε βιομηχανικές εφαρμογές περιγράφονται στο ερώτημα 4.4 (α) στον Πίνακα 2.

4.5. Καθεστώτα στήριξης για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στις μεταφορές, εφαρμοζόμενα από τα κράτη μέλη ή από ομάδα κρατών μελών

Να ακολουθεί η δομή του σημείου 4.3 και στις ερωτήσεις να δοθεί απάντηση αναφερόμενη στα μέτρα στήριξης τα προβλεπόμενα για τη χρήση ανανεώσιμης ενέργειας στον τομέα των μεταφορών. Παράκληση να γίνεται διάκριση ανάλογα με τον τρόπο μεταφοράς (όπως οδικές μεταφορές, όχι οδικές χερσαίες μεταφορές).

Οικονομική στήριξη

(α) Ονομασία και σύντομη περιγραφή του καθεστώτος

1. **Σχέδια χορηγιών για παροχή οικονομικών κινήτρων υπό μορφή κυβερνητικής χορηγίας ή/και επιδότησης στον τομέα της ενθάρρυνσης της χρήσης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και της εξοικονόμησης ενέργειας.**

Το καθεστώς 1 περιλαμβάνει μόνο κεφαλαιουχική χορηγία επί του επιλέξιμου κόστους της επένδυσης. Οι δικαιούχοι του καθεστώτος 1 είναι οι ίδιοι με αυτούς που περιγράφηκαν στο μέρος 4.3. – Οικονομική Ενίσχυση σε Επενδύσεις ερώτημα (β). Η χρονική περίοδος υποβολής αιτήσεων είναι η ίδια με αυτή των καθεστώτων στήριξης που περιγράφηκαν στο μέρος 4.3 – Οικονομική Ενίσχυση σε Επενδύσεις ερώτημα (γ).

Υπάρχουν δύο είδη επενδύσεων (Σχέδια Χορηγιών) τα οποία έχουν τις πιο κάτω κατηγορίες και υποκατηγορίες στις μεταφορές:

- A. Σχέδιο χορηγιών για Εξοικονόμηση Ενέργειας και Ενθάρρυνση της Χρήσης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας για Φυσικά πρόσωπα και οργανισμούς στο βαθμό που δεν ασκούν οικονομική δραστηριότητα.

Το Σχέδιο αυτό περιλαμβάνει τις ακόλουθες κατηγορίες και υποκατηγορίες για τις μεταφορές από ΑΠΕ.

- ΦΑ5: Αγορά καινούργιου υβριδικού οχήματος (Hybrid Vehicle)
- ΦΑ6: Αγορά καινούργιου οχήματος διπλής προώσεως (Fuel Flexible Vehicle - FFV/Dual Propulsion Vehicle)
- ΦΑ7: Αγορά καινούργιου ηλεκτρικού οχήματος (Electric Vehicle)
- ΦΑ8: Αγορά καινούργιου οχήματος με χαμηλότερες εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα (≤ 120 g CO₂/km)

- B. Σχέδιο χορηγιών για Εξοικονόμηση Ενέργειας και Ενθάρρυνση της Χρήσης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας για Φυσικά και Νομικά πρόσωπα καθώς και φορείς του δημόσιου τομέα που ασκούν οικονομική δραστηριότητα.

Το Σχέδιο αυτό περιλαμβάνει τις ακόλουθες κατηγορίες και υποκατηγορίες για τις μεταφορές από ΑΠΕ.

- NA2.1 – Αγορά Καινούργιου Υβριδικού Οχήματος (Hybrid Vehicle)
- NA2.2 – Αγορά καινούργιου οχήματος διπλής προώσεως (Fuel Flexible Vehicle- FFV/ Dual Propulsion Vehicle)
- NA2.3 – Αγορά καινούργιου ηλεκτρικού οχήματος (Electric Vehicle)
- NA2.4 – Αγορά καινούργιου οχήματος με χαμηλότερες εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα (≤ 120 g CO₂/Km)
- NB8 – Αξιοποίηση βιομάζας
 - ❖ NB8.1 Παραγωγή Βιοκαυσίμων για μεταφορές

2. Σχέδιο Απόσυρσης και Αντικατάστασης Παλαιών Οχημάτων.

Το καθεστώς 2 περιλαμβάνει τόσο επιδοτήσεις, όσο και φορολογικές μειώσεις και μειώσεις στα τέλη κυκλοφορίας.

Το Σχέδιο αυτό αποσκοπεί στη μείωση της τελικής κατανάλωσης ενέργειας στις μεταφορές. Συγκεκριμένα αποσύρονται ρυπογόνα και ενεργοβόρα οχήματα χωρίς καταλυτικά συστήματα τα οποία περιορίζουν τις εκπομπές ρύπων στην ατμόσφαιρα.

Το σχέδιο αποτελείται από 4 κατηγορίες χορηγιών:

• Κατηγορία Χορηγίας Α (€ 257)

- Απόσυρση Οχήματος με ενεργή εγγραφή. Δεν απαιτείται αγορά καινούργιου οχήματος.

• Κατηγορία Χορηγίας Β (€ 684)

- Απόσυρση Οχήματος με ενεργή εγγραφή και άδεια κυκλοφορίας εντός των τελευταίων 12 μηνών πριν από την ημερομηνία έναρξης του σχεδίου. Δεν απαιτείται αγορά καινούργιου οχήματος.

• Κατηγορία Χορηγίας Γ(i) (€ 1283)

- Απόσυρση Οχήματος με ενεργή εγγραφή και άδεια κυκλοφορίας εντός των τελευταίων 12 μηνών πριν από την ημερομηνία έναρξης του σχεδίου.
- Απαιτείται η αγορά καινούργιου οχήματος με κατανάλωση καυσίμου μεταξύ 5-7 λίτρα / 100 χιλιόμετρα ή μοτοσικλέτας.

• Κατηγορία Χορηγίας Γ(ii) (€ 1710)

- Απόσυρση Οχήματος με ενεργή εγγραφή και άδεια κυκλοφορίας εντός των τελευταίων 12 μηνών πριν από την ημερομηνία έναρξης του σχεδίου.
- Απαιτείται η αγορά καινούργιου οχήματος με κατανάλωση καυσίμου το πολύ 5 λίτρα / 100 χιλιόμετρα.

Πρόσθετα, σύμφωνα με τον περί Μηχανοκίνητων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως Νόμο του 1972 υπάρχουν εκπτώσεις στο φόρο εγγραφής και στα τέλη κυκλοφορίας για οχήματα άλλα από βενζινοκίνητα ή πετρελαιοκίνητα και για τα οχήματα διπλής προώσεως.

(β-γ)

Τα καθεστώτα είναι και τα δύο εθελοντικά.

Ο φορέας εκτέλεσης του καθεστώτος (1) είναι το Ειδικό Ταμείο και εποπτεύουσα αρχή ο Υπουργός Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού. Συγκεκριμένα ο Υπουργός έχει την εποπτεία της σύστασης της διαχειριστικής επιτροπής, της διαχείρισης και διοίκησης του Ταμείου καθώς και τις δραστηριότητες και πρόσωπα τα οποία θα τυγχάνουν επιδότησης ή χρηματοδότησης.

Ο φορέας του καθεστώτος (2) είναι Τμήμα Οδικών Μεταφορών και εποπτεύουσα αρχή Ο Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων.

(δ - στ), (η - ιβ) και (ιδ)

Ισχύουν όπως οι αντίστοιχες στην παράγραφο 4.3.

(ιγ)

Για το καθεστώς 1 – Σχέδιο Β (Πίνακας 2) υπάρχει περιορισμός στο συνολικό αριθμό αυτοκινήτων που μπορεί να αγοράσει μία επιχείρηση για να τύχει οικονομικής στήριξης (μέγιστος αριθμός: 7 αυτοκίνητα ανά επιχείρηση).

(ιε)

Δεν υπάρχουν περιφερειακά ή τοπικά καθεστώτα στις μεταφορές.

Να δοθεί απάντηση στα ακόλουθα επιπλέον σημεία:

(α) Να αναφερθούν συγκεκριμένα οι υποχρεώσεις/στόχοι ανά έτος (ανά καύσιμο ή τεχνολογία).

Το περί της Περιεκτικότητας των Συμβατικών Καυσίμων που χρησιμοποιούνται στις Μεταφορές σε Βιοκαύσιμα Διάταγμα του 2008 προνοεί ότι οι προμηθευτές που διαθέτουν στην αγορά συμβατικά καύσιμα υποχρεούνται να αναμειγνύουν βιοκαύσιμα έτσι ώστε η μέση ετήσια ενεργειακή περιεκτικότητα των βιοκαυσίμων στα συμβατικά καύσιμα να ανέρχεται τουλάχιστον στο 2% της συνολικής ενεργειακής περιεκτικότητας των συμβατικών καυσίμων που διαθέτουν στην αγορά.

(β) Υπάρχει διαφοροποίηση στη στήριξη ανάλογα με τον τύπο καυσίμου ή την τεχνολογία; Υπάρχει ειδική στήριξη στα βιοκαύσιμα που πληρούν τα κριτήρια του άρθρου 21 παράγραφος 2 της οδηγίας;

Στο παρόν στάδιο δεν υπάρχει διαφοροποίηση στη στήριξη ανάλογα με τον τύπο καυσίμου ή ειδική στήριξη στα βιοκαύσιμα που πληρούν τα κριτήρια του άρθρου 21 παράγραφος 2 της οδηγίας. Με την ισχύ της νέας εθνικής νομοθεσίας, τα Σχέδια Χορηγιών θα τροποποιηθούν με τρόπο που να παρέχεται οικονομική στήριξη μόνο στην παραγωγή βιοκαυσίμων τα οποία θα πληρούν τα κριτήρια του άρθρου 21 παράγραφος 2 της Οδηγίας και το ποσοστό των οποίων θα μπορεί να προσμετρηθεί στους εθνικούς στόχους της Κύπρου.

Η στήριξη διαφέρει ανάλογα με την τεχνολογία όπως φαίνεται στους ακόλουθους Πίνακες

ΠΙΝΑΚΑΣ 1 ΣΧΕΔΙΟ ΧΟΡΗΓΙΩΝ ΓΙΑ ΕΝΘΑΡΡΥΝΣΗ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΤΩΝ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΓΙΑ ΦΥΣΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΣΤΟ ΒΑΘΜΟ ΠΟΥ ΔΕΝ ΑΣΚΟΥΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Α/Α	ΕΠΕΝΔΥΣΗ	ΧΟΡΗΓΙΑ/ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ	ΧΟΡΗΓΙΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2010
ΦΑ5	Αγορά Καινούργιου Υβριδικού Οχήματος (Hybrid Vehicle)	Το μέγιστο ποσό επιχορήγησης για την κατηγορία καθορίζεται σε €1.200 .	€800.000 - (Αφορά το σύνολο των κατηγοριών ΦΑ5, ΦΑ6, ΦΑ7, ΦΑ8 και ΝΑ2.1, ΝΑ2.2, ΝΑ2.3, ΝΑ2.4)
ΦΑ6	Αγορά Καινούργιου Οχήματος Διπλής Προώσεως (Fuel Flexible Vehicle- FFV/ Dual Propulsion Vehicle)	Το μέγιστο ποσό επιχορήγησης για την κατηγορία καθορίζεται σε €1.200 .	
ΦΑ7	Αγορά Καινούργιου Ηλεκτρικού Οχήματος (Electric Vehicle)	Το μέγιστο ποσό επιχορήγησης για την κατηγορία καθορίζεται σε €700 .	
ΦΑ8	Αγορά καινούργιου οχήματος με χαμηλότερες εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα ($\leq 120 \text{ g CO}_2/\text{km}$)	Το μέγιστο ποσό επιχορήγησης για την κατηγορία καθορίζεται σε €700 .	

ΠΙΝΑΚΑΣ 2 ΣΧΕΔΙΟ ΧΟΡΗΓΙΩΝ ΓΙΑ ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΕΝΘΑΡΡΥΝΣΗ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΤΩΝ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΓΙΑ ΦΥΣΙΚΑ ΚΑΙ ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΦΟΡΕΙΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ ΠΟΥ ΑΣΚΟΥΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ.

Α/Α	ΕΠΕΝΔΥΣΗ	Χορηγία ανά Μονάδα Ενίσχυσης	
		Περιφερειακή Ενίσχυση	Ενίσχυση <i>de minimis</i> / Ειδική Χορηγία
NA2	Ανώτατο Ποσό Χορηγιών για το έτος 2010 = €800.000 - Αφορά το σύνολο των κατηγοριών ΦΑ5, ΦΑ6, ΦΑ7, ΦΑ8 και NA2.1, NA2.2, NA2.3, NA2.4)		
NA2.1	Αγορά Καινούργιου Υβριδικού Οχήματος (Hybrid Vehicle)	-	Θα δίδεται €1.200 άμεση επιχορήγηση για αγορά κάθε οχήματος. Το μέγιστο ποσό χορηγίας είναι €8.400*
NA2.2	Αγορά Καινούργιου Οχήματος Διπλής Προώσεως (Flexible Fuel Vehicle- FFV/ Dual Propulsion Vehicle)	-	Θα δίδεται €1.200 άμεση επιχορήγηση για αγορά κάθε οχήματος. Το μέγιστο ποσό χορηγίας είναι €8.400*
NA2.3	Αγορά Καινούργιου Ηλεκτρικού Οχήματος (Electric Vehicle)	-	Θα δίδεται €700 άμεση επιχορήγηση για αγορά κάθε οχήματος. Το μέγιστο ποσό χορηγίας είναι €4.900*
NA2.4	Αγορά οχήματος με χαμηλότερες εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα (≤ 120 g CO ₂ /km)	-	Θα δίδεται €700 άμεση επιχορήγηση για αγορά κάθε οχήματος. Το μέγιστο ποσό χορηγίας είναι €4.900*
NB8	Αξιοποίηση Βιομάζας (Ανώτατο Ποσό Χορηγιών για το έτος 2010 = €400.000 - Αφορά το σύνολο των κατηγοριών NB8 και ΦΒ3)		
	NB8.1 Παραγωγή Βιοκαυσίμων για μεταφορές	15% ή 25% ή 35% επί του επιλέξιμου προϋπολογισμού, ανάλογα με την κατηγορία της επιχείρησης (μεγάλη, μεσαία, μικρή) Το μέγιστο ποσό χορηγίας είναι €300.000 ανά μονάδα .	40% , επί του επιλέξιμου προϋπολογισμού υπό τον περιορισμό των ανωτάτων επιλέξιμων δαπανών. Το μέγιστο ποσό χορηγίας είναι: €200.000 για την κατηγορία de-minimis

* υπάρχει όριο για αγορά μέχρι 7 αυτοκινήτων από κάθε επιχείρηση, δημόσια υπηρεσία κ.λ.π

4.6. Ειδικά μέτρα για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από βιομάζα

Η Κύπρος, σαν νησιωτική – μεσογειακή χώρα, δεν παρουσιάζει ισχυρό δυναμικό που να επιτρέπει την αποφασιστική συμμετοχή της βιομάζας στο ενεργειακό σύστημα, όπως συμβαίνει με χώρες της κεντρικής και βόρειας Ευρώπης. Η δασική βιομάζα απουσιάζει παντελώς, ενώ η προβλέψιμη ανάπτυξη του αγροτικού τομέα δεν μπορεί να στηρίξει την ενεργειακή αξιοποίηση σημαντικών ποσοτήτων προϊόντων ή παραπροϊόντων του, κυρίως λόγω του υδατικού προβλήματος του νησιού, την έλλειψη και τον μικροτεμαχισμό της γεωργικής γης και το γεγονός ότι η πλειοψηφία των γεωργικών προϊόντων και παραπροϊόντων χρησιμοποιούνται σε τροφές και ζωοτροφές.

Σημαντικές ευκαιρίες για την ανάπτυξη τεχνολογιών βιομάζας συναρτώνται κυρίως με την περιβαλλοντικά ορθή διαχείριση αποβλήτων και απορριμμάτων (κτηνοτροφικά, βιομηχανικά και αστικά υγρά και στερεά απόβλητα, απόβλητα ελαιοτριβείων κλπ.). Σημαντικές, για το μέγεθος του νησιού, είναι και οι ευκαιρίες ενεργειακής αξιοποίησης υπολειμμάτων συμβατικών μεσογειακών καλλιεργειών όπως το λάδι και το κρασί (ελαιοπυρήνας, κλαδέματα κλημάτων κλπ.).

Το υπάρχον θεσμικό πλαίσιο, καθώς και τα μέτρα στήριξης, υποστηρίζουν γενικά την ανάπτυξη των εγχώριων πηγών βιομάζας και έχουν ήδη αρχίσει να φέρνουν αποτελέσματα (κύρια στην αξιοποίηση του βιοαερίου σε μικρές εγκαταστάσεις όπου υπάρχει ήδη ένα αξιοσημείωτο επενδυτικό ενδιαφέρον).

Η χρήση των διαφόρων ειδών βιομάζας στην παρούσα φάση περιορίζεται κυρίως στην καύση στερεής βιομάζας για σκοπούς θέρμανσης (ελαιοπυρήνας, καύσιμη ξυλεία, υπολείμματα λειτουργίας βιομηχανίας ξύλου κ.α.) και σε ενεργειακή χρήση βιοαερίου σε κτηνοτροφικές μονάδες και σε μία μονάδα βιολογικού καθαρισμού αστικών αποβλήτων, για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας.

4.6.1. Εφοδιασμός με βιομάζα: εγχώριος και μέσω εμπορίου

Στο σημείο αυτό τα κράτη μέλη πρέπει να εκτιμήσουν τον εφοδιασμό με εγχωρίως διαθέσιμη βιομάζα καθώς και την ανάγκη για εισαγωγές.

Πίνακας 7: Εφοδιασμός με βιομάζα το 2006

Τομέας προέλευσης		Ποσότητα από εγχώριους πόρους σε τόνους (tn)	Εισαγωγή		Εξαγωγή	Καθαρή ποσότητα	Παραγωγή πρωτογενούς ενέργειας (kTWh)
			ΕU	Εκτός - ΕU	ΕU/εκτός-ΕU		
Α) Βιομάζα από δασοκομία:	Από την οποία:						
	1. άμεσος εφοδιασμός βιομάζας ξύλου από δάση και άλλη δασική γη για την παραγωγή ενέργειας	5432	383*		-	5815	2.1
	Προαιρετικό – εάν υπάρχουν διαθέσιμες πληροφορίες είναι δυνατή η περαιτέρω ανάλυση της ποσότητας πρώτης ύλης που ανήκει στην κατηγορία αυτή:						
	α) προϊόντα υλοτομίας	α) 4532	383*		-	4915	1,8
	β) κατάλοιπα από προϊόντα υλοτομίας (κορυφές, κλάδοι, φλοιός, ρίζες)	β) 900	-		-	900	0,3
	γ) κατάλοιπα διαχείρισης τοπίου (ξύλωση βιομάζα από πάρκα, κήπους, δεντροστοιχίες, θάμνους)						
δ) άλλα (να αναφερθούν)							
	2. έμμεσος εφοδιασμός βιομάζας ξύλου για την παραγωγή ενέργειας	10915	8225*		27	19113	6,9
	Προαιρετικό – εφόσον υπάρχουν διαθέσιμες πληροφορίες, γίνεται περαιτέρω ανάλυση:						
	α) κατάλοιπα πριονισμού, επεξεργασίας ξύλου, επιπλοβιομηχανίας, (φλοιός πριονίδι)						
	β) παραπροϊόντα της βιομηχανίας χαρτοπολτού και της χαρτοβιομηχανίας (μαύρο υγρό, ταλλέλαιο)						
	γ) κατεργασμένο ξυλοκαύσιμο	γ) 10915	8225*		27	19113	6,9
	δ) ξύλο που ανακυκλώνεται μετά τον καταναλωτή (ξύλεια που ανακυκλώνεται για παραγωγή ενέργειας, οικιακά απορρίμματα ξύλου)						
	ε) άλλο (να αναφερθεί)						
* Δεν υπάρχουν στοιχεία κατά πόσο οι ποσότητες αυτές εισήχθησαν από την ΕΕ ή εκτός ΕΕ							
Β) Βιομάζα από γεωργία και αλιεία:	Από την οποία:						
	1. προϊόντα γεωργικών καλλιεργειών και αλιείας διατιθέμενα κατευθείαν για την παραγωγή ενέργειας	400	-	-	-	400	0,1

	<p>Προαιρετικό – εφόσον υπάρχουν διαθέσιμες πληροφορίες, γίνεται περαιτέρω ανάλυση:</p> <ul style="list-style-type: none"> α) αροτραίες καλλιέργειες (σιτηρά, ελαιούχοι σπόροι, ζαχαρότευτλα, αραβόσιτος για ενσίρωμα) β) φυτείες γ) δέντρα βραχείας περιόδου εναλλαγής γ) άλλες ενεργειακές καλλιέργειες (χλόες) δ) άλγη ε) άλλα (να αναφερθούν) 	α) 400	-	-	-	400	0,1
	2. Γεωργικά παραπροϊόντα/επεξεργασμένα υπολείμματα και προϊόντα αλιείας για την παραγωγή ενέργειας	2441	-	-	-	2441	0,903
	<p>Προαιρετικό – εφόσον υπάρχουν διαθέσιμες πληροφορίες, γίνεται περαιτέρω ανάλυση:</p> <ul style="list-style-type: none"> α) άχυρο β) κοπριά γ) ζωικό λίπος δ) κρεατάλευρο και οστεάλευρο ε) πλάκουντας παραπροϊόντων (περιλαμβάνονται πλάκουντας ελαιούχων σπόρων και ελαιόλαδου για την παραγωγή ενέργειας) στ) βιομάζα οπωρικών (περιλαμβάνονται κέλυφος, πυρήνας) ζ) παραπροϊόντα αλιείας η) απορρίμματα κλαδέματος κλημάτων, ελαιοδέντρων, οπωροφόρων δέντρων θ) άλλα (Βιοαέριο από κτηνοτροφικά απόβλητα) 	δ) 2441	-	-	-	2441	0,9 0,03
Γ) Βιομάζα από απόβλητα:	Από την οποία:	1245	-	-	-	1245	0,5
	1. Βιοαποικοδομήσιμο κλάσμα αστικών στερεών αποβλήτων, όπου περιλαμβάνονται τα βιοαπορρίμματα (βιοαποικοδομήσιμα απορρίμματα κήπων και πάρκων, απορρίμματα τροφίμων και μαγειρείου από νοικοκυριά, εστιατόρια, καφενεία και καταστήματα λιανικής πώλησης καθώς και συγκρίσιμα απορρίμματα από εργοστάσια μεταποίησης τροφίμων) και αέριο χόρων υγιεινομικής ταφής	-	-	-	-	-	-
	2. Βιοαποικοδομήσιμο κλάσμα βιομηχανικών αποβλήτων (περιλαμβάνονται χαρτί, χαρτόνι, σβόλοι)	-	-	-	-	-	-
	3. Ιλύς αποχέτευσης	1245	-	-	-	1245	0,5

Να δοθούν εξηγήσεις σχετικά με το συντελεστή μετατροπής/τη μεθοδολογία υπολογισμού που χρησιμοποιούνται ανωτέρω για τη μετατροπή της ποσότητας διαθέσιμων πόρων σε πρωτογενή ενέργεια.

Για τη μετατροπή της ποσότητας των διαθέσιμων πόρων σε πρωτογενή παραγωγή ενέργειας χρησιμοποιούνται οι ακόλουθοι συντελεστές / μεθοδολογία:

	Θερμογόνος δύναμη kJ/kg	Συντελεστής μετατροπής τόνων σε ΤΙΠ
προϊόντα υλοτομίας	15000	0,36
κατάλοιπα από προϊόντα υλοτομίας (κορυφές, κλάδοι, φλοιός, ρίζες)	15000	0,36
κατεργασμένο ξυλοκαύσιμο	15000	0,36
αροτραίες καλλιέργειες (σιτηρά, ελαιούχοι σπόροι, ζαχαρότευτλα, αραβόσιτος για ενσίρωμα)	15000	0,36
κρεατάλευρο και οστεάλευρο	16000	0,38
Ιλύς αποχέτευσης	18000	0,43

Να διευκρινιστεί η βάση υπολογισμού του βιοαποικοδομήσιμου κλάσματος των αστικών στερεών αποβλήτων και των βιομηχανικών αποβλήτων.

Δεν εφαρμόζεται στην περίπτωση της Κύπρου, γιατί στο παρών στάδιο δεν υπάρχει παραγωγή ενέργειας με χρήση στερεών αστικών ή βιομηχανικών αποβλήτων.

Να χρησιμοποιηθεί ο πίνακας 7α ώστε να δοθεί εκτιμώμενο μερίδιο χρήσης ενέργειας από βιομάζα το έτος 2015 και το έτος 2020. (Να ακολουθηθεί η κατάταξη σε κατηγορίες που ακολουθήθηκε στον πίνακα 7.)

Πίνακας 7α: Εκτιμώμενος εφοδιασμός με εγχώρια βιομάζα το 2015 και το 2020

Τομέας προέλευσης		2015		2020	
		Αναμενόμενη ποσότητα από εγχώριους πόρους σε τόνους	Παραγωγή πρωτογενούς ενέργειας (kTPI)	Αναμενόμενη ποσότητα από εγχώριους πόρους	Παραγωγή πρωτογενούς ενέργειας (kTPI)
Α) Βιομάζα από δασοκομία:	1. άμεσος εφοδιασμός με βιομάζα ξύλου από δάση και άλλη δασωμένη γη για την παραγωγή ενέργειας	4500 – 5500	1,6 – 2,0	4500 – 5500	1,6 – 2,0
	2. έμμεσος εφοδιασμός βιομάζας ξύλου για την παραγωγή ενέργειας	8000 - 10000	2,9 – 3 ,6	8000 - 10000	2,9 – 3,6
Β) Βιομάζα από γεωργία και αλιεία:	1. γεωργικές καλλιέργειες και προϊόντα αλιείας διατιθέμενα άμεσα για την παραγωγή ενέργειας	500	0,1	500	0,1
	2. Γεωργικά παραπροϊόντα/επεξεργασμένα κατάλοιπα και παραπροϊόντα αλιείας για την παραγωγή ενέργειας	2500	1,0 4,5*	5000	1,9 6,0*
Γ) Βιομάζα από απόβλητα:	1. Βιοαποικοδομήσιμο κλάσμα στερεών αστικών αποβλήτων, περιλαμβανομένων των βιοαποβλήτων (βιοαποικοδομήσιμα απορρίμματα κήπων και πάρκων, απορρίμματα τροφίμων και κουζίνας από νοικοκυριά, εστιατόρια, καφετέριες και καταστήματα λιανικής καθώς και συγκρίσιμα απορρίμματα από εργοστάσια μεταποίησης τροφίμων) καθώς και αέριο χώρων υγειονομικής ταφής	7000 - 9000	3,1 – 4,0	10000 - 15000	4,5 – 6,7
	2. Βιοαποικοδομήσιμο κλάσμα βιομηχανικών αποβλήτων (περιλαμβάνονται χαρτί, χαρτόνι, σβόλοι)	800	0,5	1400	0,8
	3. Ιλύς αποχέτευσης	7000 - 9000	2,2 – 2,8	15000-18000	4,6 – 5,6

* Από βιοαέριο που προέρχεται από κτηνοτροφικά απόβλητα

Ποιος ο εκτιμώμενος ρόλος της εισαγόμενης βιομάζας μέχρι το έτος 2020; Να εξειδικευτούν οι αναμενόμενες ποσότητες (kTPI) και να αναφερθούν πιθανές χώρες εισαγωγής.

Αναμένεται ότι η τοπική τσιμεντοβιομηχανία για την ικανοποίηση των ενεργειακών της αναγκών θα εισάγει το έτος 2020 2,52ktoe που προέρχονται από το βιοαποικοδομήσιμο κλάσμα βιομηχανικών αποβλήτων, 6,8 – 7,7ktoe από εισαγόμενη ιλύ και 11,02 ktoe από εισαγόμενο RDF (υπολογίζοντας ότι το βιοαποικοδομήσιμο κλάσμα είναι 49%)

Επιπλέον προς τις πληροφορίες που παρέχονται ανωτέρω, να περιγραφεί η υφιστάμενη κατάσταση της γεωργικής γης που χρησιμοποιείται αποκλειστικά για την παραγωγή ενέργειας ως εξής:

Πίνακας 8: Τρέχουσα χρήση γεωργικής γης για την παραγωγή καλλιεργειών προοριζόμενων αποκλειστικά για ενέργεια το έτος 2006

Χρήση γεωργικής γης αποκλειστικά για την παραγωγή ενεργειακών καλλιεργειών	Επιφάνεια (ha)
1) Γη χρησιμοποιούμενη για δέντρα βραχείας περιόδου εναλλαγής (ιτιές, λεύκες)	*
2) Γη χρησιμοποιούμενη για άλλες ενεργειακές καλλιέργειες όπως χλόες (φαλαρίδα ή καλαμοειδής, <i>panicum virgatum</i> (switch grass), ευλαλία), σόργο	*

* Το 2006 δεν γινόταν χρήση γεωργικής γης για παραγωγή καλλιεργειών προοριζόμενων αποκλειστικά για ενέργεια

4.6.2. Μέτρα για την αύξηση διαθεσιμότητας βιομάζας, λαμβανομένων υπόψη άλλων χρηστών βιομάζας (γεωργία και τομείς βασιζόμενοι στη δασοπονία)

– Κινητοποίηση νέων πόρων βιομάζας:

(α) Να διευκρινιστεί πόση γη είναι υποβαθμισμένη.

Η εκτιμώμενη ποσότητα της υποβαθμισμένης γης είναι

(β) Να αναφερθεί πόση αχρησιμοποίητη αρόσιμη γη υπάρχει.

Η εκτιμώμενη ποσότητα της αχρησιμοποίητης αρόσιμης γης για το έτος 2009 ήταν 5474,6 δεκάρια. Η ποσότητα αυτή μεταβάλλεται ανάλογα με τις εποχιακές καλλιέργειες.

(γ) Υπάρχουν μέτρα που έχουν προγραμματιστεί για την ενθάρρυνση της χρήσης μη χρησιμοποιούμενης αρόσιμης γης, υποβαθμισμένης γης, κλπ για ενεργειακούς σκοπούς;

Η έρευνα στη γεωργική μηχανολογία που διεξάγεται τα τελευταία 2 χρόνια στο Ινστιτούτο Γεωργικών Ερευνών εστιάσθηκε στον τομέα των ενεργειακών φυτών και στο θέμα της μελέτης του δυναμικού αξιοποίησης της βιομάζας για παραγωγή βιοκαυσίμων (βιοντίζελ, βιοαιθανόλης, βιοαερίου, και στερεών καυσίμων) και ενέργειας κάτω από τις Κυπριακές συνθήκες. Ο κύριος στόχος της έρευνας είναι η επιλογή κατάλληλων ενεργειακών φυτών τα οποία παράγουν σάκχαρα, άμυλο ή ξυλώδη βιομάζα με τις ελάχιστες απαιτήσεις σε νερό άρδευσης, αφού τα κύρια προβλήματα που αντιμετωπίζει η Κύπρος είναι κυρίως η έλλειψη νερού άρδευσης, αλλά και η έλλειψη και ο μικροτεμαχισμός της γεωργικής γης. Τα φυτά που

μελετούνται δεν επηρεάζουν την τροφική αλυσίδα των ανθρώπων ή των ζώων. Τα κύρια φυτά είναι:

- *Acacia saligna* (ακακία) και *Leucaena leucocephala* (Lam.) (λεύκαινα): για παραγωγή βιομάζας για στερεά καύσιμα.
- Χαρούπια, *Ipomoea batatas* (γλυκοπατάτα), *Onopordum cyprum* (γαϊδουράγκαθο) και *Asphodelus aestivus* (Ασφόδελος): για παραγωγή βιοαιθανόλης.
- Το *Sinapis alba* (Λαψάνα), *Silybum marianum* (γαϊδουράγκαθο), *Cynara cardunculus* (αγριαγκινάρα) και *Ricinus communis* (ρετινολαδιά): για παραγωγή βιοντίζελ.

Τα πιο πάνω φυτά θα μπορούσαν σε μικρή κλίμακα να καλλιεργηθούν σε μη χρησιμοποιούμενη αρόσιμη ή υποβαθμισμένη γη. Με την ολοκλήρωση του ερευνητικού αυτού προγράμματος, το οποίο χρηματοδοτείται από το Ίδρυμα Προώθησης Έρευνας στο Πλαίσιο του Προγράμματος «Έρευνα και Επιχειρήσεις» της ΔΕΣΜΗΣ 2008 και έχει ως βασικό στόχο την ανάπτυξη μιας ολοκληρωμένης βάσης δεδομένων η οποία θα συμβάλει στην πολιτική της προώθησης των ενεργειακών καλλιεργειών και κατά συνέπεια των βιοκαυσίμων, θα προσδιοριστούν και θα χωροθετηθούν οι εκτάσεις γης που μπορούν δυνητικά να χρησιμοποιηθούν για καλλιέργεια ενεργειακών φυτών. Θα γίνει επίσης μια πιο ασφαλής εκτίμηση της διαθέσιμης ποσότητας βιομάζας που μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως στερεό καύσιμο.

- (δ) Έχει προγραμματιστεί η ενεργειακή χρήση ορισμένων ήδη διαθέσιμων πρώτων υλών (όπως ζωική κοπριά);

Από το 2003 υπάρχουν οικονομικά προγράμματα ενίσχυσης της ενεργειακής χρήσης κτηνοτροφικών αποβλήτων. Το πρώτο Σχέδιο τέθηκε σε εφαρμογή από το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος και στόχευε στην καθιέρωση ενισχύσεων για την ενθάρρυνση επενδύσεων για την κατασκευή έργων υποδομής, την εγκατάσταση του ανάλογου εξοπλισμού και την ορθολογιστική διαχείριση των χοιρολυμάτων/λυμάτων χοιροστασιών, βουστασιών, πτηνοσφαγείων και κοπριάς, ώστε να αποφεύγεται ο κίνδυνος ρύπανσης του περιβάλλοντος και ιδιαίτερα του υδροφορέα.

Με την ίδρυσή του το Ειδικό Ταμείο έθεσε σε ισχύ τα πρώτα Σχέδια Χορηγιών το 2004. Το Σχέδιο αυτό κάλυπτε κεφαλαιουχική χορηγία επί του συνολικού κόστους της επένδυσης για ενεργειακή αξιοποίηση κτηνοτροφικών αποβλήτων. Το 2007 τέθηκε σε λειτουργία και το πρώτο Σχέδιο ενθάρρυνσης της ηλεκτροπαραγωγής από βιομάζα το οποίο επιδοτεί την παραγόμενη ενέργεια η οποία διοχετεύεται στο ηλεκτρικό δίκτυο και η οποία προέρχεται από τα κτηνοτροφικά απόβλητα. Στα Σχέδια Χορηγιών για τα έτη 2009– 2013, υπάρχει η επιδότηση της παραγόμενης kWh, ενώ διατηρήθηκε και το σχέδιο για επιχορήγηση του 40% του επιλέξιμου κόστους.

Στο παρών στάδιο στην Κύπρο λειτουργούν 9 μονάδες, συνολικής δυναμικότητας γύρω στα 6MW οι οποίες παράγουν ηλεκτρική και θερμική ενέργεια από το βιοαέριο το οποίο παράγεται από την αναερόβια χώνευση των κτηνοτροφικών αποβλήτων, των υπολειμμάτων από σφαγεία και των αστικών λυμάτων που συλλέγονται στους

βιολογικούς σταθμούς των Συμβουλίων Αποχετεύσεων. Εντός του 2010 αναμένεται να λειτουργήσουν άλλες 2 μονάδες συνολικής δυναμικότητας 1,4MMW.

- (ε) Υπάρχει συγκεκριμένη πολιτική προώθησης της παραγωγής και της χρήσης βιοαερίου; Ποιοι τύποι χρήσεων προωθούνται (τοπική, τηλεθέρμανση, δίκτυο βιοαερίου, ενσωμάτωση στο δίκτυο φυσικού αερίου);

Η υφιστάμενη πολιτική περιλαμβάνει παραγωγή και χρήση βιοαερίου από κτηνοτροφικά απόβλητα, αστικά λύματα και από χώρους υγειονομικής ταφής απορριμμάτων.

Στο παρόν στάδιο το βιοαέριο χρησιμοποιείται στην τοπική παραγωγή ηλεκτρισμού και θέρμανσης.

- (στ) Ποια μέτρα προγραμματίζονται για τη βελτίωση τεχνικών διαχείρισης των δασών ώστε να μεγιστοποιηθεί η παραγωγή βιομάζας από τα δάση κατά τρόπο αειφόρο;¹: Πώς θα βελτιωθεί η διαχείριση των δασών ώστε να βελτιωθεί η μελλοντική ανάπτυξη; Ποια μέτρα προγραμματίζονται για τη μεγιστοποίηση της παραγωγής υφιστάμενης βιομάζας, τα οποία μπορούν ήδη να εφαρμοστούν;

Στο παρόν στάδιο δεν προγραμματίζονται μέτρα για μεγιστοποίηση της παραγωγής βιομάζας για ενεργειακούς σκοπούς γιατί όπως αναφέρθηκε και προηγουμένως η δασική βιομάζα στην Κύπρο είναι ελάχιστη.

Το Τμήμα Δασών είναι η αρμόδια αρχή για την παρακολούθηση του Εθνικού Δασικού Προγράμματος καθώς και τη θέσπιση και παρακολούθηση των κριτηρίων και δεικτών για την αειφόρο διαχείριση των Κυπριακών δασών.

– Επιπτώσεις σε άλλους τομείς:

- (α) Πώς θα επιτηρούνται οι επιπτώσεις της ενεργειακής χρήσης βιομάζας σε άλλους τομείς βασιζόμενους στη γεωργία και τη δασοκομία; Ποιες είναι αυτές οι επιπτώσεις; (Αν είναι δυνατόν, να δοθούν στοιχεία και για ποσοτικές επιπτώσεις.) Έχει προγραμματιστεί για το μέλλον η επιτήρηση αυτών των επιπτώσεων;

¹ Συστάσεις υπάρχουν στην έκθεση που εκδόθηκε από την ad hoc ομάδα εργασίας II της Μόνιμης Επιτροπής Δασοπονίας τον Ιούλιο του 2008 με θέμα «Mobilisation and efficient use of wood and wood residues for energy generation» (κινητοποίηση και αποτελεσματική χρησιμοποίηση ξύλου και υπολειμμάτων ξύλου για ενεργειακή παραγωγή). Η έκθεση μπορεί να καταφορτωθεί από τη διεύθυνση: http://ec.europa.eu/agriculture/fore/publi/sfc_wgii_final_report_072008_en.pdf

Όπως αναφέρθηκε και προηγουμένως, η ανάπτυξη του αγροτικού τομέα δεν μπορεί να στηρίξει την ενεργειακή αξιοποίηση σημαντικών ποσοτήτων προϊόντων ή παραπροϊόντων από γεωργία και δασοκομία, κυρίως λόγω του υδατικού προβλήματος του νησιού, την έλλειψη και τον μικροτεμαχισμό της γεωργικής γης, της παντελής απουσίας δασικής βιομάζας και του γεγονότος ότι η πλειοψηφία των γεωργικών προϊόντων και παραπροϊόντων χρησιμοποιούνται σε τροφές και ζωοτροφές.

Λόγω της πολιτικής που ακολουθείται για χρήση ως πρώτης ύλης για παραγωγή ενέργειας από βιομάζα τα κτηνοτροφικά, αστικά και βιομηχανικά λύματα αλλά και τα φυτά τα οποία δεν επηρεάζουν την τροφική αλυσίδα των ανθρώπων ή των ζώων και τα οποία έχουν ελάχιστες απαιτήσεις σε νερό άρδευσης, δεν αναμένεται να υπάρχουν σοβαρές επιπτώσεις σε άλλους τομείς που βασίζονται στη γεωργία και τη δασοκομία λόγω των ενεργειακών αναγκών της χώρας.

- (β) Τί είδος ανάπτυξης αναμένεται σε άλλους τομείς βασιζόμενους στη γεωργία και στη δασοπονία, η οποία θα μπορούσε να έχει επιπτώσεις στη χρήση της ενέργειας; (Πχ θα μπορούσε με αύξηση της απόδοσης/παραγωγικότητας να αυξηθεί ή να μειωθεί η ποσότητα παραπροϊόντων διαθέσιμων για ενεργειακή χρήση;)

Στο παρόν στάδιο δεν αναμένονται σημαντικές αναπτύξεις βασιζόμενες στη γεωργία και δασοπονία.

4.7. Προγραμματισμένη χρήση στατιστικών μεταβιβάσεων μεταξύ κρατών μελών και προγραμματισμένη συμμετοχή σε κοινά έργα με άλλα κράτη μέλη και με τρίτες χώρες

- Στο μέρος αυτό πρέπει να περιγραφεί η αναμενόμενη χρήση μηχανισμών συνεργασίας μεταξύ κρατών μελών και τρίτων χωρών. Οι πληροφορίες αυτές βασίζονται στις πληροφορίες που δίδονται στο έγγραφο προβλέψεων που αναφέρεται στο άρθρο 4 παράγραφος 3 της οδηγίας 2009/28/EK.

Η Κυπριακή Δημοκρατία στοχεύει στην επίτευξη των δεσμευτικών της στόχων για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας χρησιμοποιώντας μόνο την εγχώρια παραγωγή και δεν αναμένεται να χρησιμοποιήσει τους μηχανισμούς συνεργασίας.

Παρόλα αυτά, δεν αποκλείει την προοπτική συμμετοχής σε κοινά έργα με άλλα κράτη μέλη και με τρίτες χώρες.

4.7.1. Διαδικαστικά θέματα

- (α) Να περιγραφούν οι εθνικές διαδικασίες (φάση προς φάση) οι οποίες έχουν καθοριστεί ή πρόκειται να καθοριστούν για τις ρυθμίσεις που αφορούν στατιστική μεταβίβαση ή κοινό έργο (περιλαμβάνονται τα αρμόδια όργανα και τα σημεία επαφής).

- (β) Να περιγραφούν τα μέσα με τα οποία ιδιωτικοί φορείς μπορούν να προτείνουν κοινά έργα είτε με κράτη μέλη είτε με τρίτες χώρες και να λάβουν μέρος στα έργα αυτά.
- (γ) Να αναφερθούν τα κριτήρια με τα οποία καθορίζεται πότε χρησιμοποιούνται στατιστικές μεταβιβάσεις ή κοινά έργα.
- (δ) Ποιος πρόκειται να είναι μηχανισμός για τη συμμετοχή άλλων ενδιαφερόμενων κρατών μελών σε κοινό έργο;

(α) - (δ)

Στο παρόν στάδιο δεν υπάρχουν καθορισμένες εθνικές διαδικασίες για τις ρυθμίσεις που αφορούν στατιστική μεταβίβαση ή κοινό έργο. Οι εθνικές διαδικασίες αναφορικά με τους μηχανισμούς συνεργασίας θα καθοριστούν στη νέα εθνική νομοθεσία, η οποία ετοιμάζεται με σκοπό τη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο των προνοιών της Οδηγίας 2009/28/ΕΚ.

Στην εν λόγω εναρμονιστική νομοθεσία θα καθορίζονται τα μέσα με τα οποία ιδιωτικοί φορείς μπορούν να προτείνουν κοινά έργα και να λαμβάνουν μέρος στα έργα αυτά, τα κριτήρια με τα οποία καθορίζεται πότε χρησιμοποιούνται στατιστικές μεταβιβάσεις ή κοινά έργα καθώς και τον μηχανισμό για τη συμμετοχή άλλων ενδιαφερόμενων κρατών μελών σε κοινό έργο.

- (ε) Υπάρχει εκ μέρους σας προθυμία συμμετοχής σε κοινά έργα σε άλλα κράτη μέλη; Πόση εγκαταστημένη δυναμικότητα/παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας ή θερμότητας ανά έτος προγραμματίζετε να στηρίζετε; Πώς προγραμματίζετε την πρόβλεψη καθεστώτων στήριξης για τέτοιου είδους έργα;

Όπως αναφέρθηκε και στην παράγραφο 4.7 η Κυπριακή Δημοκρατία βλέπει θετικά την προοπτική συμμετοχής σε κοινά έργα τα οποία θα υλοποιηθούν είτε στην Κύπρο είτε σε άλλα κράτη μέλη.

Παρόλα αυτά στο παρόν στάδιο δεν έχει προγραμματιστεί συγκεκριμένο πλαίσιο και καθεστώς στήριξης για τέτοιου είδους έργα, επειδή προσβλέπουμε στην επίτευξη των στόχων μας με εγχώριες πηγές.

4.7.2. Εκτιμώμενη περίσσεια, σε σύγκριση με την ενδεικτική πορεία, παραγωγής ανανεώσιμης ενέργειας η οποία θα μπορούσε να μεταβιβαστεί σε άλλα κράτη μέλη

– *Να χρησιμοποιηθεί ο πίνακας 9, με συμπλήρωση των ζητούμενων πληροφοριών.*

Όπως φαίνεται στο πίνακα 9 αναμένεται να υπάρχει κάποια περίσσεια παραγωγής ανανεώσιμης ενέργειας σε σύγκριση με την ενδεικτική πορεία αλλά όχι σε σύγκριση με την τελική παραγωγή ανανεώσιμης ενέργειας το 2020.

4.7.3. Εκτιμώμενο δυναμικό για κοινά έργα

- (α) Σε ποιους τομείς μπορείτε να προσφέρετε ανάπτυξη της χρήσης ανανεώσιμης ενέργειας στην επικράτειά σας για την εκτέλεση κοινών έργων;
- (β) Έχει οριστεί η τεχνολογία που πρόκειται να αναπτυχθεί; Πόση είναι η εγκαταστημένη δυναμικότητα/παραγόμενη ηλεκτρική ενέργεια ή θερμότητα ανά έτος;

(α) -(β)

Όπως έχει αναφερθεί στη παράγραφο 4.7.1 (ε) δεν έχει προγραμματιστεί πλαίσιο στήριξης για την εκτέλεση κοινών έργων στο οποίο να καθορίζονται οι τομείς και οι τεχνολογίες που πρόκειται να αναπτυχθούν .

- (γ) Πώς θα προσδιοριστούν θέσεις για την εκτέλεση κοινών έργων; (Παραδείγματος χάρη, έχουν τη δυνατότητα να προτείνουν θέσεις οι τοπικές και περιφερειακές αρχές ή κατασκευαστές; Ή είναι δυνατή η συμμετοχή οποιουδήποτε έργου, ανεξάρτητα από τη θέση εκτέλεσής του;)

Η χωροθέτηση των κοινών έργων πρέπει να συνάδει με το χωροταξικό σχεδιασμό και τη νομοθεσία που διέπει και τα υπόλοιπα έργα από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Οι πιθανές θέσεις που θα προτείνονται από τους κατασκευαστές αξιολογούνται από τις αρμόδιες αρχές στα πλαίσια των υφιστάμενων κριτηρίων έγκρισης και αδειοδότησης υποδομών ΑΠΕ.

- (δ) Γνωρίζετε τις δυνατότητες για κοινά έργα σε άλλα κράτη μέλη ή σε τρίτες χώρες; (Σε ποιο τομέα; Πόση είναι η δυναμικότητα; Ποια η προγραμματισμένη στήριξη; Για ποιες τεχνολογίες;)

Η Κύπρος δεν έχει ακόμη εμπλακεί σε οποιεσδήποτε συζητήσεις / ενέργειες που αφορούν τη δυνατότητα υλοποίησης κοινών έργων.

- (ε) Έχετε προτίμηση στη στήριξη ορισμένων τεχνολογιών; Εάν ναι, ποιων;

Όσο αφορά κοινά έργα - εάν αυτά θα πραγματοποιηθούν στην Κύπρο - θα προτιμηθούν τεχνολογίες που αφορούν συγκεντρωτικά ηλιοθερμικά συστήματα ή συγκεντρωτικά φωτοβολταϊκά συστήματα ή πλωτά υπεράκτια αιολικά.

4.7.4. Εκτιμώμενη ζήτηση ανανεώσιμης ενέργειας που πρόκειται να ικανοποιηθεί με παραγωγή όχι εγχώρια

Να χρησιμοποιηθεί ο πίνακας 9, με συμπλήρωση των ζητούμενων πληροφοριών

Πίνακας 9: Εκτιμώμενη περίσσεια ή/και εκτιμώμενο έλλειμμα παραγωγής ανανεώσιμης ενέργειας σε σύγκριση με την ενδεικτική πορεία, που θα μπορούσε να μεταβιβαστεί προς/από άλλα κράτη μέλη στην Κύπρο (κΤΠΠ)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Εκτιμώμενη περίσσεια σε έγγραφο προβλέψεων	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Εκτιμώμενη περίσσεια στο ΕΣΔΑΕ	36	33	39	34	46	30	42	57	34	21	0
Εκτιμώμενο έλλειμμα στο έγγραφο προβλέψεων	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Εκτιμώμενο έλλειμμα στο ΕΣΔΑΕ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

5. Εκτιμήσεις

- 5.1. Συνολικό μερίδιο που αναμένεται από κάθε τεχνολογία ανανεώσιμης ενέργειας για την εκπλήρωση των δεσμευτικών στόχων και της ενδεικτικής ενδιάμεσης πορείας για τα μερίδια ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στους τομείς ηλεκτροπαραγωγής, θέρμανσης και ψύξης, και μεταφορών**

Πίνακας 10.α: Εκτίμηση συνολικού μεριδίου (εγκαταστημένη δυναμικότητα, ακαθάριστη ηλεκτροπαραγωγή) που αναμένεται από κάθε τεχνολογία ανανεώσιμης ενέργειας στην Κύπρο για την πλήρωση των δεσμευτικών στόχων του έτους 2020 και η ενδεικτική ενδιάμεση πορεία για τα μερίδια ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στην ηλεκτροπαραγωγή, για το χρονικό διάστημα 2010-2014

	2005		2010		2011		2012		2013		2014	
	MW	GWh	MW	GWh	MW	GWh	MW	GWh	MW	GWh	MW	GWh
Υδροηλεκτρικά:	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
< 1MW	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1MW-10 MW	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
> 10MW	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Εκ των οποίων άντληση	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Γεωθερμία	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ηλιακά:												
Φωτοβολταϊκά	0,16	0,07	6	6,46	8	13	12	19	17	27	33	53
Συγκεντροποιητικά ηλιακά συστήματα ηλεκτροπαραγωγής	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	50	149
Παλίρροιες, κύματα, ωκεανοί	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Αιολικά:												
Επάκτια	0	0	82	31,4	114	189	114	189	165	275	165	275
Παράκτια	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Βιομάζα:												

<i>Στερεά</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Βιοαέριο</i>	0	0	6	30	6	50	6	50	8	67	8	67
<i>Βιοκαύσιμα²</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ΣΥΝΟΛΟ	0,16	0,07	94	67,86	128	252	132	258	190	369	256	544
<i>Από το οποίο σε ΣΠΗΘ</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

-
- ² Λαμβάνονται υπόψη μόνο εκείνα που πληρούν τα κριτήρια αειφορίας. Βλ. άρθρο 5 παράγραφος 1 τελευταίο εδάφιο της οδηγίας 2009/28/ΕΚ.

Πίνακας 10.β: Εκτίμηση συνολικού μεριδίου (εγκαταστημένη δυναμικότητα, ακαθάριστη ηλεκτροπαραγωγή) αναμενόμενου από κάθε τεχνολογία ανανεώσιμης ενέργειας στην Κύπρο για την εκπλήρωση των δεσμευτικών στόχων του έτους 2020 και η ενδεικτική ενδιάμεση πορεία για τα μερίδια ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στην ηλεκτροπαραγωγή, για το χρονικό διάστημα 2015-2020

	2015		2016		2017		2018		2019		2020	
	MW	GWh	MW	GWh	MW	GWh	MW	GWh	MW	GWh	MW	GWh
Υδροηλεκτρικά:	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<1MW	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1MW-10 MW	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
>10MW	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Εκ των οποίων άντληση	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Γεωθερμία	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ηλιακά:												
Φωτοβολταϊκά	37	59	63	102	75	121	125	201	145	234	192	309
Συγκεντρωτικά ηλιακά συστήματα ηλεκτροπαραγωγής	50	149	50	149	75	223	75	223	75	223	75	224
Παλίρροιες, κύματα, ωκεανοί	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Αιολικά:												
επάκτια	180	300	180	300	210	350	210	350	260	433	300	499
παράκτια	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Πίνακας 11: Εκτίμηση συνολικού μεριδίου (τελική κατανάλωση ενέργειας) αναμενόμενου από κάθε τεχνολογία ανανεώσιμης ενέργειας στην Κύπρο για την πλήρωση των δεσμευτικών στόχων του έτους 2020 και η ενδεικτική ενδιάμεση πορεία για τα μερίδια ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στη θέρμανση και ψύξη, για το χρονικό διάστημα 2010-2020 (κΤΠΠ)

	2005	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Γεωθερμία (εξαιρείται η γεωθερμική θερμότητα χαμηλής θερμοκρασίας σε εφαρμογές αντλίας θερμότητας)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ηλιακά	41,27	59,02	61,50	64,59	68,15	71,67	75,14	78,43	81,63	84,71	87,66	90,47
Βιομάζα:												
<i>Στερεά</i>	4,2	18,30	19,24	20,36	21,63	22,92	24,20	25,45	26,67	27,87	29,03	30,16
<i>Βιοαέριο</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Βιοκαύσιμα</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ανανεώσιμη ενέργεια από αντλίες θερμότητας: - από την οποία αεροθερμική - από την οποία γεωθερμική - από την οποία υδροθερμική	0	0,34	0,58	0,82	1,08	1,34	1,61	1,88	2,16	2,43	2,70	2,97
ΣΥΝΟΛΟ	45,47	77,66	81,32	85,77	90,86	95,93	100,95	105,76	110,46	115,01	119,39	123,60
<i>Από το οποίο σε ΤΘ</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Από το οποίο βιομάζα σε νοικοκυριά</i>	1,77	6,96	7,35	7,82	8,36	8,90	9,43	9,94	10,45	10,94	11,41	11,87

Πίνακας 12: Εκτίμηση συνολικού μεριδίου αναμενόμενου από κάθε τεχνολογία ανανεώσιμης ενέργειας στην Κύπρο για την πλήρωση των δεσμευτικών στόχων του έτους 2020 και η ενδεικτική ενδιάμεση πορεία για τα μερίδια ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στον τομέα των μεταφορών, για το χρονικό διάστημα 2010-2020 (κΤΠΠ)

	2005	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Βιοαιθανόλη/βιο-ETBE	0	0	0	0	0	1,3	2,6	5,2	6,6	8,8	11,7	14,7
<i>Από την οποία Βιοκαύσιμα άρθρο 21.2</i>	0	0	0	0	0	0	0	2,6	3,3	4,8	11,7	14,7
<i>Από την οποία εισαγόμενη</i>	0	0	0	0	0	1,3	2,6	5,2	6,6	8,8	11,7	14,7
Βιοντίζελ	0	15,7	16,8	18,1	19,5	19,6	19,8	20,2	21,9	22,8	23,1	23,2
<i>Από το οποίο βιοκαύσιμα άρθρο 21.2</i>	0	0,3	0,3	0,4	0,4	1,3	1,5	6,7	13,9	20,2	21,1	23,1
<i>Από το οποίο εισαγόμενο</i>	0	9,4	9,5	10,2	11,5	11,4	11,4	14,0	18,5	21,4	22,6	22,6
Υδρογόνο από ανανεώσιμες πηγές	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ηλεκτροπαραγωγή από ανανεώσιμες πηγές	0	0	0,05	0,10	0,16	0,21	0,27	0,33	0,38	0,44	0,50	0,56
<i>Από την οποία για οδικές μεταφορές</i>	0	0	0,05	0,10	0,16	0,21	0,27	0,33	0,38	0,44	0,50	0,56
<i>Από την οποία για μη οδικές μεταφορές</i>	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Άλλα (όπως βιοαέριο, φυτικά έλαια, κλπ.) – να αναφερθούν λεπτομερώς	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Από τα οποία βιοκαύσιμα άρθρο 21.2</i>	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ΣΥΝΟΛΟ	0	15,7	16,8	18,2	19,7	21,1	22,7	25,7	28,9	32,1	35,3	38,4

- 5.2. Συνολικό μερίδιο αναμενόμενο από μέτρα ενεργειακής απόδοσης και εξοικονόμησης ενέργειας, για την πλήρωση των δεσμευτικών στόχων του έτους 2020 και η ενδεικτική ενδιάμεση πορεία για τα μερίδια ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στην ηλεκτροπαραγωγή, στη θέρμανση και ψύξη και στις μεταφορές.

Η απάντηση περιλαμβάνεται στον πίνακα 1 στο μέρος 1.

Ενδεικτική ενδιάμεση πορεία για τα μερίδια ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στην ηλεκτροπαραγωγή, στη θέρμανση και ψύξη και στις μεταφορές.

	2011 - 2012	2013 - 2014	2015 - 2016	2017 - 2018	2020
ΑΠΕ-Θ&Ψ (%)	17,4	18,9	20,4	21,7	23,5
ΑΠΕ-ΗΕ (%)	4,4	6,7	8,9	11,6	16,0
ΑΠΕ-Μ (%)	2,4	2,9	3,3	4,0	4,9

5.3. Εκτίμηση επιπτώσεων (προαιρετικό)

Πίνακας 13: Εκτιμώμενες δαπάνες και οφέλη από τα μέτρα στήριξης της πολιτικής για την ανανεώσιμη ενέργεια:

Μέτρο	Αναμενόμενη χρήση ανανεώσιμης ενέργειας (kΤΠΠ)	Αναμενόμενη δαπάνη (σε ευρώ) – να αναφέρετε χρονικό πλαίσιο	Αναμενόμενη μείωση αερίων θερμοκηπίου ανά αέριο (τ/έτος)	Αναμενόμενη δημιουργία απασχόλησης

- 5.4. Κατάρτιση του εθνικού σχεδίου δράσης για την ανανεώσιμη ενέργεια και επακολούθηση της εφαρμογής του

(α) Πώς έλαβαν μέρος στην προετοιμασία αυτού του σχεδίου δράσης οι περιφερειακές ή/και τοπικές αρχές ή/και πόλεις; Συμμετείχαν άλλοι εμπλεκόμενοι παράγοντες;

Οι συμμετοχή όλων των εμπλεκόμενων παραγόντων θεωρήθηκε απαραίτητη για την προετοιμασία του σχεδίου δράσης. Για το λόγο αυτό στάλθηκε ερωτηματολόγιο για την συγκέντρωση στοιχείων, απόψεων και εισηγήσεων στην Ένωση Δήμων Κύπρου, στην Ένωση Κοινοτήτων, στην Ομοσπονδία Εργοδοτών και Βιομηχάνων Κύπρου και στο Κυπριακό Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο.

Η ανταπόκριση των μελών των πιο πάνω παραγόντων ήταν μεγάλη και η συνεισφορά τους σημαντική. Όλες οι απόψεις και εισηγήσεις λήφθηκαν υπόψη στη κατάρτιση του εθνικού σχεδίου δράσης.

- (β) Υπάρχουν σχέδια ανάπτυξης περιφερειακών/τοπικών στρατηγικών για την ανανεώσιμη ενέργεια; Εάν ναι, να εξηγηθούν. Σε περίπτωση που ανατεθούν συναφείς αρμοδιότητες σε περιφερειακό/τοπικό επίπεδο, ποιος μηχανισμός θα εξασφαλίσει τη συμμόρφωση προς τον εθνικό στόχο;

Ορισμένες από τις περιφερειακές και τοπικές αρχές συμμετέχουν με δική τους πρωτοβουλία στο «Σύμφωνο των Δημάρχων», το οποίο στηρίζεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή με στόχο τη δημιουργία ενός μόνιμου δικτύου συνεργασίας μεταξύ των Ευρωπαϊκών Δήμων κατά της Κλιματικής Αλλαγής. Οι Δήμοι της Κύπρου που συμμετέχουν στο «Σύμφωνο των Δημάρχων» και δεσμεύονται να μειώσουν τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα στην επικράτεια τους περισσότερο από 20% μέχρι το 2020, μέσω της προώθησης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, της εξοικονόμησης ενέργειας και των βιώσιμων μέσων μεταφοράς είναι οι ακόλουθοι:

Δήμοι Λατσιών, Αγίου Αθανασίου, Στροβόλου, Παραλιμνίου, Λάρνακας, Λευκάρων.

Στα πλαίσια του Συμφωνητικού αυτού οι Δήμοι θα πρέπει να εκπονήσουν τοπικό Σχέδιο Δράσης το οποίο θα περιλαμβάνει και ποσοστά από τη συνεισφορά των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας για την υλοποίηση του στόχου της μείωσης των εκπομπών.

Η πιο πάνω συνεισφορά ΔΕΝ έχει υπολογιστεί για την επίτευξη του εθνικού στόχου της Κύπρου.

- (γ) Να δοθούν εξηγήσεις για το δημόσιο διάλογο που έλαβε χώρα στο πλαίσιο της κατάρτισης του υπόψη σχεδίου δράσης.

Στο πρώτο στάδιο του δημόσιου διαλόγου για την κατάρτιση του εθνικού σχεδίου δράσης στάλθηκε το σχεδιάγραμμα του σχεδίου δράσης σε όλους τους εμπλεκόμενους φορείς για απόψεις και σχόλια (Υπουργείο Εσωτερικών, Οικονομικών, Γεωργίας Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, Συγκοινωνιών και Έργων, Γραφείο Προγραμματισμού, Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου, Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου, Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς, Δημόσια Εταιρεία Φυσικού Αερίου, Επιστημονικό – Τεχνικό Επιμελητήριο Κύπρου, Πανεπιστήμιο Κύπρου, Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου κ.λ.π).

Πρόσθετα όπως αναφέρθηκε στο ερώτημα 5.4.(α). στάληκε ερωτηματολόγιο για την συγκέντρωση στοιχείων, απόψεων και εισηγήσεων από τους Δήμους, τις Κοινότητες, την Ομοσπονδία Εργοδοτών και Βιομηχάνων Κύπρου, Σύνδεσμο Αιολικής Ενέργειας Κύπρου και το Κυπριακό Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο και σε διάφορα ακαδημαϊκά ιδρύματα.

Στη συνέχεια έγιναν συσκέψεις μεταξύ όλων των αρμόδιων φορέων που σχετίζονται με τη συγγραφή του Σχεδίου Δράσης και αναφέρθηκαν πιο πάνω.

Τέλος το Σχέδιο Δράσης στάληκε στο Υπουργικό Συμβούλιο για έγκριση.

(δ) Να αναφερθεί το εθνικό σημείο επαφής/η εθνική αρχή ή το εθνικό όργανο με αρμοδιότητα την επακολούθηση του σχεδίου δράσης για την ανανεώσιμη ενέργεια.

Το εθνικό όργανο με αρμοδιότητα την παρακολούθηση του σχεδίου δράσης για την ανανεώσιμη ενέργεια είναι η Υπηρεσία Ενέργειας του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού.

(ε) Διαθέτετε σύστημα παρακολούθησης, όπου προβλέπονται δείκτες για μεμονωμένα μέτρα και έγγραφα, με σκοπό την επακολούθηση της εφαρμογής του σχεδίου δράσης για την ανανεώσιμη ενέργεια; Εάν ναι, παρακαλούμε να δοθούν περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά.

Στο παρόν στάδιο δεν διατίθεται σύστημα παρακολούθησης.